

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
MARCH 19

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVII Nr. 11 (5756)

2016. gada 19. marts – 25. marts

Dr. hist. ULDIS NEIBURGS,
Latvijas Okupācijas muzeja pētnieks

No 1944. gada 16. līdz 19. martam Latviešu leģiona 2. brigāde (ciņu laikā pārveidota par 19. divīziju) un 15. divīzija aizvadīja smagas kaujas pie Vēlikas upes, kurās abas leģiona vienības vienīgo reizi kara laikā cīnījās kopā, latviešu virsnieku augstākajā vadībā. 16. marts kā latviešu leģiona atceres diena tiek atzīmēts kopš 1952. gada, kad pēc Otrā pasaules kara Cēdelgamas gūstekņu noņemtnē Beļģijā izveidotā Daugavas Vanagu organizācija to noteica par piemiņas dienu. Latvijā 16. martu sāka atzīmēt kopš 1989. gada, kad pirmoreiz Brāļu kapos pulcējušos bijušos latviešu leģionārus gan izgaiņāja padomju milicija, taču turpmāk šī diena tika pavadīta ar tradicionālo dievkalpojumu Doma baznīcā, gājieni pie Brīvības pieminekļa un piemiņas brīdi Brāļu kapos. Īpašu ažiotažu 16. marta atcere ieguva desmit gadus vēlāk, kad ar Latvijas Republikas Saeimas 1998. gada 17. jūnija lēmumu šis datums tika noteikts kā latviešu karavīru atceres diena, bet starptautiskā spiediena rezultātā jau pēc gada tās oficiālais statuss tika atcelts, uzskatot, ka latviešu karavīrus pieminēt vislabāk būtu 11. novembrī – Lāčplēšu dienā.

ILZE GAROZA,
PBLA ģenerālsekretāre

ALA valde tiek izbraukuma sēdē Čikāgā

Marta pirmajā nedēļas nogalē Čikāgā norisinājās Amerikas latviešu apvienības (ALA) izbraukuma sēde. 4. marta pēcpusdienā ALA valde tikās uz finanču sēdi *Johnson Blumberg & Associates* birojā, kam sekoja sabiedrības vakars *RMX galerijā*, kur bija apskatāma Ritas Grendzes un Kristas Svabonas mākslas darbu izstāde. Savukārt sestdien ALA valdes sēdes dalībniekus laipni uzņēma Čikāgas latviešu organizāciju apvienība Jāņa Vilciņa vadībā, un sēde noritēja Čikāgas Latviešu biedrības namā viesmīlīgā namatēva Armanda Birkena gādībā.

ALA valdes izbraukuma sēdes atklāšanā ALA priekšsēdis Pēteris Blumbergs pateicās Čikāgas

Kopumā Otrā pasaules kara laikā Vācijas bruņoto spēku rindās cīnījās ap 110 000 – 115 000 latviešu karavīru, no kuriem vismaz 52 000 dienēja Ieroču SS karaspēkā. Leģiona veidošana notika tiešas mobilizācijas rezultātā. Tas, ka nacistu okupācijas vara visur lietoja apzīmējumu "brīvprātīgie", bija viltus manevrs, lai apietu 1907. gada Hāgas starptautisko konvenciju, kas aizliedza okupētājvalstīm mobilizēt iekāroto zemju iedzīvotājus. Tomēr konkrētajos apstākļos liela daļa leģionāru savu atrašanos leģionā saprata kā cīņu par Latvijas brīvību, neraugoties uz to, ka tā notika Vācijas bruņoto spēku rindās, jo cita militāra spēka, kas varētu aizkavēt padomju okupācijas atgriešanos, vienkārši nebija. Atšķirībā no Rietumeiropas, kur tās okupēto valstu iedzīvotāji piedzīvoja tikai vienu – nacionālsociālistiskās Vācijas – okupāciju, bet, neraugoties uz to, nereti brīvprātīgi stājās okupētājvalsts karaspēkā, latviešu leģionāri, kaut arī to vairākums bija mobilizēti, cīnījās pret tās valsts karaspēku, kas bija likvidējusi Latvijas neatkarību, iznīcinājusi tās armiju un veikusi represijas pret civiliedzīvotājiem, un vēlāk draudēja to

Latviešu biedrībai un vietējam latviešu sabiedrībai par viesmīlīgu uzņemšanu Čikāgas pilsētā. P. Blumbergs paskaidroja, ka, stājoties amatā, viņš vēlēties veidot ciešāku sadarbību ar latviešu centriem, kas ir arī galvenais iemesls, kādēļ pēdējās divas ALA valdes sēdes rīkotas ārpus ierastās Vašingtonas un ik reizi padomāts par atvērta semināra rīkošanu plašākai sabiedrībai. Jāatgādina, ka iepriekšējā ALA valdes sēde pagājušā gada decembrī notika Ņujorkā, sasaistē ar kuŗu ALA sadarbībā ar Apvienoto Baltiešu komiteju Skandināvu namā rīkoja atvērta semināru par Baltijas drošības jautājumiem.

Pavasara sēdes laikā ALA valde pārrunāja gan aktuālātes politiskā, kultūras un izglītības laukā un sporta nozarē, gan sadarbībā ar Latviju un latviešu centriem ASV. Kā viens no aktuāliem jautājumiem bija gatavošanās Latvijas valsts simtgadei, saistībā ar

Latviešu leģiona Ģenerālinspektora stāba sanāksme. Rīga, 1943. gads. Ceturtais no kreisās leģiona ģenerālinspektors ģenerālis Rūdolfs Bangerskis // FOTO: Latvijas Okupācijas muzejs

okupēt atkārtoti.

No 1943. gada marta līdz 1944. gada septembrim Latvijā norisinājās vairākas mobilizācijas akcijas. Iesaukšanu leģionā sākotnēji pamatoja ar vācu 1941. gada 19. decembra Noteikumu par darba pienākumu ieviešanu ieņemtajos Austrumu apgabalos, bet vēlāk formāli atsauca uz Latvijas Kara Klausības likumu. Kopš 1944. gada februāra visi trīs Baltijas ģenerāl-

kuŗu ALA valde nolēma uzsākt Latvijas valsts Simtgades atbalsta akciju. Akcijai jau ir pievienojies pirmais ziedotājs – *Johnson Blumberg & Associates* partneris Ēriks Blumbergs, kuŗš šim mērķim noziedoja \$2500 dolaru.

ALA valdes sēde lielu uzmanību pievērsa arī ALA 65. kongresa programmas plānošanai, kas noritēs Losandželosā no 29. aprīļa līdz 1. maijam. Valde atbalstīja ierosinājumu aicināt uz kongresu Latvijas Okupācijas muzeja jauniecelto direktoru Gunāru Nāgeli, lai uzzinātu vairāk tiešo informāciju par LOM iecerētās rekonstrukcijas gaitu un pastāvošajiem šķēršļiem Okupācijas muzeja ēkai – "Nākotnes nama" būvniecības uzsākšanai. Valde nolēma aicināt uz kongresu arī Latvijas pētnieciskās žurnālistikas centra *Re: Baltica* dibinātāju Ingu Springi, kuŗas vadībā nupat marta sākumā Latvijā pirmizrādi pieredzējusi dokumentālā filma "Ģenerāl-

apgabali tika "piešķirti" SS reihsfireram H. Himleram "kā SS leģionu papildinājumu rezerve", kas nozīmēja, ka nākotnē absolūtais vairums latviešu nonāca dažādās militārās un policejiskās struktūrās SS karaspēka pakļautībā. Līdz ar totālās mobilizācijas izsludināšanu 1944. gada jūlijā tai tika pakļauti visi 1906.–1928. gadā dzimušie vīrieši. Kaut arī vairākums tai pakļāvās, daudzi mēģi-

plāns", kas vēsta par Krievijas "maigās varas" ietekmi Baltijas valstīs un Austrumeiropā. Tika nolēmts aicināt uz ALA kongresu arī LTV žurnālisti un 2x2 nometnes vadītāju Evu Ikstenu un latviešu diasporas pētnieci Dr. Intu Mieriņu, kā arī Stenforda Universitātes bibliotēkas pētnieci Elgu Zālīti. ALA valde aicina organizāciju vadītājus izvirzīt delegātus uz ALA 65. kongresu, jo programma solās būt ļoti interesanta.

ALA rīkotā seminārā spriež par Latvijas drošības jautājumiem

5. marta vakarā ALA Čikāgas Latviešu biedrības telpās rīkoja informatīvu semināru par Lat-

nāja no iesaukšanas izvairīties vai pat dezertēja. Ģenerālkomisāra Rīgā O. H. Drekslera 1944. gada 1. februāra ziņojumā par mobilizāciju gaitu bija teikts, ka laikā no 1943. gada marta līdz 1944. gada februārim reģistrētais iesaukamo kopskaits bijis 101 918, bet iesaukšanas punktos ieradušies 85 869, bet nebija ieradušies 18 156 (17,8%) cilvēki.

(Turpinājums 13. lpp.)

vijas drošības jautājumiem, kuŗā kā runātāji piedalījās Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns, Pasaules Brīvo latviešu apvienības priekšsēdis Jānis Kukainis un Latvijas Goda konsuls Roberts Blumbergs. Pieaicinātie runātāji izklāstīja aktuālātes katrs savā darbības laukā, kā arī savu redzējumu par Latvijas ārējās un iekšējās drošības jautājumiem. Semināru vadīja ALA Informācijas nozares vadītāja Taira Zoldnere.

Semināra ievadā Latvijas vēstnieks A. Razāns pateicās Čikāgas latviešiem un Amerikas latviešu sabiedrībai kopumā par tās ieguldījumu Latvijas drošības stiprināšanā un norādīja uz vairākiem nopietniem izaicinājumiem, ar ko šobrīd saskaras Latvijas drošības garantanti – Eiropas Savienība un NATO.

(Turpināts 7. lpp.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams

114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543

e-pasts: rasma@laiks.us

Kandas ziņas: Mārtiņš Štauers

104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1

Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses

50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonenti saņems bez maksas:

- četrus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements četras avīzes

Gadā.....ASV \$20.00

Kanadā gadā.....ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

MĀRIS
BRANCIS

Klaidoņa iespaidu pieraksti

Daina Rowe. Barža. 1973

Džeimss Krogzemis. Augšup, lejup – dzīves moto. Rīga. 2010

Džeimss Krogzemis. Happy Art Museum izstādē

Rīgā ir galerija jeb, kā paši dēvē, izstāžu zāle ar ļoti latvisku nosaukumu, kurā īsteni ievērots valodas likums, *Happy Art Museum*, kas atrodas tirdzniecības centrā *Galleria Riga* (arī ļoti latviski, vai ne?) jeb Dzirnauvas ielas 67. nama 7. stāvā. Tur no 3. līdz 25. martam sarīkota Džeimsa Krogzemja un Diānas Rowes gleznu izstāde „Klaidonis”.

Džeimsa Krogzemja (1925–2015) vārds, pieņemtu, ir labi zināms latviešu sabiedrībai. Dzimtenē viņu atcerēsies kā triju grāmatu autoru – „Klaidonis”, „Parīzes klaidonis piecos kontinentos” un „Ar velosipēdu pa Ēģipti”, ko izdevis apgāds „Jumava”. Savukārt citzemju latvieši pazīst viņu kā vairāku augstskolu absolventu, ģeografijas profesoru Kalifornijā, kurš pagājušā gadsimta astoņdesmito gadu sākumā pameta labiekārtotu dzīvi un kopā ar savu draudzeni un mūža mīlestību Diānu Rowe nopirka holandiešu baržu, nosauca to par *Klaidoni* un par tās mājvietu uz ilgiem gadiem izvēlējās Sēnas krastmalu pašā Parīzes centrā, netālu no Luvras. No šejienes viņi abi devās tuvākos un tālākos ceļojumos.

Vēl te jāpiemēta, ka Džeimsa Krogzemja dzimtā ir Miķelis Krogzemis, kuru mēs labāk pazīstam kā dzejnieku Ausekli.

Izstādes autors nav mācījies ne zīmēšanu, ne gleznošanu, toties Diāna gan. Tās novērojams izstādē, kurā cieši blakus eksponēti viņas akvareļi un akrila darbi. Septiņdesmitajos gados tapušie ir reālistiski precīzāki, vēlāk cilvēku portretējumi un ainavas kļūst krāsainākas, spilgtākas.

Viņas ietekmē arī Džeimss Krogzemis pievērsies krāsu mākslai, tātad viņš ir autodidakts. Viņš atzinies, ka viņu vienmēr ir interesējusi arheoloģija – skulptūras, freskas, glezniecība. Sekojot *Cobras* grupas ideoloģijai, viņš deva vaļu rokai un zemapziņai. No sacītā secināms, ka viņš krāsās izteicies abstrakti, ļaudamies mirklīgai noskaņai un impulsu varai. Tā kā Džeimss Krogzemis ir bez skolas, bez pamatzināšanām mākslā un sekoja tikai savai iekšējai aizrautībai, tad katrs viņa darbs ir savādāks – visu nosaka intuícija, zemapziņa. Viņa gleznas un zīmējumi ir tādas kā dažādu dienu piezīmes, pieraksti, kuru vērtību nosaka autodidakta veiksmē, ko ar laiku papildina vai koriģē arī zināmas iemaņas un prasmes.

Viņš pats ir izteicies: „Visumā, abstraktās gleznas, ko šeit redzam, mēs katrs varam iztulkot subjektīvi, atrodot pazīstamus attēlus, iespaidus, domas. Varbūt tā ir viena no abstraktās prezentācijas vērtībām – atrāisīt mūsu bagāto fantāziju”.

Šeit nav ko piemētināt – Džeimss Krogzemis ir sevi precīzi novērtējis.

Riga Ven Travel Inc.**"Visa dzīve man viens ceļojums..."**
Apceļosim svešas zemes kopā ar Inesi!

Zvaniet – INESE ZAKIS

Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Amerikas baltiešu brīvības līgas (BAFL) ziņas

GUNA JOSTSONE

BAFL tikai dibināta 1981. gadā, un nu jau 35. gadu Amerikas baltiešu brīvības līgas biedri enerģiski darbojas, lai ietekmētu politiskos procesus, kas ir nepieciešami Latvijas, Lietuvas un Igaunijas brīvības un neatkarības nodrošināšanai.

Ikgadējā Amerikas baltiešu brīvības līgas pilnsapulce notika 27. februārī Pasadenas vēstures muzejā (*Pasadena Museum of History's Curtin House Drawing Room, 470 W. Walnut Street, Pasadena*).

Pilnsapulces dienas kārtībā bija prezidenta ziņojums, kasiera atskaite, revīzijas komisijas ziņojums, nākotnes plānu apspriešana, diskusijas, nominācijas komisijas ziņojums un jaunās valdes locekļu vēlēšanas.

Nominācijas komisija bija izvirzījusi vienpadsmit kandidātus Amerikas baltiešu brīvības līgas valdes vēlēšanām. Visi kandidāti vienbalsīgi tika ievēlēti jaunajā valdē. Par BAFL valdes locekļiem uz vienu gadu tika ievēlēti: Aivars Jerumanis, Guna Jostsone, Aleksandra Kuduka, Jānis Lācis, Dr. Hendriks Līsmants, Imants Leitīns, Ivars Mičulis, Andžela K. Nelsa, Tālvāldis Paegle, Valdis V. Pavlovskis un Āvo Reinfelds.

Prezidents arī turpmāk būs Valdis V. Pavlovskis, viceprezidenti Ivars Mičulis un Āvo Reinfelds, sekretāre – Aleksandra Kuduka, kasieris – Tālvāldis Paegle.

BAFL svarīgākais darbības uzdevums ir virzīt jautājumu par NATO karaspēka vienību pastāvīgu uzturēšanos Baltijas valstīs. BAFL atbalsta pastāvīgu NATO karaspēka atrašanos Baltijas valstīs. BAFL cenšas pārliecināt ASV kongresu un valdību, ka Krievijas draudi pret Baltijas valstīm ir reāli iespējami. Putina politiskās nostādnes to apliecina. Pēdējā

laikā ir bijis daudz Krievijas militāro aktivitāšu tuvu Baltijas valstu robežām. Konstatēti vairāki gadījumi, kad Krievijas militārā tehnika pārkāpusi Baltijas valstu gaisu un ūdens robežas. Baltijas valstis ir pārāk mazas, un tām nav pietiekami resursi, lai militāro draudu brīdī spētu pietiekami ātri reaģēt un mobilizēt spēkus savas valsts aizstāvēšanai. NATO spēkiem vajadzētu būt pastāvīgām bazēm Baltijas valstīs un Polijā. ASV ir lielākā un stiprākā NATO dalībvalsts, un tai ir liels iespaids uz lēmumu pieņemšanu. Amerikas atbalsts būtu stiprs un ticams spēks, kas spētu apturēt iespējamo Krievijas militāro uzbrukumu. Baltijas valstis un Polija ir paliecinājušas valstu aizsardzībai paredzēto budžetu. Šogad Latvija valsts aizsardzībai atvēlēs 1,4% no iekšzemes kopprodukta (IKP), savukārt Lietuva 1,5%, Igaunija 2,07%, bet Polija 2%. Baltijas valstis pieliek lielas pūles, lai nodrošinātu aizsardzību pret militāriem uzbrukumiem, un cer uz sabiedroto bruņoto spēku atbalstu un līdzdalību miera nodrošināšanā.

Otrs svarīgākais mērķis – panākt, lai ASV Krimas iekļaušanu Krievijas teritorijā atzīst par nelikumīgu.

BAFL konsekvēnti turpinās Krimas pussalas nelikumīgās aneksijas neatzišanas politiku. Krima ir daļa no Ukrainas! BAFL atbalsta Ukrainas suverenitātei, teritoriālajai nedalāmībai būs nemainīgs. Turpināsim informēt ASV valdību un kongresu par mūsu nostāju šajā jautājumā.

BAFL prezidents ļoti aktīvi darbojas, lai īstenotu mūsu uzdevumus un informētu valdības par mūsu mērķiem. Valdis V. Pavlovskis pagājušā gada

nogalē tikās ar ASV Kongresa Pārštāvju palātas deputātu Džeraldū Konoliju (*Gerald Connolly*). Viņš pateicās kongresmenim par aktīvu dalību Baltijas valstīm svarīgo jautājumu virzīšanā. Pārrunāja jautājumu par Krimas aneksijas neatzišanas aktu.

V. V. Pavlovskis tikās arī ar ASV Kongresa Pārštāvju palātas deputāta Džona Šimkus biroja darbinieku Džimu Goldenstīnu, Džons Šimkus ASV Kongresā pārstāv Baltijas atbalsta grupu (*Baltis Caucus*) un ir viens no tās līdzpriekšsēdētājiem. Viņi apsprieda tālākās sadarbības stiprināšanas iespējas starp BAFL un Baltiešu atbalsta grupu Kongresā.

Vēl V. V. Pavlovskis ticās ar ASV Kongresa Pārštāvju palātas deputātu Adamu Šīffu. Tikšanās laikā pārrunāja jautājumu par NATO karaspēka bāzes pastāvīgu izvietojumu Baltijas valstīs.

V. V. Pavlovskis tikās ar Latvijas Republikas vēstniecības ASV padomnieku darbā ar ASV Kongresu Āri Vīgantu. Tikšanās laikā pārrunāja Latvijas un Baltijas valstu ārpolitikas prioritāros jautājumus.

BAFL darbība aktīvi turpinās. Prezidents Valdis V. Pavlovskis mudina valdes locekļus tikties ar ASV kongresmeņiem, lai informētu par mums svarīgajiem jautājumiem un lūgtu atbalstu.

BAFL izdod savu laikrakstu *Baltic Bulletin*. Laikrakstu izdod Imants Leitīns. Valde viņam ir pateicīga par citīgo darbu. Informāciju varat atrast BAFL vietnē tīmeklī www.bafl.com

Gadskārtējais BAFL bankets notiks 2. aprīlī Latviešu namā 1955 Riverside Drive, Los Angeles. Plkst. 5.00 – ierašanās, plkst. 6.00 – vakariņas, plkst. 7.00 – programma. Runu teiks Jānis Kažociņš –

Latvijas Valsts prezidenta nacionālās drošības padomnieks, Nacionālās drošības padomes sekretārs. Mūzikālo priekšnesumu sniegs lietuviešu operdziedātāja Kriste Jogaite.

BAFL atzinības balva tiks pasniegtas Jānim Kukainim par aktīvu darbību un ieguldījumu Baltijas brīvības un drošības veicināšanā.

Ja vēlaties atbalstīt BAFL darbību un gadskārtējo ban-

ketu, varat ziedot šim mērķim. Ziedotāju vārdi tiks publicēti banketa programmā.

BAFL banketa ziedotāju kategorijas: \$50 – ziedotājs; \$100 – draugs; \$150 – atbalstītājs; \$200 – labdaris; \$250 – īpašais labdaris; \$300 – ģenerālsponsors.

Banketam varat pieteikties, zvanot Ivaram Mičulim (818) 585-5748, (818) 842-3639; Āvo Rienfeldam (949) 481-1915 vai Angelai Nelsai (714) 526-3648.

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kolēģus!

Laikraksts *Laiks* (pielikums *JAUNO LAIKS*) piedāvā

jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu

2016. gada krāsainajā Lieldienu numurā.

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē,

un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu

līdz **18. martam** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

KULTŪRŽURNĀLISTES PIEZĪMES NO ŅUJORKAS

Tiksimies ERPF balvas pasniegšanas svētkos Priedainē!

Kā jau lasījāt *Laika* 12. – 18. marta numurā, šī laikraksta kādreizējā redaktora Ērika Raistera (1905 – 1967) Piemiņas fonda valde visus laipni aicina uz savu gadskārtējo **Pavasara sarīkojumu svētdien, 17. aprīlī, plkst. 2.00 p.p.** Ņujorkas apkaimes latviešu iecienītajā pulcēšanās vietā – cerams, tad jau pavasarīgi plaukstošu koku ieskaustajā Priedainē – Ņudzersijas Lat-

viešu biedrības kultūras centrā (pie Friholdas, N.J.), lai godinātu savu šī gada balvas saņēmēju dzejnieci, mākslinieci, publicisti Sarmu Muižnieci Liepiņu.

Sarīkojuma pirmajā pusē varēsim iepazīt bagātīgiem dotumiem apveltīto mūsu laureāti viņas pašas dzejas un daiļprozas skandējumos, kā arī citos viņas daudzšķautņainās atjautas acumirkliģi iešķiltos pārsteigumos.

Dzejnieces Maijas Meirānes stāstījums par laureāti.

Programmas otrā pusē – Priedaines saimnieka Jāņa Grigaliniča-Lejas veidota videoizrāde par nule Latvijā aizvadīto nozīmīgo kultūras notikumu „Lielās mūzikas balvas un citu apbalvojumu pasniegšanas ceremonija” Latvijas Nacionālajā operā ar Lielās balvas saņēmējas ņujorkietes komponistes Daces Aperānes

godināšanu (apbalvojums par Latvijas akadēmiskās mūzikas popularizēšanu pasaulē; otrs Lielās balvas saņēmējs par mūža devumu latviešu mūzikai – mums ļoti zināmais Latvijas pianists Ventis Zilberts). Mūzikālo fragmentos dzirdēsim savulaik Princetonā studējušā un šeit koncertos iepazītā pianista Reiņa Zariņa priekšnesumu (apbalvots atskaņotāju kategorijā).

Programmai sekos „saviesīgā stunda” – pakavēšanās pie ciennasta un tradicionālā loterija līdzekļu vākšanai nākamā gada piemiņas balvai. Vēlamais lējas ziedojums, sākot no 20 dolariem.

Pulcēsimies kuplā skaitā pavasarīgajā Priedainē svētdien, 17. aprīlī!

ERPF valdes vārdā laipni aicina priekšsēde ELEANORA ŠTURMA

LIGITA KOVTUNA

Quo vadis, medicīna Tēvzemē?

Kā Latvijas valsts rūpējas par savu pavalstnieku veselības aprūpi un kā par savu veselību rūpējas paši pavalstnieki – tāds bija sarunu loks kārtējā, nu jau astotajā pēc kārtas Latviešu ārstu un zobārstu apvienības (LĀZA) rīkotajā apaļā galda diskusijā kopā ar laikrakstu **Laiks**. Kā parasti, to ierosināja un vadīja **Dr. Jānis Dimants** no Mineapoles, un arī šoreiz tā notika viesmīlīgajās Benjamiņa jeb „Europe Royal hotel” telpās.

Š.g. 14. martā LĀZA nosūtīja Atklātu vēstuli Latvijas valsts augstākajām amatpersonām „Par grozījumiem rezidentu sadales un financēšanas jautājumos”, ko parakstījuši 243 medicīnas studenti, rezidenti, ārsti, medmāsas, zobārsti un mācībspēki no Latvijas, ASV, Kanadas, Vācijas, Francijas, Anglijas, Īrijas, Šveices, Zviedrijas, Norvēģijas un Somijas. To varat izlasīt LĀZAs mājaslapā www.lazariga.lv.

Atklājot apaļā galda diskusiju, Dr. Jānis Dimants teica: „Iepriekšējās sarunas notika par man tik tuvu demografijas temu, šoreiz runāsim par veselības aprūpes pieejamību – daudz vairāk ietverošu, gandrīz bezgalīgu temu, kam risinājumi tiek meklēti nemitīgi un smagi. Šoreiz mūsu vidū ir Latvijas lauku ģimenes ārste, Līga Kozlovska, viņa vada arī Lauku ģimenes ārstu asociāciju, ir Latvijā pazīstama, spēcīga personība, kuŗā ieklausās. Gribētu lai viņas teikto sadzird arī kolēģas ārpus Latvijas – varbūt var sanākt lietišķa diskusija un sadarbība. Katrā ziņā man rūp, pat varu teikt – sāp kolēģu problēmas Latvijā un no sirds vēlos, lai mēs varētu būt noderīgi to risināšanā.”

Līga Kozlovska. Ar latviešu ārstiem ārzemēs jūtos cieši saistīta, turklāt vairāk nekā desmit gadus esmu darbojusies 3x3 no-metnēs. Pēdējos gados gan iznāk mazāk laika, jo ģimenes ārsta darbs Latgalē, Asociācijas vadīšana un pedagoģiskais darbs aizņem pārlietu daudz... Tātad par veselības aprūpes pieejamību Latvijas laukos – gana sarežģīta tema, par ko jārunā vairākos aspektos. Pirmais – sauksim to par ģeogrāfisko. Latvijas lauku infrastruktūra ir tieši tāda, kāda tā ir, un bieži vien problēma ārsta apmeklēšanai ir atkarīga no sabiedriskā transporta. Ja pašam nav sava auto, jāreķinās ar satiksmes autobusu, par ko, saprotams, jāmaksā. Te arī otrs aspekts – finan-ciālais. Par ģimenes ārsta apmeklējumu lauku pacientam jāpiemaksā nedaudz – 1,42 eiro, taču, ja nepieciešami speciālistu apmeklējumi un konsultācijas, vai nu jāgaida garās rindās, vai jāmaksā no paša naudas līdzekļiem, kas bieži vien ir ierobežoti.

Ligita Kovtuna. Un te jāmin šis vārds – kvotas, ko mūsu lasītājiem derētu izskaidrot.

Līga Kozlovska. Kvota ir valsts financēts ārsta – speciālista apmeklējums, un to skaits valstī ir ļoti ierobežots – atbilstoši veselības finansējumam.

Kamena Kaidaka. (LĀZA biroja vadītāja Latvijā, bij. žurnāla *Latvijas Ārsts* galvenā redaktore). Atzīmēšu, ka šo „kvotu sistēmu” Latvijas Tiesībsargs Juris Jansons jau 2014. gadā nosauca par antikonstitucionālu, proti, kvotu noteikšana veselības aprūpē ir pret-runā ar LR Satversmi, jo tiek pārkāpta tiesiskā vienlīdzība. Pilnīgi piekritu Dr. Uģim Gruntmanim, kuŗš intervijā avīzei *Laiks* (2015. gada Nr. 47

Līga Kozlovska

Kamena Kaidaka

Ligita Kovtuna

– L. K.) aicināja Latvijas politiķus un valdību pateikt godīgi – veselības aprūpe par valsts līdzekļiem nav pieejama vajadzīgā apjomā!

Savukārt pašreizējais veselības ministrs Guntis Belēvičs tai pašā 2014. gadā, vēl nebūdams ministra amatā, atzina, ka veselības aprūpe ir „bedrē”. Varam vien vēlēties, lai Latvijā bieži nemainītu veselības ministrus, lai ikviens varētu izpildīt savus solījumus!

Līga Kozlovska. Un arī mūsu, ārstu organizācijām jābūt konsekventām savās prasībās. Pirms dažiem gadiem izvirzījām prasību, ka veselības aprūpei jābūt 5% no IKP (iekšzemes kopprodukta – L. K.), tagad šis cipars ir nez kur „pazudis” (šobrīd veselības aprūpei atvēlēti nepilni 3% no IKP – L.K.).

Un vēl – arī es pilnīgi piekritu tam, ko pieminētajā intervijā teica Dr. Gruntmanis – ārsta prāts un pieredze ir atstāti novārtā, priekšplānā izvirzītas tehnoloģijas. Piemērs – datortomogrāfijas, kuŗu skaita ziņā esam 4. (!) vietā pasaulē. Dārgs izmeklējums, ar ko īstenībā nodarām daudz ļauna. Piemēram, Anglijā uz šo radioloģisko izmeklējumu nosūta apmēram 5% gadījumu, mūsu valstī – vismaz 50%. To taču var atļauties tikai ļoti bagāta valsts!

Esmu stingri pārliecināta: vairāk jādomā par ārstu, nevis tehnoloģijām. Ārsts padara galveno darbu, reālo darbu, īstenībā – bieži vien varoņdarbu.

Kamena Kaidaka. Sabiedrībā ārstu un māsu prestižs ir zems. Bieži vien, pārlietu bieži mūsu

ārsti ir uz izdegšanas robežas, sava veselība atstāta novārtā. Bet sociālajos tīklos lasām par „dakteriem – slakteriem”, no kuŗiem cieš nabaga pacienti. Smagi un nepatikami atzīt, bet te notiek gānīšanās un rīdīšana. Kādas sociālās garantijas saņem Latvijas ārsti un māsas? Kāds ir ārstu, tostarp augstas raudzes speciālistu atalgojums valsts sektorā? Augstas raudzes speciālistam ir jābūt labi atalgotam.

Ligita Kovtuna. Runājot par „nabaga pacientiem”, – kā zināms, valsts nodrošina bezmaksas mamogrāfijas un dzemdes skrīningu vēža diagnostikai. Mani novērojumi liecina, ka to izmanto nožēlojami maz Latvijas sievietes.

Prof. Dace Rezeberga (Rīgas Dzemdību nama galvenā ginekoloģe). Mamogrāfiju veic 30%, bet dzemdes vēža skrīningu 21% sievietes, kuŗām turklāt tiek nosūtītas īpašas vēstules – uzai-cinājumi... Nesen Latvijā viesojās Lielbritānijas medicīnas eksperti, kas atzina – ar tiem resursiem, kādi ir jūsu ricībā, tiek veikts liels un labs darbs! Eiropas labākā līmeņa darbs!

Māra Libeka. (Laikraksta *Latvijas Avīze* žurnāliste, speciālizējas medicīnas jautājumos). Turklāt Rīgā šis procents ir mazāks nekā vidēji valstī. Tātad nevaram „vainot” arī dakteres Līgas Kozlovskas pieminēto „ģeogrāfisko aspektu”. Ir jārunā par pašas sievietes apziņu un atbildību.

Ligita Kovtuna. Klinikā ARS mamogrāfiju bez maksas var izdarīt arī svētdienās. Pati biju! Šo sarunu par paša atbildību

mēs varētu turpināt garī un plaši, aicinot godīgi atbildēt sev pašam – cik atbildīgi ikdienā izturamies pret savu veselību, kas pirmām kārtām ir pašu rokās, – par ēšanas un dzīvesveida paradumiem, vaļībām un aizspriedumiem utt. Bet, vai te nebūtu vietā parunāt arī par jauno mediķu, valsts izskoloto mediķu atbildību – jautājumu, kas šobrīd Latvijā tiek plaši apspriests presē. Proti, Latvijas laukos katastrofāli trūkst ārstu...

Līga Kozlovska. Jā, piemēram, Vidzemē no 190 lauku ģimenes ārstiem 25% ir pensijas vecumā. Vidējais ārstu vecums te ir 57 gadi, tātad pēc pieciem gadiem viņiem laiks doties pensijā. Kāda var būt runa par medicīnas pieejamību, ja nebūs ārstu?! Varbūt jāatgriežas pie tās „vecās kārtības”, kad ārstam pēc studiju pabeigšanas vajadzēja obligātos gadus nostrādāt laukos. Pati savulaik tiku nosūtīta uz Balviem, kur praktizēju un dzīvoju joprojām, turklāt jūtos laimīga. Ir gan viens nosacījums – jābūt motivācijai! Un motivē infrastruktūra, vide, protams, arī atalgojums, kam, manuprāt, ir jābūt vismaz ar koeficientu 3. Šobrīd netaisnība attiecībā uz lauku ārstiem ir ļoti liela – mums neapmaksā ceļā pie pacienta pavadīto laiku. Manā dzimtajā novadā – Katlešos, Žīguru pagastā, pie pašas Krievijas robežas, māja no mājas atrodas 5 – 6 km attālumā, apkārt „mūža meži”, bet ikvienam, uzsveru – ikvienam cilvēkam ir jāsaņem medicīniskā aprūpe. Un lauku ģimenes

ārsti dara visu: veic „mazo chirurģiju”, gan primārās ginekoloģiskās apskates, gan skalo ausis. Es esmu par to, lai jaunie kolēģas apgūtu ārsta darbu visā pilnībā, lai nepazustu ārsta domāšana, tverot savu pacientu kopumā.

Starp citu, piemēram, Portugālē pierobežas ārsti saņem piecas reizes lielāku atalgojumu nekā Lisabonā. Bet paralēli tam – tomēr jābūt zināmām attiecībām ar valsti, jo par valsts naudu jaunais ārsts ir skolots.

Kamena Kaidaka. Esmu kategoriski pret jauno speciālistu piespiedu nosūtīšanu uz laukiem! Tas nav risinājums, respektīvi, tas ir risinājums no katastrofāla redzespunkta. Parēķināsim – cilvēks pēc sešu gadu studijām plūs rezidentūras jau ir diezgan cienījamais gados, parasti tad jau ir izveidota ģimene, ir savs nākotnes redzējums. Protams, ir jāmeklē veidi, kā jaunos ārstus piesaistīt laukiem, taču tas jā dara kompleksī.

Jānis Dimants. Bet tas varētu būt labs mēģinājums sākt risināt, labi, vismaz īslaicīgi?

Kamena Kaidaka. Mēs zinām, ka „nekas nav pastāvīgāks par pagaidu risinājumu”!

Dace Rezeberga. Ir sajukusi lietu normālā kārtība. Manas galvenās bažas šobrīd – nav ārstu, kas strādā stacionāros, jo... tas skaitās neprestīzi, gluži tāpat kā strādāt laukos. Ir tomēr vairāk jādomā par jauno speciālistu audzināšanu, no to jauniešu puses, kuŗi mācās par valsts naudu, jābūt atbildībai.

(Turpināts 5. lpp.)

Quo vadis, medicīna Tēvzemē?

Dzemdību namā rezidentiem esmu apsolījusi apmaksātas stažieru vietas, un – ko domājat! – nav pieteicies neviens. Bet kur vēl labāku prakses vietu! Uzskatu, ka jāmaina „spēles noteikumi” jau attiecībā uz tiem jaunajiem mediķiem, kas šogad stāsies rezidentūrā par valsts

privātpraksēm! Un valstij jāraugās, lai vairāk tiktu maksāts tur, kur ir grūtāk. Pricējās, ka beidzot valsts nauda nonāk mediķu algām, nevis slimnīcu uzturēšanai.

Māra Libeka. Mediķu trūkums laukos vēl arī novedis pie tā, ka cilvēki pārlieku sākuši

tāds process „resertifikācija” jeb sertifikātu atjaunošana, par ko būtu jāatbild Latvijas Ārstu biedrībai, diemžēl tās attieksme ir, maigi izsakoties, pavirša. Visas šīs sistēmiskās problēmas bieži vien noved pie tā, ka ārsti pacientu „neredz kopumā”, piemēram, „aizmirst”, ka, izrakstot

nīgu medicīnisko aprūpi.

Vēl vēlos runāt par kvalitātes aspektiem, kas diemžēl arī netiek pienācīgi novērtēti. Nepietiek ar to vien, ka dokumentos ir fiksēts, kādus pakalpojumus sniedzam, bet arī tam, kādai jābūt to kvalitātei.

Pavisam konkrēts priekšli-

grūtniecēm un dzemdētājām. Šobrīd visas tiek „novirzītas” tikai pie ginekologa, kam jābūt ne vairāk un ne mazāk kā tiešās pieejamības ārstam. Ģimenes ārsts savukārt nosaka, vai grūtniecei jāvēršas pie ārsta vai pie vecmātes. Jo vecmāte var nodarboties gan ar krūts ēdināšanas veicināšanu, gan ar skrīningu un kontracepciju, tātad – ar pirmās aprūpes līmeni. Ja ginekologu potenciālu izmantotu racionāli, varētu padarīt lielas lietas. Vajadzīga tikvien kā griba. Un atslēgas vārds ir – kvalitāte.

Līga Kozlovskā. Šai ziņā daudz, ko teikt būtu arī onkologiem – viņu potenciāls pārlieku tiek aizņemts ar t.s. „vieglajiem gadījumiem”, piemēram, mastopātijām.

Vienvārd sakot – speciālistiem ir jāpilnveidojas un viņiem jādod iespēja pilnveidoties. No valsts puses – ir stingri jānodala valsts apmaksātie un privātie pakalpojumi. Un nopietni jāpārskata to cenas jeb tarifi. Piemēra pēc – par cilvēka atdzīvīšanu noteikta maksa 9,26 eiro...

Jānis Dimants. No sirds novēlu Latvijas kolēģiem izturību. Un labākus laikus.

Sarunu pierakstīja

LIGITA KOVTUNA

// FOTO: IMANTS URTĀNS

Jānis Dimants

Māra Libeka

Dace Rezeberga

naudu – jāparedz, ka viņiem trīs gadi jānostrādā stacionārā. Citās valstīs notiek ārstu rotācija ar mērķi pilnīgot un paugstināt viņu profesionālītāti.

Līga Kozlovskā. Arī es nesmu ar mieru, ka Latvijas valsts par savu naudu apmāca medicīnas studentus ārzemēm un

uzticēties „Rīgas autoritātēm”, kas īstenībā nemaz nav nekādas autoritātes, tikai „vervē” pacientus savām privātpraksēm. Man pašai nācās sastapties ar gadījumu, kad laukos „praktizēja” kāds „professors”, kas šo titulu ieguvis jau sen un ne jau par aktuāliem nopelniem. Ir

antibiotikas ir jādod arī tā sauktie probiotiķi, ka pēc nopietnas operācijas smagais darbs tiek sabojāts, nepievēršot uzmanību pilnvērtīgai rehabilitācijai.

Dace Rezeberga. Pilnīgi piekritu! Pacientam, kas nonāk medicīnas iestādē, ir tiesības sagaidīt, lai viņam sniedz pil-

kums, kas attiecas uz to, lai tiktu lietderīgi izmantots ārsta – speciālista potenciāls. Manā profesijā – ginekoloģijā – tas saistās ar to, ka veselības aprūpes sistēmā „jāienāk” vecmātei, šai profesijai jāatgūst tā loma, kāda tā ir citur pasaulē. Proti, vecmāte nodarbojas ar veselām

LR Veselības ministrijas viedoklis (No publikācijas nedēļrakstā *Sestdiena* š. g. 4. – 10. marts).

Egita Pole, Veselības ministrijas valsts sekretāra vietniece:

„Veselības ministrijas (VM) galvenais uzdevums ir nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību pacientiem vienmērīgi visā valstī. Tāpēc, no budžeta apmaksājot vienas no dārgākajām pēcdiploma studijām, valstij ir zināmi nosacījumi. Šajā gadījumā – speciālistu pieprasīto reģioniem, jo pēc studiju beigām to nodrošināt varētu būt vienkāršāk nekā pēc kāda laika.

Tiek piedāvāti divi mehānismi. Pirmais: jaunais ārsts noslēdz līgumu ar ārstniecības iestādi vai pašvaldību ārpus Rīgas par to, ka pēc studiju beigšanas piecus gadus strādās konkrētajā vietā. Šie kolēģas rezidentūras uzņemšanas konkursā ir prioritāri, bet – ņemot vērā arī aktivitātes un sekmes studiju laikā. Otrais: jaunais ārsts stājas rezidentūrā vispārējā kārtībā, bet pēc tās beigšanas piecus gadus strādā valsts vai pašvaldības iestādē vai ģimenes ārstu praksē, tostarp Rīgā, bet ne uzreiz privātpraksē. Izvēles tiesības, kuŗa būs šī nākamā darbvieta, paliek

paša jaunā speciālista ziņā. Nekāda piespiedu nosūtīšana darbā uz reģioniem nav un netiek plānota. Arī pašlaik, nesakārtojot savas attiecības ar valsti, nevar pabeigt rezidentūru un uzreiz doties prom no Latvijas.

Šīs pārmaiņas atbalsta gan Latvijas Pašvaldību savienība, gan Latvijas Slimnīcu biedrība un Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācija. VM arī veicinās informācijas apmaiņu starp topošajiem ārstiem par darbu, dzīves un citām iespējām reģionos, jo veselības aprūpe nebeidzas ar Rīgas robežām. Reģionos ir daudz iespēju tieši jaunajiem iegūt izcilu darba gaitu sākuma pieredzi.

Tai pašā laikā netiek noliegts atalgojuma jautājums, kas ir svarīgs, bet risināms paralēli. Turklāt līdz šim fakts, ka reģionālajās slimnīcās rezidentiem ir vismaz par 30% lielāka minimālā mēnešalga, nav devis nopietnus rezultātus – darbu ārpus Rīgas izvēlas mazāk nekā 10% rezidentu.”

Artūrs Šilovs, pārstāv jaunos mediķus:

„Tas nestrādās, jo mehāniska gadu skaita palielināšana un rikojums, ka reģionālais ligums

dod jaunajam ārstam priekšrocību rezidentūras uzņemšanas konkursā, ir drīzāk risinājums sekām, nevis cēloņiem. Aptaujās studenti ir pateikuši – ja tiks izmantotas piespiedu metodes, puse brauks uz ārzemēm. Nav tā, ka negribam vispār strādāt ārpus Rīgas, bet pātāga problēmu neatrisinās. Turklāt ministrija runā par pilnas slodzes darbu visu šo periodu, kuŗa laikā vidēji ārsts mēnesī saņem 550 eiro. Rezultātā ārstam šajā laikā ar vienu darbu iztikai nepietiks. Vairākos reģionos ir labi apstākļi un ir tādas vietas kā Ventpils, kā Alūksne, kas piedāvā dzīvokli un papildu piemaksas. Līdz ar to, piemēram, Ventpīlī problēmu ar rezidentiem nav. To viņi ir panākuši tieši ar piedāvājuma izteikšanu. Šis ir virziens, kuŗā jāstrādā. Ir jāveicina informācijas sniegšana no pašvaldībām un reģionālajām slimnīcām par viņu piedāvājumu.”

Solvita Olsena, LU Medicīnas fakultātes docente (intervijā laikrakstam *Diena*, š. g. 4. martā):

„Sistēma ir bankrotējusi, jo valsts vairs nevar nopirkt tos veselības aprūpes pakalpojumus, ko tā ar saviem tiesību aktiem ir apsolījusi iedzīvotājiem. Ban-

krots neizpaužas tikai ekonomiskos rādītājos – cilvēkiem ir jāmirst no ārstējamām slimībām, viņi nevar saņemt vēža diagnostiku un pienācīgu aprūpi. Valsts vairs nevar nodrošināt sabiedrības pamatvajadzības (...).

Tā ir valdības un Saeimas atbildība. Tas, ka veselības aprūpei piešķir par maz līdzekļu, ir chroniska lieta, kas atkārtojas katru gadu. Faktiski atbildība par to, vai nodokļu maksātāju nauda tiek sadalīta cilvēkiem svarīgiem

mērķiem, jāuzņemas arī valdošajai koalīcijai. Un tas [ka Latvija ir valsts ar viszemāko veselības aprūpes pieejamību Eiropā] nav tikai no 2005. gada, saknes meklējamas vēl deviņdesmitajos, jau tad ārkārtīgi mazu budžeta daļu novirzīja veselības aprūpei. ZZS jau ilgi ir valdībā, tāpēc ir noteikusi gan tiesību normas, gan arī lēmusi par budžeta jautājumiem. Skaidrs, ka šis politiskais spēks, Belviču ieskaitot, arī ir atbildīgs par šībrīža situāciju.”

BENJAMIN'S
RESTAURANT

SVAIGI FAKTI

- Ik gadu Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) uzņem ap 230–250 studentu, bet Latvijas Universitātē (LU) ap 50 medicīnas studentu, kas studē par valsts budžeta līdzekļiem. Valsts par katru no tiem samaksā 5142 eiro gadā. Viens pamatstudijas beidzis ārsts valstij izmaksā 30 857 eiro.
- Viena rezidenta mācības valstij izmaksā 1278,32 eiro mēnesī, rezidentūras studijas ilgst piecus vai sešus gadus. Tātad kopējās valsts izmaksas par vienu rezidentu svārstās no 76 700 līdz 92 040 eiro.
- 2014./2015. gadā rezidentūrā mācās 730 rezidentu.
- Valsts apmaksā 200 rezidentu vietas

Avots: Latvijas Jauno ārstu asociācija, Veselības ministrija

MAIJA
GRENDZE

Klīvlāndes ziemas! Mēs tās pazīstam, un tāpēc sarīkojumu kalendārā ziemas mēneši ir tukši. Vienīgi tradicionālais Draudzīgais aicinājuma sarīkojums iekrita janvāra beigās. Pērn un aizpērn nelabvēlīgie laika apstākļi to ļoti traucēja. Tāpēc Biedrības valde nolēma šogad sarīkojumu pārlīkt uz februāra beigām. Laimējās – 28. februāris tiešām izvērtās par ļoti patīkamu, saulainu ziemas dienu bez sniega. Sarīkojuma telpa ātri pildījās.

Labs iesākums – gardas pusdienas un bole! To bija sarūpējušas saimnieces Ilze Resne un Vita Borga, kamēr Francis Bauers veikli samaisīja boli. Kā vienmēr, Ilzei palīgā nāca visa viņas ģimene.

Programmu vadīja Biedrības valdes loceklis Marks Liepa. Pirmo pie pulsts viņš aicināja Biedrības valdes visilggadējāko locekli Dr. Arturu Gravu, kurš īsumā atgādināja Draudzīgā aicinājuma vēsturi un uzsvēra tā lielo nozīmi latviešu skolu uzturēšanai ārzemēs, jo tās var pastāvēt vienīgi no ziedojumiem.

Pēc Dr. Gravas uzrunas, zināmu atelpu deva skolēnu dejas. Tā kā mūsu skolā šogad mācības notiek reizi divās nedēļās un šī nebija paredzētā skolas diena, vairākas ģimenes nebija savus bērnus atveduši. Tomēr pieci dūšīgi dejojāji, skolotājam Karīnai Fulzerai palīdzot, raiti nodevoja divas tautasdejas. Viesrunātāja, Gaŗezera Vasaras vidusskolas direktore Sandra Sīpola, savu runu sākot, sevišķi pateicās mazajiem dejojājiem.

Sarīkojuma programmas centrā Sandras Sīpolas runa: "Aicinājums toreiz... Izaicinājums tagad". Trāpīgs nosaukums – izaicināt nozīmē uzkūdit, provocēt. Sandra runāja par šī laika izaicinājumiem latviešu skolām ārzemēs. Nemēģināšu atstātīti labi izdomāto un uzskatāmi pas-

Ļoti vajadzīgas pievilcīgas un piemērotas grāmatas latviešu valodā. Bērnu grāmatas ir, bet trūkst interesantas literatūras pusaudžiem – tādu grāmatu, kuŗas jaunieši bez skubināšanas gribētu lasīt.

Problēmas arī ar bibliotēkām. Lepojamies ar jauno, moderno

Marks Liepa pasniedz grāmatu Sandrai Sīpolai // FOTO: J. Hāzners

niegto runu, jo apzinās, ka daudzos faktus nevaru pietiekami labi atcerēties.

Ko man lika domāt Sandras runa? – Laikiem mainoties un apkārtnes ietekmēm pastiprinoties, mūsu skolām jāmainās līdzī. Lai piesaistītu jauno paaudzi, ir absolūti nepieciešams izmantot tehnoloģiju un citus jauninājumus, ar kuŗiem bērni mācās savās mītnes zemes skolās. Jārada skolēniem pazīstama gaisotne un saprotama, vispusīga pieredze latviešu skolās. Te runa nav tikai par datoriem, bet visu, kas aptver daudz dažādu iespēju mācīties.

Gaismas pili Rīgā, kamēr mūsu bibliotēkas ir palikušas pagājušajā gadsimtā. Vajadzīgas patīkami un ērti iekārtotas bibliotēkas. Mēs, klīvlāndieši, droši vien vislabāk atcerēsimies Sandras palīgā saucienā GVV bibliotēkai. Tā divas reizes plūdos zaudējusi daudz grāmatu, un tai vēl arvien nav atrastas piemērotas telpas, kur jauniešiem būtu patīkami uzkavēties, lasot grāmatas vai lietojot datorus.

Jauns un agrākajos gados neiedomājams izaicinājums tagadējām latviešu skolām ārzemēs ir palīdzība, ko sniedz Latvijas val-

dība. Sandra nosauca veselu rindu institūciju, kuŗas piedāvā mācību materiālus, skolotājus un finančiālu atbalstu skolām visā pasaulē. Tagad ārzemēs darbojas 100 latviešu skolas, un to skaits arvien aug. Tajās mācās simtiem latviešu bērnu. Mūsu tautas un valsts interesēs ir, lai tie mums nepazustu. Tas ir tas pats mērķis, kuŗam mēs sekojām, kamēr Latvija bija neaizsniiedzams sapnis aiz dzelzs aizkara.

Kā skolotājam, atskatoties uz tiem gadiem, gribas jautāt, ko esam panākuši? Sandra pati ir pierādījums, ka gluži par velti neesam pūlējušies. Viņa ir viena no mūsu Draudzes skolas absolventēm, ar ko varam lepoties. Viņas viesošānās sagādāja lielu gandarījumu. Pateicamies un vēlam, lai viņai netrūkst spēka strādāt latviešu skolu laukā vēl ilgu gadus.

Atsaucoties Draudzīgā aicinājuma mudei, vietējo organizāciju pārstāvji pasniedza Draudzes skolai gadskārtējās veltes: no Draudzes – Egils Apelis, no Dāmu komitejas – Baiba Apele, no Daugavas Vanagiem – Jānis Hāzners, no Kredītsabiedrības – Inga Wolf, no Biedrības – Zenta Apine un no Pensionāriem – Jānis Resnis.

Draudzīgā aicinājuma sarīkojumu kuplīnāja Andas Cook fotoizstāde: – "Es skatos".

Šajos laikos fotografē visi, kam pie rokas kabatas tālrunis, tomēr nopietni ar fotografēšanu nodarbojas reti kuŗš. Viena no retajiem ir Anda. Viņai ir "laba acs", kas ievēro kompozīciju, krāsas un apgaismojumu, tā radot mākslas

darbus. No simtiem, varbūt tūkstošiem uzņēmumu viņa bija izvēlējusies izstādīt trīsdesmit. To vidū bija ainavas no ceļojumiem Latvijā un Francijā, kā arī Andas iemīļotie ziedu attēli. Viņas ziedu fotografijas pa laikam esam baudījuši viņas gatavotajās apsveikumu kartītēs. Izstādē bija palielināti labākie no labākajiem. Tur kopā ar eksotiskajām orchidejām aci priecēja arī dārza un lauku puķes. Cita daiļāka par citu!

Ceļojumu bildes no *Giverny* Francijā turpināja ziedu temu un atsaucā atmiņā neseno impresionistu izstādi "Dārzs" Klīvlāndes Mākslas muzejā.

Otrā zāles pusē Latvijas skati – Kolkas rags, Cerību bura Jūrmalā, Mežotne, Kandava, Vidzemes lauki, rakstnieka māja Latgalē, senlaicīgas ēkas Brīvdabas muzejā un iespaidīgais Doma baznīcas gailis. Būtu interesanti zināt, vai vietējie latvieši ievēroja, ka tur bija nofotografētas arī divas Ģirta Burvja skulptūras. Klīvlāndē Burvī cīnām, jo viņš ir skulptūras autors Latviešu kultūras dārzā.

Vēlāk pēcpusienā Andas izstādi apmeklēja kupls skaits viņas amerikāņu draugu. Viņiem Anda bija sagatavojusi interesantus paskaidrojumus arī angļu valodā. Būdam rakstniece, viņa isos vārdos spēj ieintrigēt un iesaistīt. Pie Doma gaila: "Mostieties!" – "Awake!"

Vai "mostieties" neatbalso izaicinājumu Sandras Sīpolas runā? Ir par ko domāt. Paldies Andai un Sandrai!

Kaŗavīru pēcpusdiena St. Pētersburgā

IRĒNE EZERIŅŠ

Daugavas Vanagu izkārtojumā 7. marta pēcpusdienā Floridas Latviešu Biedrības namā pulcējās vietējie Vanagi, Vanadzies un draugi, lai kopā atzīmētu šo svarīgo dienu mūsu tautas vēsturē, kad godinām mūsu kaŗavīrus. Tie ar savu lielo tautas mīlestību un patriotismu cīnījās par Latvijas brīvību.

Kad divi braši kungi ienesa abu valstu karogus, 50 florīdieši ar lielu izjūtu nodziedāja abu valstu himnas. Mācītājs Aivars Pelds, Floridas DV apvienības priekšnieks, atklāja šīs dienas programmu ar lūgšanu un uzaicināja klātesošos nodziedāt korāli „Tu, kas valdi mūžībā”. Viņš atgādināja, ka mēs nedrīkstam aizmirst, kas notika 6. martā, kad latviešu kaŗavīri cīnījās par savu tēvzemi. Mēs šodien gribam viņiem pateikties par brīvību, ko baudām. Mūsu vidū ir 16 bijušie kaŗavīri, – neatkarīgi kuŗas valsts armijā viņi kalpojuši, visi tika apsveikti ar baltu rozi.

Savā svētku uzrunā mācītājs bija izvēlējis tematu par valsts karogu. Latvijas Valsts karogs ir viens no vecākajiem karogiem pasaulē, un par tā izcelšanos ir daudz un dažādas teikas. Divas no interesantākām mācītājs nolasīja. Latvijas karoga tumši sarkanā krāsa simbolizē pagātnē izlietās asinis, bet baltai krāsai ir taisnības

un goda nozīme. 1873. gadā Tērbatas universitātes studentiem tika uzticēts pienākums nēsāt pie krūts sarkanbaltās lentītes. Tās bija karoga prototips, un 1923. gadā tas tika oficiāli pieņemts par mūsu tautas simbolu. Ar lūgšanu, lai Dievs to svētī un tas mūžīgi plīvotu pār brīvu Latvijas zemi, mācītājs Aivars Pelds beidza savu izsmēlošo aprakstu par mūsu karogu.

Latvju tautas svētums kvēls Plīvo augsti brīvs un cēls". Sekoja Edvarda Virzas „Karogs”.

Cik burvīgi tās iederējās šī vakara programmā, tāpat kā skaisti klātie galdi, dekorēti ar Latvijas karodziņiem un Floridas ozolu vainadziņiem! Mūsu mazā Floridas saime var būt lepna, ka mūsu vidū ir vēl trīs Leģionāri, no kuŗiem divi piedalījās koncertā. Tagad, kad vairākās pilsētās

Apsveicām arī Olafu Cimermani, kas pievienojās mūsu Mūža biedru saimei.

Kad atvērās skatuve, mūsu acu priekšā stāvēja Kanaku ansamblis ar 10 brašiem vīriem, visi kā viens ģērbušies DV formas tērpos. Šī ansambļa sirds un dvēsele tagad ir mūsu DV apvienības priekšnieks, kuŗš ar mazu uzrunu iesāka koncerta programmu. Vispirms bija J. Petera „Pulcējaties,

atvilkt elpu, mēs visi dziedājam kopdziesmu „Es dziedāju par tevi, Tēvu zeme”. Gribu tikai pieminēt, ka šie 10 vīri brauca uz astoņiem mēģinājumiem, un, lai gan dažiem bija jāmēro gaŗāki ceļa gabali, viņi to darīja ar priecīgu prātu.

Otrā daļa sākās ar „Skaista mana Tēvu zeme” (A. Žalinska apdare), tad sekoja „Tur ir Latvija”, kāds Stīrijas t. dz. motīvs un „Vecie zvejnieki”, Dz. Kļaviņa apdarē, nobeidzot ar Franča Lehāra „Viljas dziesmu”. Pēc skaļiem aplausiem un pāris atkārtojumiem, koncerts beidzās ar V. Plūdoņa „Lāčplēša dziesmu” kā kopdziesmu.

Gribam izteikt mūsu visdziļāko pateicību Kanaku ansamblim un Mārai Ritumai par klavieru pavadījumu, kas mūs iepriecināja ar tik skaistu programmu. Lai nu Dievs dod viņiem veselību un dziedāšanas prieku, lai nākamajā gadā mēs atkal varam viņus sagaidīt!

Floridas DV apvienība šajā gadā nosūtīja \$10 000 uz Latviju veco leģionāru palīdzībai un ir jau saņēmtas vairāk nekā 60 pateicības vēstules. Mācītājs dažas no tām nolasīja, kas bija ļoti aizkustinoši. Ir labi, ka mēs vēl varam strādāt un ziedot palīdzībai.

Lūgšim Dievu, lai jaunajai paaudzei būtu tikpat liela mīlestība uz savu zemi, kāda bija mūsu tautas varoņiem.

Visi bijušie kaŗavīri saņem pateicības rozi

Programmas turpinājumā Rita Blumentāle nolasīja divas skaistas dzejas par karogu, sākot ar nezināma autora rindām: „Gods un slava karogam Sarkan-balti sarkanam.

DV apvienības izbeidz savu darbību, mēs priecājamies, ka mūsu mazā saimīte aug. Apsveicām Andu Bērziņu kā jaunu Vanadzi, kas tūlīt ķērās pie darba, sagatavojot mums ļoti gardu azaidu.

Latvju dēli”. Tad sekoja „Gauja plūst” un A. Valles „Mēs mīlam zemi šo”. Sekoja E. Eiches „Cīņa sauc” un nezināma autora „Aiviekstes ozoli”.

Lai dotu vīriem mazliet laika

Baltijas un Ziemeļvalstis – kopējais un atšķirīgais globālo juku laikmetā

Baltijas un Ziemeļvalstu vēstnieku debates Hūvera institūtā par temu: Ziemeļu un Baltijas reģionālās partnerattiecības pasaules pārmaiņu kontekstā.

TAIRA
ZOLDNERE

Pēdējos gados pasaule atkal nokļuvusi globālu pārmaiņu un pēctecīgu krīžu laikmetā, kuram gals vēl nav redzams. Krievijas agresīvā, kaimiņus apdraudošā ārpolitika, bēgļu un migrantu pārpludinātā Eiropa, Islāma valsts un citu teroristisko grupējumu plosīšanās, prezidenta vēlēšanu pārņemtā Amerika, Zika vīruss, Ebolas vīruss, un vēl, un vēl. Pasaulei savu problēmu pietiek, tomēr Latvijas, Lietuvas un Igaunijas uzdevums šajā pārmaiņu laikā ir gādāt, lai Baltijas valstu balsis tiek sadzirdētas, lai mēs būtu spējīgi atrast jaunus sabiedrotos un veiksmīgi turpināt sadarbību ar tradicionālajiem partneriem. Liekas, ar šādu domu Hūvera institūtā (*Hoover Institution*), kas darbojas Stenforda universitātē Kalifornijā, tika rīkots Baltijas un Ziemeļvalstu vēstnieku panelis par temu: Ziemeļu un Baltijas reģionālās partnerattiecības pasaules pārmaiņu kontekstā. Panelis sekoja kā publiskās diskusijas turpinājums konferencijai par Ziemeļu – Baltijas valstu enerģētiskās attīstības un drošības jautājumiem, kas tajā pašā dienā notika turpat, Hūvera institūtā paspārnē. Latviju pārstāvēja vēstnieka vietnieks Ilmārs Breidaks, Lietuvu – vēstnieks Rolandas Kriščiūnas, Igauniju – vēstnieks *Eerik Marme*, Islandi – vēstnieks *Geir Haarde*, Dāniju – vēstnieka vietnieks *Lars Bo Møller*.

Sarunas sākumā valstu pārstāvji iepazīstināja sanākušos ar īsu savas valsts vēstures apskatu un ieskicēja pašreizējo aktuālo problēmu loku. Baltijas valstu galvenās rūpes šobrīd ir drošības jautājumi – kā aizsargāt valstis no Krievijas agresīvās un neprognozējamās ārpolitikas, kā arī atklātu melu pilnās, bet pārliecinošās propagandas. Lietuvas vēstnieks stāstīja par sašķid-

rinātās gāzes termināli Klaipēdā, kas tika uzbūvēts 2014. gadā un ļāvis Lietuvai īstenot valsts enerģētisko neatkarību no Krievijas. Nākotnē šī termināļa jaudas varētu nodrošināt ap 90% no Baltijas valstu gāzes patēriņa. Lietuva ir investējusi arī jaunu elektrotīklu izbūvē, kas jau tagad Baltijas valstis savieno ar Skandināvijas un kontinentālās

– uzņēmums “Latvijas Gāze”.

Sarunas turpinājumā Igaunijas vēstnieks norādīja, ka drošības situācija Eiropā ir krietni vien pasliktinājusies, kas veicina politiskā populisma, radikālisma un neiecietības gaisotni. Turpinājumā viņš runāja par Baltijas valstu un NATO sadarbības aspektiem, minēja faktu, ka Igaunija iegulda 2% no Iekšzemes

Latvijā ilglaicīgi, kā tas ir nepieciešams šajos nedrošajos ārpolitikas apstākļos.

Savukārt Islandes un Dānijas pārstāvji Krievijas agresīvo politiku savās valstīs izjūt tikai pastarpināti, viņu valstīs nav arī krievu minoritātes, kas būtu drauds valsts drošībai. Ziemeļvalstu uzmanības centrā ir valstu ekonomiskās attīstības jau-

naudu un vērtslietas, lai segtu viņu uzturēšanās izmaksas, ļaujot paturēt naudu 10 tūkstošu Dānijas kronu (1340 eiro) vērtībā. Likums paredz arī ierobežot ģimeņu atkalapvienošanās kārtību.

Islandes vēstnieks norādīja, ka valsts pēdējos gados regulāri ir uzņēmusi patvēruma meklētājus no Vietnāmas, Balkāniem, Afganistānas, tagad no Sīrijas. Islande savukārt labprāt uzņemtu vairāk imigrantu, jo valstij nepieciešams papildus darbaspēks. Vēstnieks arī norādīja, ka kaut arī Islandei nav savas pastāvīgas armijas, tomēr tā ir NATO dalībvalsts, dodot pārstāvniecību internacionālās drošības jautājumos.

Panelis turpinājumā tika apspriests jautājums par krievu minoritātēm Eiropas valstīs un to integrāciju. Lietuva uzskata, ka valstī ir samērā sekmīgi veikta krievvalodīgo iedzīvotāju integrācija. Mazāk tas ir izdevies Latvijā un Igaunijā. Krievijas agresīvā, melīgi patriotiskā propaganda, kas netraucēti tiek raidīta Baltijas valstīs, musina iedzīvotājus, veido iedzīvotāju kategoriju, kas lojāli Krievijai nevis zemei, kurā tie dzīvo. Tomēr, kā norādīja visu valstu pārstāvji, uz Krieviju dzīvot nēpārceļas neviens, tieši otrādi – pēdējo gadu laikā daudzi Krievijas inteliģences, sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu [mēdiju] un prešes pārstāvji, kā arī mākslinieki ir pārcēlušies uz dzīvi Baltijas valstīs.

Sarunas noslēgumā Dānijas pārstāvis *Lars Bo Møller* norādīja, ka pasaulē šobrīd nenoliedzami ir daudz un dažādu krīžu situācija, un Eiropa raugās uz ASV ar cerībām, ka ASV saglabās stingru līdera pozīciju un labas transatlantiskās partnerattiecības ar Eiropu, lai kopīgiem spēkiem šīs globālās krīzes pārvarētu.

No kreisās: Hūvera institūta moderatore *Kori Schake*, Latvijas vēstnieka vietnieks *Ilmārs Breidaks*, Islandes vēstnieks *Geir Haarde*, Igaunijas vēstnieks *Eerik Marme*, Lietuvas vēstnieks *Rolandas Kriščiūnas*, Dānijas vēstnieka vietnieks *Lars Bo Møller* // FOTO: Taira Zoldnere

Eiropas elektropārvades tīkliem. Šie elektrotīkli tagad un nākotnē būs nozīmīgs solis visu Baltijas valstu energoapgādes drošības stiprināšanā. Jāpiebilst, ka Latvija ir pēdējā un vienīgā no Baltijas valstīm, kas paļaujas tikai uz Krievijas piegādāto gāzi. Varam priecāties, ka beidzot Saeimā 11. februārī galīgajā lasījumā tika atbalstīti grozījumi Enerģētikas likumā. Ar tiem noteikta kārtība, kā konkurencei 2017. gadā tiks atvērts dabasgāzes tirgus un kā tiks reorganizēts līdzšinējais tirgus monopolists

kopprodukta valsts aizsardzības stiprināšanai, kā arī to, ka Igaunijā negrasās atteikties no obligātās kaņķa klausības. Kā zināms, arī Lietuva 2015. gadā atjaunoja valsts obligāto kaņķa dienestu. Ilmārs Breidaks savukārt apliecināja, ka arī Latvijā tiek domāts par valsts drošības stiprināšanu, arvien vairāk ieguldot valsts aizsardzības vajadzībām. Viņš norādīja, ka drošības un politiskās situācijas negatīvajām izmaiņām Eiropā ir ilglaicīgs raksturs, tāpēc Latvijas puse gribētu redzēt NATO militāro klātbūtni

tājumi kā, piemēram, Eiropas Savienības (ES) un ASV brīvās tirdzniecības līgums, par ko šobrīd Eiropas Komisija ved sarunas ar ASV pusi. Dāniju visvairāk no paneli pārstāvētajām valstīm skārusi Eiropas migrantu krīze, jo Dānija kā viena no Eiropas pārtikušām un sociāli nodrošinātām valstīm, ir migrantu apmešanās galamērķis. Tomēr nupat Dānija ir saņēmusi savu iespēju robežu bēgļu uzņemšanai un apstiprinājusi jaunu likumu, kas paredz atsavināt patvēruma meklētāju

ILZE GAROZA,
PBLA ģenerālsekretāre

ALA rīkotā seminārā spriež par Latvijas drošības jautājumiem

(Turpināts no 1. lpp.)

Saistībā ar Eiropas Savienību, ar ko cieši saistīta Latvijas ekonomiskā drošība un izaugsme, satraukumu rada šovasar jūnijā gaidāmais balsojums par Lielbritānijas palikšanu vai izstāšanos no šīs organizācijas, kā arī samilzušā bēgļu krīze Eiropā.

Tāpat Latvijai un pārējām Baltijas valstīm, kā arī visai NATO kopumā, milzīgs izaicinājums ir Krievijas agresīvā politika un tās radītais apdraudējums reģiona drošībai. Latvijas vēstnieks norādīja, ka jau tagad Baltijas valstis esot novērojamas “hibrīdkarā” pazīmes, kas ietver intensīvu Krievijas propagandu, kas vērsta uz NATO dalībvalstu pilsoņu morāles sagraušanu. Reaģējot uz Krievijas radītajiem draudiem reģiona drošībai, Latvija pēdējos gados strauji sākusī

palielināt savu aizsardzības budžetu. Šogad vien šis pieaugums lēšams 40% apmērā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Paredzams, ka jau 2018. gadā Latvija aizsardzībai tērēs 2% no valsts iekšzemes kopprodukta. Lai veicinātu Latvijas finanču sektora drošību, pēdējā laikā uzsākta pastiprināta Latvijas finanču sistēmas uzraudzība ar mērķi mazināt riskus, ko rada lielais nerezidentu naudas īpatsvars Latvijas finanču sistēmā. Tāpat Latvija turpina iesākt kursu korupcijas apkaņošanā, tiesu sistēmas un uzņēmējdarbības vides sakārtošanā. Lai arī zināmas neērtības Latvijā radījuši nule notikušā valdības maiņa, tomēr tiek prognozēts, ka jaunās valdības politiskais kurss būtiski neatšķiršoties no iepriekšējās valdības īstenotā kursa.

PBLA priekšsēdis Jānis Ku-

kainis norādīja, ka PBLA jau vairāku gadu garumā, reaģējot uz ārējās drošības pasliktināšanos Eiropā, aicinājusi Latvijas valdību strauji palielināt tās aizsardzības budžetu līdz 2% no iekšzemes kopprodukta, kā to paredz NATO vienošanās. Tāpat PBLA atkārtoti mudinājusi Latviju stiprināt tās Austrumu robežu, cīnīties pret korupciju un sakārtot mazzspējīgo tiesu sistēmu. Vienlaikus PBLA caur savām dalīborganizācijām, tajā skaitā ALA, regulāri atgādina latviešu mītnes zemju valdībām par Krievijas radīto apdraudējumu Baltijas valstu un starptautiskajai drošībai. Ar mērķi veicināt Latvijas ekonomiskās izaugsmes procesu, PBLA jau divas reizes Rīgā rīkojusi Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu, kuņos aicināti piedalīties ārvalstīs dzīvojošie Latvijas

izcelsmes uzņēmēji un dažādu nozaņu speciālisti. Marta beigās PBLA priekšsēdis Rīgā tiksies ar Latvijas jaunās valdības ministriem, lai pārrunātu sadarbības iespējas starp Latvijas valsts un ārzemēs dzīvojošiem latviešiem.

Semināra nobeigumā Latvijas Goda konsuls Roberts Blumbergs norādīja uz vairākiem, viņaprāt, pozitīviem pavērsieniem Latvijā, to skaitā, pastiprināto cīņu par Latvijas Valsts ieņēmuma dienesta sakārtošanu, ēnu ekonomikas sakārtošanu un finanču sektora uzraudzības pastiprināšanu. Kā pozitīvus pavērsienus R. Blumbergs izcēla arī Latvijas uzņēmēju sekmīgu ienākšanu ASV tirgū, kā piemērus minot, SAF Technikas, Valmieras stikla šķiedras u.c. uzņēmumus, kuri atvēruši savas filiāles ASV. Pozitīvi esot vērtējams arī Baltijas valstu uzsāktais darbs pie *Rail*

Baltica dzelzceļa savienojuma izbūves posmā no Tallinas līdz Viļņai, kas eventuāli stiepsies no Berlīnes līdz Helsinkiem. Kā negatīvu lietu Latvijas Goda konsuls saredz nestabilo situāciju Eiropas Savienības politikā saistībā ar Lielbritānijā plānoto balsojumu par palikšanu vai izstāšanos no Eiropas Savienības, bēgļu krīzi Eiropā, kā arī Latvijas iekšpolitiskās problēmas, tādas kā veselības aprūpes un tiesu sistēmas nesakārtotība, kas varot atsaukties arī uz Latvijas ārpolitisko drošību. Jautājumu un atbildžu daļā semināra dalībnieki interesējās gan par Latvijas valdības cīņu pret Krievijas propagandu, gan par Latvijas spēcīgākajām tautsaimniecības nozarēm, gan par šķēršļiem Latvijas okupācijas mūzeja rekonstrukcijas procesā un par to iespējamiem risinājumiem.

MĀRIS
BRANCIS

Kopš 1970. gadiem Maijas Tabakas gleznas ir vienmēr bijušas skatītāju un vērtētāju uzmanības centrā. Tās izraisījušas sajūsmu un plašas diskusijas, – jā, arī zināmu noliegumu vai skepsi. Tolaik māksliniece radīja liela formāta darbus, ar apbrīnojami hiperreālisma precizitāti attēlojot katru detaļu un sikumu, tiesa gan, bieži spilgtākā tonālajā izpildījumā, nekā dabā mūsu platuma grados tas novērojams. Ja sākumā māksliniece galvenokārt gleznoja teātrāli izvērstus portretus, tad vēlāk parādījās veselās dzīves ainas, vēl pēc kāda laika reālitate mijās ar fantāziju; un tagad viņas darbos valda fantāzija, iedomu tēli un neparastas situācijas.

Maija Tabaka nav no tiem cilvēkiem, kas daļu sev atvēlētā laika pavada ceļojumos, lai iepazītu svešu kultūru, lai savām acīm ieraudzītu neredzētas zemes dabu. Māksliniecei ceļotprieku aizstāj grāmatās un filmās redzētais. Viņas iztēle ir tik bagāta, ka nekādas grūtības nesagādā gan pabūt senu kultūru areālos un pagājušos laikos, gan pašai uzbūvēt savu

Rozes gars. 2009

Maijas Tabakas dienvidu dārzi

pasaules ēku. Agrākos gados modeļus saviem tēliem gleznās viņa atrada dzīvē sastapto ļaužu vidū. Bieži tie bija sabiedrībā labi pazīstami cilvēki, kuriem Maija Tabaka savās gleznās lika spēlēt gluži citas lomas, nekā dzīvē ierasts. Tagad, kad māksliniece sabiedrībā iziet reti, arī darbu personāži ir jāiztēlojas.

Jaunā izstāde „Dienvidu dārzi”, kas vairāk nekā mēnesi bija skatāma galerijā „Daugava”, ir fantāzijas auglis. Te viss ir izdomāts, iztēlē skatīts un pēc tam košās krāsās uzlikts uz audekla. Gleznotāja uzbuņezināmas eksotiskās zemes augu pasauli, kurā krāšņi

zied kaktusi, aug agaves, palmas un cita mums sveša flora, kas zaļo vitālā spēkā. Tur dzīvo daudzkrāsaini papagaiļi, pumas un droši vien arī citi svešzemju zvēri. Kaut kur līdzās mīt arī meksikāņu meitenīte „princeses tērpā”. Citviet Maija Tabaka attēlo personificētu Rozes garu, kas mūsu kultūrvēsturē saistās ar Michaila Fokina Rīgā dzimušo miniatūrbaletu. Visās gleznās spīd un nekad nenoriet spoža saule, uzbūrot kaut ko līdzīgu Ēdenes dārzam, kurā būt vien ir laime.

Gleznās valda skaistums, kas laikam ir tas, kas pievelk romantiski noskaņotas publikas, it sevišķi dāmu un kundzišu, uzmanību. Maijas Tabakas fantāzija uzbuņezē nereālu, bet ilgotu pasauli, tā liek sapņot par pasaku princi, kurš atnāk vienīgi slēptākajos sapņos, par neordināru milu, kas, iespējams, dzīvē pagājusi garām, bet joprojām tik ļoti gribas to izbaudīt, un daudzkrāsainu dzīvi, kas acīmredzami apmeklētāju ilgās atrodama tikai Maijas Tabakas gleznās, bet dzīvē, cik var nojaust, nav izbaudīta. Šī skaistā pasaule atsauc atmiņā kādreiz

populārās vācu rakstniece Kurt-Māleres sentimentālos romānus, kuri joprojām šad tad tiek izdoti, vai otrdienu romantisko filmu vakarus Latvijas televīzijā. Māksliniece sniedz kaut vai uz to nelielo brīdi, kad apmeklēt izstādi, mierinājumu sāpošai sirdij. Tad ievainotām dvēselēm gleznotāja kļūst gandrīz vai par vienīgo saprotošo cilvēku uz šīs pasaules.

No kādas citas puses pavērojot Maijas Tabakas mākslu kā parādību Latvijas (un ne tikai tās) kultūrā, jāatzīst, ka šodien cilvēki ir izslāpuši pēc labsirdības, pēc harmonijas un skaistuma mākslā, pēc sirdi glāstoša sentimenta. Dzīvē ir tik daudz neatrisinātu un neatrisināmu problēmu, arī laikmetīgā māksla neinteresējas par cilvēka dvēseles komfortu, tad istā brīdī ir klāt Maijas Tabakas gleznas ar eksotisko pasauli.

Atšķirībā no agrāko gadu darbiem jaunākās izstādes gleznas ir izmēros nelielas (120×100 cm), pie tam gandrīz visi darbi tapuši 2015. gadā, apliecinot autorei lielās darba spējas.

Latviešu karavīri slēpjas Holandē

Jauns Helgas Merits projekts?

Marģera Grīna grāmata „DIEVA ATSKĀRTA”, MĀRA 2015. 320 lpp.

Latviskais Dieva redzējums.

RICHARDS SPURIS

Helga Merits raksta, ka viņai ir nākuši zināmi daži fakti par latviešu karavīriem, kuri kara beigās ir slēpušies Holandes pierobežas ciemos, un lūdz tos, kuriem varētu būt kādas ziņas par tiem, stāties sakaros ar viņu, jo tur, šķiet, varētu būt pietiekami materiāli dokumentālai īsfilmai.

Viņa raksta: „1945. gada janvāra sākumā trīs latviešu karavīri paslēpās kādā holandiešu lauku mājā, nelielā ciemā Holandes austrumos. Kaut vāji prazdami valodu, viņi bija varējuši darīt zināmu, ka viņi meklē paslēptuvi.

Tas ir interesants stāsts, intriģējošs stāsts, bet tas stāsts nav pilnīgs. Es ceru sameklēt kādas ziņas, kas dotu man iespēju sagatavot dokumentālu filmu par šiem latviešu karavīriem Holandē.

Šo lauku māju rentēja jauna sieviete Jūlija van Hēsa. Viņa ar savu mazo dēlu ievācās tur kara sākumā, 1940. gadā.

Tanī laikā tur pastāvēja drošu adrešu tīkls un šī māja bija viena no tām. Tur bija uzturējušās vairākas židu ģimenes.

Latviešu karavīrs, Jānis Dāvids, rakstīja dienas grāmatu. Viņš bija 1910. gadā dzimušais rīdzinieks, kas 1944. gada vasarā bija spiests iestāties vācu armijā.

Jānis bija iedalīts gaisa spēku izpalīgos. Viņa vienība, ap 200 vīru, atstāja Rīgu 1944. gada 24. augustā ar kuģi *Illes* (?), uz kurā bija arī bēgļi. Kuģis iebrauca Gotenhāfenā (*Gdynja*), un vienība devas tālāk uz Oldenburgu.

Holandē viņi apmetās pie Lichtenvordes (25 latvieši), Cīventas, Varseveldas un Dehurnes. Visi šie ciemi ir tuvu Vācijas-Holandes robežai.

Jaungada vakarā Jānis un biedri vēl bija pie savām vienībām, bet kaut kad 1945. gada janvārī viņi devās paslēptuvēs.

Līdz ar došanos paslēptuvēs dienas grāmata izbeidzas. Kā viņi atrada pareizo māju? Kā viņi zināja, ka viņi varēja ticēt Jūlijai un kā Jūlija van Hēsa zināja, ka viņa var ticēt šiem karavīriem?

Es ceru, ka es vēl varēšu atrast atbildes uz šiem jautājumiem, lai gan varu būt jau par vēlu.

Paslēptuvēs atradās arī: 1921. gada 23. martā dzimušais grāmatvedis Nikolajs Porga.

1910. gada 8. maijā dzimušais Rīgas atlēdznieks Vilis Kalniņš.

Šie karavīri tika nodoti un tika aizvesti uz Vāciju nošaušanai, bet viņiem izdevās izbēgt. Okupācijas muzejā Rīgā ir ziņas, ka Jānis Dāvids ir atgriezies Rīgā, bet kur palika abi pārējie? Vai kāds pazīst šos vārdus un zina, kur viņi ir palikuši?

Jāņa Dāvida vienībā sastāvējuši arī: Alberts Cīrulis, Valdemārs Brudis, Kārlis Oitoliuss, Alberts Gulbis, G. Brūns, Gridukovs, Tērauds, Egle un Lizdēns.

Ja kādam šie vārdi ir pazīstami, lūdz dāriet man to zināmu!

Helga Merits, Tollenstraat 62, 1053 RW Amsterdam, Holland, vai: hmerits@xs4all.nl

No angļu valodas tulkojis Jēkabs Ziedars

Šodienas latviešu kultūras pasaulē vai ik dienas dzirdam vārdus „latviskā dzīvesziņa”. Jaunajā Latvijas Satversmes ievadā (preambulā) ir teikums: „Latvijas identitāti Eiropas kultūrtelpā kopš senlaikiem veido latviešu un libiešu tradīcijas, **latviskā dzīvesziņa**, latviešu valoda, vispārcilvēciskās un kristīgās vērtības.”

Domāju, ka atradīsies retais latvietis, kurš neministoties tūdaļ spēt atbildēt uz jautājumu: „Kas ir šī redzami svarīgā latviskā dzīvesziņa?” Uzdrošinos apgalvot, ka tuvākais, pazīstamākais apzīmējums vārdam „dzīvesziņa” ir „pasaules uzskats”. Mūsu gadījumā vēl jānosver: **latviskais** pasaules uzskats. Šī uzskata centrā ir latviskais Dieva redzējums, kurā vispilnīgāk atrodam mūsu dainās. Tādēļ ir tik ļoti labi, ka top tādas grāmatas kā Marģera Grīna „Dieva atskārta”.

Pazīstamā zinātniece *Dr.h.filol.* E.Kokare savā tautasdziesmu sakārtojumā par Dievu „Nāc, Dieviņ, līdz ar mani”, 1995., savas grāmatas ievadā raksta: „Ar Dievu un Dievā latvietis ir dzīvojis un strādājis, ar Dievu viņu ik brīdī saista bezgala daudzi pavadieni. Vispirms jau pats mūža ritējums, dzīvības un dzīves, likteņa pavadieņi.” Šādas domas spilgtā liecība ir grāmata „Dieva atskārta”. Visumā Grīns seko E.Brastiņa paraugam – 1928. g. izdotajam dainu krā-

jumam „Latvju Dieva dziesmas”. Tomēr, ja Brastiņa grāmatā minētas 624 dainas, tad šajā krājumā latvisko Dieva redzējumu apliecina 2392 dainas ar vēl vairākiem simtiem variantu. Pie tam Brastiņš savu krājumu veidojis, domādams par dievturības struktūru. M. Grīna grāmata domāta ikdienas latvietim, kuram rūp mūsu tautas latviskās dvēseles dzīvība. Ļoti ceru, ka tā veicinās arī latviešu pašapziņas spēcīnāšanu, jo mēs esam viena no retajām tautām, kurā saglabājusi savu īpatnējo Dieva un pasaules redzējumu (dzīvesziņu!), ko mums atstājuši mūsu senči.

Grāmatas ievadā autors, starp citu, saka: „Šis apceres nolūks ir sakopot iespējami lielāko skaitu dainu, kopā ar to variantiem, un tās sakārtot tā, lai Dieva būtība un Viņa ietekme uz cilvēka dzīvi būtu labi pārskatāma un palīdzētu šo laiku latviešu sabiedrībai labāk un vieglāk iepazīties ar mūsu seno dievestību, tās garīgajām vērtībām, un dainām, kurās atrodamas dievturības pamata.”

Lai minēto mērķi sasniegtu, autors lietojamo vielu sadalījis 4 nodaļās kopsummā ar 24 apakšnodaļām, kas atvieglo kāda sevišķa jautājuma atrašanu. Tā pirmajā nodaļā zem jautājuma „Kas ir Dievs” atrodam dainas par Dievu kā augstāko padomu, radītāju, žēlotāju, sargu, u.c. Nodaļā „Dievs un dvēsele” atro-

dam latviešu tautas redzējumu par dvēseles ierašanos pie cilvēka un aiziešanu atpakaļ pie Dieva. Kā spoža zvaigzne tā nolaižas pie jaunās māmiņas namdurvīm; cilvēkam mirstot, tā atgriežas atpakaļ pie Dieva, jo „Mīļš Dieviņš trepes laida, dvēselīti gaidīdams.” Var iebilst, ka šajā nodaļā autors ielaidis arī dainas ar eņģeļiem, jo tie tur ir pilnīgi lieki un katrā ziņā liecina par svešas reliģijas iespaidu.

Pārrunas rosinoša ir nodaļa „Dievadēli jeb Debesdēli”. Pieņemot autora ieteikto jaunvārdu, mēs izvairītos no apjukuma, ko rada līdzšinējais gadsķartu apzīmējums dainās (Dievadēli), jo šodienīgajā valodas izpratnē tas rada iespaidu, ka latviešu Dievam būtu dēli. Dainu vēstījums to izteikti noraida. Bagātīga ir nodaļa „Dieva un Dievadēlu jeb Debesdēlu teikas”. Daudzie piemēri bagātīgi izgaismo latviešu Dieva līdzdalību cilvēka ikdienas darbos un dzīves gados.

Vēl ir kāds vispārējs iebildums par teksta sablīvēšanu. Apceres teksts bieži saplūst ar citētām dainām un starp tām pazūd, tas lasītājam jāmeklē. Taču tas viegli labojams nākamajā izdevumā. Ceru, ka tāds ilgi nebūs jāgaida, jo tautieši taču gribēs papildināt savas zināšanas un izpratni par latvisko Dieva atskārtumu, kas ir latviskās dzīvesziņas pamatu pamats.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Nākotnes namam nacionālo interešu objekta statuss

Saeimas deputāti konceptuāli pirmajā lasījumā atbalstīja likuma grozījumus, kas paredz nacionālo interešu objekta statusa piešķiršanu Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāla kompleksam. Grozījumi Latvijas Okupācijas muzeja likumā nepieciešami, lai nodrošinātu memoriāla kompleksa būvniecības projekta īstenošanu atbilstoši plānotajiem termiņiem, kā arī ievērojot to, ka memoriāla kompleksa būvniecības projekts būtu pabeidzams līdz Latvijas valsts simtgadei 2018. gada 18. novembrī.

Grozījumi tāpat paredz, ka memoriāla kompleksa būvniecības projekts ietver muzeja ēkas Strēlnieku laukumā 1 pārbūvi, tostarp jaunas piebūves – *Nākotnes nama* – būvniecību, un Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāla būvniecību.

Janim Rozentālam – 150

18. martā svinam izcilā latviešu gleznotāja Jāņa Rozentāla (1866-1916) 150 gadu jubileju. Viņš ir viens no latviešu nacionālās tēlotāja mākslas skolas pamatlicējiem, mākslinieks, kuŗa daiļradē atspoguļojas 19. gs. beigu un 20. gs. sākuma mākslas stilu un virzienu daudzveidība.

Rīgā, Alberta ielā, ir dzīvoklis, kur Janis Rozentāls kopā ar sievu Elliju Forseli-Rozentāli un bērniem Lailu, Irju un Miķeli dzīvoja no 1904. līdz 1915. gadam. Dzīvoklis tika projektēts īpaši Rozentālu ģimenei, tā otrajā stāvā izveidojot mākslinieka darbnīcu. Arī šodien te ir iespējams apskatīt jūgendstila laika interjeru, sadzīves priekšmetus un mākslas darbus, kas piederējuši Rozentālu ģimenei.

Nams Alberta ielā 12 celts 1903. gadā pēc arhitektu Konstantīna Pēkšēna un Eižena Laubes projekta. Tāpat kā pārējā Alberta ielas apbūvē, arī šī celtnē uzskatāma par vienu no nozīmīgākajiem jūgendstila arhitektūras pieminekļiem Rīgā. Arhitekts Kons-

tantīns Pēkšēns bija arī ēkas īpašnieks un, jau projektējot namu, 9. dzīvokli bija paredzējis īpaši Jāņa Rozentāla ģimenei, ēkas augšstāvā izbūvējot gleznotāja darbnīcu atbilstoši mākslinieka iecerei.

Spriest par Latvijas lomu nākotnes Eiropā

9. martā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) notika Lielbritānijas raidorganizācijas *BBC World Service* un Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīkota diskusija *BBC World Questions: Europe and Latvia* ("BBC Pasaules jautājumi: Eiropa un Latvija"). Tās laikā klātesošajiem bija iespēja diskutēt ar Latvijas politikas un viedokļu pārstāvjiem par Latvijas lomu nākotnes Eiropā. Sarīkojumu apmeklēja aptuveni 300 interesentu.

Paneldiskusijā piedalījās Rīgas domes vadītājs Nīls Ušakovs, Saeimas Ārlietu komisijas vadītājs Ojārs Ēriks Kalniņš, *Rail Baltica* projekta kopuzņēmuma valdes priekšsēde Baiba Rubesa un Magnuss Kristiansons – Zviedrijas drošības stratēģis, kuŗš specializējies NATO un Baltijas valstu aizsardzības jautājumos. Diskusiju vadīja pazīstamais *BBC World Service* pārraižu vadītājs Džonatans Dimblebijs.

Krievija palielina militārās spējas Baltijas virzienā

Krievija nepārtraukti palielina savas militārās spējas Baltijas valstu virzienā un ir arī palielinājusi militāro mācību mērogu un sarežģītību, liecina Igaunijas ārējās izlūkošanas dienesta – Informācijas pārvaldes – pirmais publiski pieejamais ziņojums. "Viena no nozīmīgākajām pārmaiņām ir 15. armijas aviācijas brigādes izveide Ostrovā (Pleskavas apgabalā) un taktisko raķešu sistēmu SS-26 *Iskander* (NATO ziņojumos *Stone*) izvietošana Lugā. Vairākas 6. armijas vienības ir pārvietotas uz Narvas taktisko virzienu, un Sertolovas mācību centrs uz ziemeļiem no Sanktpēterburgas tiks pārveidots par tanku spēku mācību centru," lasāms Igaunijas ārējās izlūkošanas dienesta ziņojumā. Tajā vēl piebilst, ka ir iespējams, ka Baltijas operatīvajā virzienā (Igaunija un Latvija) tuvāko gadu laikā Krievija izveidos militārās aviācijas brigādi un izlūkošanas vai īpašu spēku brigādi.

Informācijas pārvaldes dati liecina, ka Krievija Rietumu mili-

tārā apgabala sauszemes spēku manevrēšanas vienības spēj izvietot 13 – 15 bataljonu taktiskās grupas, kas ir pielīdzināmas piecām manevrēšanas brigādēm, kas ir pilnībā vai daļēji nodrošinātas ar profesionālā dienesta karavīriem, kuri ir pietiekami apmācīti, lai veiktu kaujas uzdevumus. Gaisa desanta spēki spēj izvietot līdz 15 bataljonu taktiskajām grupām, bet jūras kājnieki – divas līdz trīs tādas grupas.

Latvijā vairākas personas gribējušas pievienoties Islāma valstij

Musulmaņu kopienu Latvijā ir skārušas radikalizācijas tendences, raidījumā *Rīta Panorāma* teica Drošības policijas (DP) priekšnieks Normunds Mežviets.

Normunds Mežviets

Latvijā konstatēti gadījumi, kad gados jauni cilvēki ar pastiprinātu interesi par radikālām idejām pievērsās islāmam. Tāpat DP rīcībā ir arī informācija par vairākām personām no Latvijas, kas izteikušas vēlmi pievienoties Islāma valstij, tomēr aizceļot viņiem neesot izdevies.

Bijušais Latvijas Islāma kultūras centra vadītājs Oļegs Petrovs ilgstoši bijis DP redzeslokā, pat pirms viņa aizceļošanas uz Saūda Arabiju. "Mūsu prognoze – pēc atgriešanās Latvijā viņš varētu nelabvēlīgi ietekmēt pārējos kopienas locekļus, un šī prognoze diemžēl ir apstiprinājusies," sacīja N. Mežviets.

"Melnajā sarakstā" iekļauti *Rossija segodņa* juristi

Iekšlietu ministrs Richards Kozlovskis (*Vienotība*), balstoties uz drošības iestāžu atzinumu, Latvijai nevēlamo personu sarakstā iekļāvis juristus no Krievijas – Jevgeņiju Koroļovu un Jeļenu Timošenkovu. Pēc Krievijas propagandas medija *Sputnik* informācijas, abas personas ir starptautiskās informatīvās aģentūras *Rossija segodņa* juristi. Koroļovs norādījis, ka kopā ar Timošenkovu ielidojuši Rīgā un gatavojušies piedalīties tiesas sēdē, jo gribējuši pārsūdzēt varas iestāžu atteikumu reģistrēt aģentūras pārstāvniecību Latvijā. Taču robežkontroles darbinieki paņēmuši viņu pasus, likuši gaidīt apmēram pusotru stundu un paziņojuši, ka izraida juristus no Latvijas. Tāpat viņiem bez termiņa norādes aizliegts ierasties Latvijas teritorijā, paskaidrojot, ka juristi apdraud nacionālo drošību. Robežkontroles virsnieks ir izsniedzis viņam atbilstošu dokumentu latviešu valodā un krieviski paskaidrojot, ka lēmumu pieņēmusi Latvijas Drošības policija.

Pieprasa Savčenko atbrīvošanu

Promaskaviskie kaujinieki Nadeždu Savčenko saģūstīja 2014. gada 17. jūnijā brīdī, kad viņa netālu no Luhanskas palīdzējusi no kaujas lauka aiznest ievainotus karavīrus, skaidro viņas advokāti. Drīz pēc tam kaujinieki aizveduši Savčenko no Ukrainas uz Krieviju, kur nodevuši varasiestādēm. Sākumā viņa tika apsūdzēta līdzdalībā divu Krievijas žurnālistu nāvē Ukrainas Luhanskas reģionā. Vēlāk apsūdzība tika pārkvalificēta uz smagāku – Savčenko tika tieši apsūdzēta žurnālistu nogalināšanā.

Aptuveni 50 cilvēku iepretim Krievijas vēstniecībai piketēja Ukrainas pilotē Nadeždas Savčenko atbalstam. Piketētāji turēja rokās Ukrainas un Latvijas karogus, kā arī plakātus krievu, angļu un latviešu valodā ar uzrakstiem "Krievijas tiesa – melīga, ciniska un zemiska", "Brīvību Savčenko".

Piketētāji turēja rokās arī Savčenko bildes, kā arī Krievijas prezidenta Vladimira Putina bildes, kuŗas viņš ir redzams dažādos neglaimojošos tēlos. Piketā piedalījās arī Rīgas domes deputāts Jānis Feldmanis (*VL/TB/LNNK*) un Einārs Cilinskis (*VL/TB/LNNK*). Akcija Savčenko atbalstam notika arī Maskavā, un šīs akcijas laikā 37 aktīvisti tika aizturēti. Brīdī, kad akcijas dalībnieki gribēja kopīgi nofotografēties, pie viņiem pieteidzās policisti, kuŗi paziņoja, ka akcija ir nelikumīga.

Kultūras ministre apmeklēja Indiju

No 10. līdz 14. martam kultūras ministre Dace Melbārde darba vizītē apmeklēja Indiju, lai piedalītos Pasaules Kultūru festivālā (*World Culture Festival*) un Globālās līderības forumā (*Global Leadership Forum*) un teiktu uzrunu festivāla atklāšanā.

Vizītes laikā 11. martā ministre apmeklēja arī Latvijas vēstniecību un tikās ar vēstnieku Aivaru Grozu, pārrunājot Latvijas simtgades svinēšanas sarīkojumus Indijā.

Šķērslis pārcelties uz Latviju ir informācijas trūkums

Pētniece Ieva Birka ASV Jeila Universitātē veikusi pētījumu par ASV un Kanadā dzimušo lat-

viešu reemigrācijas potenciālu, aptaujājot 770 latviskas izcelsmes cilvēkus. Vismaz 57 ASV un Kanadā dzīvojoši latviskas izcelsmes jauni cilvēki vēlētos pārcelties uz dzīvi Latvijā, taču būtiskākais kavēklis ir informācijas trūkums par reemigrāciju un iespēju iegūt dubultpilsonību, norādīts šodien Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijā prezentētajā pētījumā. "Šie latviskas izcelsmes jaunieši, kuŗi izrādījuši vēlmi pārcelties uz dzīvi Latvijā, mums ir vajadzīgi. Mums ir jādara viss, lai šī iespējāmība pārvērstos realitātē," uzsver komisijas priekšsēdis Ilmārs Latkovskis (*VL/TB/LNNK*). Viņš norāda, ka pētījumā noskaidrotie kavēkļi nav nepārvarami un ir pat salīdzinoši sīki, tāpēc komisija rūpēsies, lai pētījumā rosinātais sasniegt adresātu – atbildīgos darītājus. Daļa potenciālo reemigrantu nezina par Reemigrācijas atbalsta pasākumu plānu, turklāt liela daļa ASV un Kanadā dzīvojošo latviskas izcelsmes cilvēku nezina par iespēju iegūt Latvijas pilsonību, neatsakoties no ASV vai Kanadas pilsonības, kas būtiski atvieglotu pārcelšanos uz Latviju, pētījumā secinājusī Birka.

Mildronāta skandals: pasaule iepazīst Latvijā ražoto preparātu

Krievijas tenisistei Marijai Šarapovai konstatēta pozitīva dopinga analīze, kas ņemta pēc Austrālijas atklātajam tenisa meistarsacīkstēm. Tenistes organismā atklāts melnlonijs, kas kopš 1. janvāra ir iekļauts WADA aizliegto vielu sarakstā. Meldonijs konstatēts arī daudzu citu sportistu organismos.

Pēc krievu tenisistes Marijas Šarapovas paziņojuma, pasaules plašsaziņas līdzekļi (mediji) pievērsušies sportistes organismā atklātās vielas – melnlonija, kas atrodas Latvijā ražotā ārstnieciskā preparātā *Mildronāts* sastāvā, – iepazīšanai.

Detalizētai informācijas izziņāšanai par šo vielu pievērsies amerikāņu televīzijas kanāls CNN, britu raidorganizācija BBC, laikraksts *The New York Times*, laikraksts *Forbes*, aģentūra *Bloomberg* un citi mediji. Tiek skaidrots, ka *Mildronātu* lieto par receptu medikamentu sirds un asinsvadu slimību ārstēšanā, kā arī darbaspēju paaugstināšanā veselīgiem cilvēkiem fiziskās un garīgās pārslodzes un atveseļošanās periodā. Mediji interesējas par to, vai *Mildronāts* ir drošs, vai tas ir legāls, kā arī par to, kā tas ticis iekļauts sportistiem aizliegto vielu sarakstā.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Publikācijās iekļauta gan *Olainfarm* sniegtā informācija par blakusparādībām, kas nav bīstamas, gan Pasaules Antidopinga aģentūras (WADA) secinātais, ka nejausās pārbaudēs atklāts ļoti augsts melnloniņa lietošanas īpatsvars sportistu vidū. Viela konstatēta 2,2% pārbaudīto sportistu vidū. Vairāki plašsaziņas līdzekļi uzsver, ka melnloniņš pārsvarā tiek lietots Krievijā un bijušajās Padomju Savienības valstīs, bet ASV Pārtikas un zāļu pārvaldē medikaments nav apstiprināts. BBC norāda, ka arī Lielbritānijā nav izdota licence *Mildronāta* pārdošanai. Žurnāls *Forbes* informē, ka melnloniņam, kuŗu attīstījis Latvijas Organiskās sintēzes institūta vadītājs Ivars Kalviņš, ASV 1984. gadā izsniegts patents kā vielai, kas stimulē māļlopu un vistu augšanu. Tomēr preparāts lopkopības nolūkiem pārdots netiek.

Aģentūra *Bloomberg* raksta, ka amerikāņu ārsti nav pārliecināti par medicīniskajiem pierādījumiem melnloniņa ietekmei. Masačūsetsas galvenās slimnīcas speciālists Arons Begišs sacījis, ka ASV nav pieredzes melnloniņa lietošanā, tādēļ nav zināms, vai tas palīdz šūnām efektīvāk radīt enerģiju. Savukārt Klīvlendas klīnikas sirds un asinsvadu medicīnas nodaļas vadītājs Stīvens Nisens teicis, ka melnloniņš “izskatās pēc viegla stimulantā, kas liek cilvēkiem justies labi”. Speciālists pieminēja, ka sportisti riskē ar vielu, kuŗa varētu arī neiedarboties. BBC intervējusi bijušo WADA prezidentu Diku Pondu, kuŗš norādījis, ka sportisti izmanto zāļu īpašības, lai uzlabotu savu sniegumu un uzvarētu sāncensus. Šis bijis iemesls arī melnloniņa iekļaušanai aizliegto vielu sarakstā.

Latvijas Organiskās sintēzes institūta vadītājs Kalviņš ir neizpratnē par melnloniņa aizliegšanu sportistiem. Viņš iepriekš norādījis, ka sportistiem jāļauj rūpēties par savu veselību. Kalviņš plāno rakstīt vēstuli WADA, tajā skaidrojot vielas ietekmi uz cilvēka organismu un to, ka tai nav dopinga vielām raksturīgās iedarbības. Savukārt bijusi Latvijas Valsts sporta medicīnas centra (VSMC) Antidopinga nodaļas vadītāja Liene Kozlovska, kuŗa patlaban strādā Eiropas Padomes Sporta nodaļā, iepriekš stāstīja, ka *Mildronāts* aizliegto vielu sarakstā iekļauts, jo tā lietošana pārmērīgi lielās devās ir kaitīga veselībai. Viņa ir pārliecināta, ka sportistiem vajadzētu ļaut lietot *Mildronātu*, ja tam ir medicīniski iemesli un preparātu izrakstījis ārsts. Tādējādi varētu kontrolēt vielas lietošanu, jo sportistiem vajadzētu legālu pamatojumu.

Jaunietim no Gambijas atteikts bēgļa statuss Latvijā

Uz Latviju atbraukušais nepilngadīgais Abdula no Gambijas, kuŗu nesen uzņēma audžuģimene Madonas novadā, saņēmis Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) atzinumu, ka

viņš neatbilst bēgļa statusam, tāpēc jaunietim ir jāpamet Latvija. Zēna audžuģimene pārsūdzējusi šo lēmumu.

Pēc Abdulas audžuģimenes Dainas Ziļevas raidījumam teiktā, PMLP atzinumā esot argumentēts, ka jaunietis ierašanās Latvijā ir ekonomiski motivēts un viņš dzimtenē netiek apdraudēts. TV3 ziņu raidījums informēja, ka zēns Latvijā bija ieradies pēc futbola skolas *Metta* ielūguma. Futbola skola bija cerējusi iegūt labu spēlētāju, taču šīs gaidas nepiepildījās.

Ir atrastas mājas abiem nepilngadīgajiem patvēruma meklētājiem, kuŗi Latvijā bija ieradušies bez vecākiem. Vienu no viņiem, 16 gadus veco Abdulu, kā savu audžubērnu pieņēmusi kāda Madonas novadā dzīvojoša ģimene.

Mišela Obama apciemo latviešu mazdārziņu

ASV pirmā lēdija Mišela Obama apciemoja mazdārziņu īpašniekus ar mērķi veicināt dārkopību. Liels bija latviešu pāra Ērika Broļa un viņa sievas Lindas pārsteigums, kad tieši viņu īpašumā ieradās prezidenta kundze filmēšanas grupas pavadībā. Viņi bija gatavojušies uzņemt raidījuma veidotājus par dārkopību pilsētā, bet neko nav zinājuši par tik augsta līmeņa apciemojumu.

ASV pirmā lēdija Mišela Obama pie latviešiem

“Mums piezvanīja raidījuma *Home and Garden* producete, un mēs satikāmies,” atminas Brolis. “Nākamajā dienā mūs sāka apmeklēt filmēšanas grupas ļaudis un vēl citi, kas neviens nestādījis priekšā kā slepenie aģenti vai Mišelas Obamas personāla pārstāvji. Pēdējā dienā pa mūsu dārziņu jau grozījās 20 cilvēku. Kad vaicāju, kas viņi tādi ir, atbilde bija nemanīga, ka esot producete. “Noslēpuma atminējums parādījās vienlaikus ar kameru ieslēgšanu. Kamēr Brolis stāstīja raidījuma veidotājiem par sava mazdārziņa mālaino augsni, no aizmugures viņiem piegāja pirmā lēdija. “Nespējām noticēt savām acīm,” atklāj Ēriks. “Un tad jau visi sāka apskauties – trīs, četras reizes. Ap-skāvām arī viņas komandas dalībniekus. Un operātorus.” Mišela Obama viņa dārziņā pavadīja aptuveni 25 minūtes, priecājoties par ķiplokiem, kale kāpostiem

un citiem dārzeņiem. Viņa pat palīdzējusi uzirdināt kompostu.

Brolis īstenībā nemaz nav dārkopības amatieris. Viņš kopā ar savu brāli Andreju izveidojuši uzņēmumu *Urban Farm Plans*, kas piedāvā dārza dizainu un izveidi, kā arī vada seminārus, lai pilsētu kopienas iemācītos dārza darbus. Interesei par dārkopību un savu dārzu audzēšanu ģimenē ir dziļas saknes: Linda strādā Vietējās pašapgādes institūtā, bet Andreja ligava Nadja Mersere ir Vašingtonas Jaunatnes dārkopības biedrības menedžere.

Video sīzeta beigās Mišela Obama nodēvē rosigo pāri par čempioniem, jo darbs, ko viņi dara, esot sabiedrībai ļoti vajadzīgs. “Tai brīdī man uzmetās zosāda,” Brolis atzīst. “Mana māsa noskatījies video vismaz kādu duci reižu, un katru reizi viņai acīs esot asaras. Mēs jūtamies tik dziļi pagodināti.” Pirmā lēdija arī uzaicināja visu ģimeni uz Balto namu, un viņi plāno vizīti pēc dažiem mēnešiem.

Latvijā veikta unikāla operācija

Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Onkoķirurģijas klīnikā ir veikta Latvijā unikāla operācija aizkuņģa dziedzera vēža pacientam, liecina RAKUS informācija. Kādam 76 gadus vecam vīrietim 11 stundu ilgā operācijā tika veikta pankreatoduodenālā rezekcija – aizkuņģa dziedzera rezekcija jeb orgānu izgriešana.

Tā ir viena no sarežģītākajām operācijām abdominālajā ķirurģijā, jo tās laikā jāveic aizkuņģa dziedzera galviņas, divpadsmitpirkstu zarnas, žultsvada un žultspūšļa, daļēja kuņģa un tievo zarnu rezekcija, pēc tam savienojot tievās zarnas ar aizkuņģa dziedzeri, kuņģi, žultsvadu. Konkrētais gadījums bija vēl sarežģītāks, jo vienlaikus veikta arī tievo zarnu apzarņa vēnas un aknu vārtu vēnas rezekcija, to aizvietojo ar augststilba virspusējo vēnu. Pasaulē ilgstoši pacientus, kuriem aizkuņģa dziedzera vēzis ieauga lielajos asinsvados – apzarņa vēnā vai artērijā, kas atrodas zem aizkuņģa dziedzera –, uzskatīja par neoperējamiem, jo pirmie mēģinājumi rezecēt asinsvadus kopā ar aizkuņģa dziedzeri rezultējās ar augstu komplikāciju skaitu un nepalielināja dzīvildzi.

Viļņā atklāj mākslinieces Tatjanas Semanes izstādi

9. martā Viļņas mākslas galerijā “Meno Niša” tika atklāta Latvijas mākslinieces Tatjanas Semanes kolāžu izstāde. Tā ir pirmā mākslinieces personālizstāde Lietuvā. Izstādes nosaukums ir *Catchy – Īsimintinas (-a)*, ko var tulkot kā “tas, kas piesaista uzmanību”. Tatjana Semane ir Latvijas Mākslinieku savienības biedre un darbus izstāda kopš 1998. gada. Viņai ir bijušas 16 personālizstādes Latvijā, Ķīnā, Somijā un Polijā. Savos darbos Tatjana Semane izmanto dažādu tehniku – eļļas glezniecību, kolāžu un keramikas apgleznojumu.

SPILGTS CITĀTS

“Latviešiem ir svarīgi apzināties, kas ir 16. marts”

Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšsēdis Andrejs Mežmalis intervijā “Latvijas Avīzei”

(Intervijas pilnu tekstu varēs izlasīt DV Mēnesraksta 2016. gada nr. 1)

Man bija savdabīga pieredze pirms diviem gadiem pie Doma baznīcas ar vācu televīzijas žurnālistiem. Redzot, ka tā nav Latvijas Televīzija, piegāju klāt un jautāju, kāpēc viņi filmē cilvēkus, kuŗi dodas uz dievkalpojumu. Man atbildēja, ka viņiem esot pienākusi ziņa no Latvijas, ka te notiekot kaut kāds fašistu pasākums, tāpēc ieradušies filmēt. Es prasīju: “Un jūs domājat, ka vecās dāmas un kungi – visi ir fašisti? Un domājat, ka es esmu fašists? Nofilmēsiet un stāstīsiet saviem skatītājiem, ka tie ir fašisti? Es esmu atvaļināts ASV flotiles admirālis. Eju uz dievkalpojumu, lai aizlūgtu par kritušajiem, jo manā ģimenē arī ir bijuši kritušie.” Vaicāju, vai Vācijā viņi nenoliek ziedus pie karavīru kapiem un neaizlūdz? Jā, jā, viņi to darot. Jautāju – un kāpēc lai to būtu citādi? Es arī esmu kristietis, aizlūdzu par viņu dvēselēm un pēc baznīcas eju nolikt ziedus. Filmētāji bija izbrīnīti. Kad vaicāju, vai viņi brauks arī uz kapiem, viņi atbildēja – nē, uz kapiem nebūtu braukot. Viņiem vajadzēja tikai to sensāciju!

Es biju tuvu klāt, kad Ždanoka bija nostājies pie Brīvības pieminekļa ar to savu vainagu ar melnu lenti un nelaida citus klāt. Bija viens kungs atbraucis no Briseles un skaļā angļu valodā (ar akcentu) kļiedza – “te ir Eiropas Savienība”, “te nav Trešā reicha”, un krievu televīzija to filmēja. Jaunais cilvēks, kas gādāja par kārtību, teica: “Ždanokas kundze, jūsu laiks ir beidzies, lūdzu, laidiet klāt citus”, bet Krievijas televīzijā tam bija piekabināts klāt kāds svešs teksts – “ebrējiem šeit nav vietas”.

Jāraksta par to, kāpēc tiek radīti tādi meli.

Andris Bērziņš bija pirmais Latvijas Valsts prezidents, kas, šajā amatā būdams, aizbrauca uz Lesteni. Tas bija ziemā, pieminot Ziemassvētku kaujas. Domāju, viņš spēra pareizo soli. Kritušie – vienalga, kurā pusē, – ir jāatceras. Tāpēc viņš piestāja arī pie krievu karavīru kapiem.

Igaunijā atver Valda Zatlera grāmatu “Kas es esmu”

14. martā Tallinā un 15. martā Narvā bijušais Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers iepazīstināja ar savu grāmatu “Kas es esmu”. Tās prezentāciju rīkoja Latvijas vēstniecība Igaunijā sadarbībā ar apgādu *Jumava* un Igaunijas lielāko grāmatu tirgotāju *Rahva Raamat*, kas 2016. gada Londonas grāmatu gadatirgū ir nominēts kā viens no četriem pasaules labākajiem grāmatu veikaliem.

Sarunu ar Valdi Zatleru Tallinā un Narvā vadīja pazīstami žurnālisti. Sarīkojuma dalībniekiem bija iespēja grāmatas autoram uzdot jautājumus, kā arī saņemt autografus. Valdis Zatlers apmeklējuma laikā Igaunijā tikās arī ar Igaunijas prezidentu Tomasu Hendriku Ilvesu un sniedza interviju Igaunijas nacionālās televīzijas kanāla ETV+ rīta programmai.

Ķīnas māksliniece iepazīst Latgali

Latvijā ir izkopta mākslas izjūta, – tā saka māksliniece no Ķīnas, kuŗa jau pāris gadu dzīvo Latvijā. Savu darbu izstādi viņa vēltījusi galvaspilsētas skatītājiem, bet tagad ir devusies iepazīt arī Latvijas novadus. Savos darbos māksliniece ataino “mazās, bet skaistās Latvijas” atspulgu. Livānos izstādes apmeklētājiem

bija iespēja arī iemēģināt roku ķīniešu kaligrafijas mākslā.

Ķīniešu māksliniece Meri, dzimtajā valodā Hunge Džana, Latviju pirmo reizi iepazīs pirms trim gadiem, un 2014. gadā mākslinieces ģimene devās uz dzīvi Latvijā, kur savu brīvo laiku veltīja savai kaislībai – gleznošanai. Savos darbos māksliniece ataino nozīmīgus dzīves brīžus un dalās ar tiem izstādē, kas tagad ir skatāma arī Livānu mākslas skolas izstāžu zālē. Skatoties uz mākslinieces zīmējumiem, var teikt, ka šādas performances ir daudzreiz interesantākas par fotografijām. Visus šos zīmējumus vieno kopīga īpatnība – tie ir stāsti no “mazās, bet skaistās Latvijas” dzīves. “Esmu pārliecināta, ka Latvijā māksla ir ļoti augstā līmenī, un ne tikai galvaspilsētā, bet arī mazajās pilsētās, tādēļ esmu šeit, lai to pierādītu,” saka Hunge Džana. Interese par Latvijas mazpilsētām māksliniecei radās jau pirms gada. Saņemot aicinājumu no Livāniem, radās doma doties un turpināt gleznot arī lauku dzīvi. Liela interese un saīņojums radies arī vietējo vidū. Māksliniece uzsver, ka attiecības starp viņas dzimto valsti un Latviju ir kā dzinējs viņas performancēm. Šogad aprīlī 25 gadi, kopš starp Latviju un Ķīnu tika nodibinātas diplomātiskās attiecības.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Kampaņā, kas Krievijā – un ne tikai – izvēsta pret Rietumiem, nozīmīgs faktors ir apgalvojums par “jauno pasaules kārtību”, ko lūkojot ieviest noslēpumainās “pasaules aizkulīs” (*mirovaja zakulis*): baņķieri, transnacionālās korporācijas, plašsaziņas līdzekļu magnāti, kas kaldina velnišķīgus plānus “Bilderbergas kluba” saietos. Un tagad *Neatkarīgajā* (NRA) ar, jāteic, histēriķu interviju nācis klajā Valdis Šteins, kurš jau virsrakstā ir katēgorisks: “Jaunā pasaules kārtība – totalitārs projekts”.

Iekāms analizēt šo spalgo interviju, vērts iepazīties ar viņa CV jeb *Curriculum Vitae*, ko pats sarakstījis: “Viens no Latvijas valsts neatkarības atjaunotājiem un mūdienu latviešu Garīgās Atmodas ideoloģiskajiem celmlaužiem. Viens no trim Latvijas Tautas frontes iniciatoriem, dibinātājiem un organizētājiem. Vairākkārt bijis kandidāts Latvijas Valsts prezidenta amatam” (no šīcīņas t.s. Konservatīvās partijas. – F.G.).

Arī Valdi Šteinu biedē
“jaunās pasaules kārtības” baisais rēgs

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Valdis Šteins esot, pēc viņa vārdiem, “Latviešu biedrības valdes loceklis”. Lasītājs atzinīgi nokreškinās: kurš tad nepazīst veco labo Rīgas Latviešu biedrību – RLB! Taču te Šteins tišuprāt maldina: viņš slēpj, ka runa ir par kādu īpašu Latvijas Latviešu biedrību (LLB), kuŗas runasvīri uzskata RLB par “bijušo komunistu un oportunistu perēkli”.

68 g. v. Valdis Šteins savā CV sev dod šādu raksturojumu: viņš pēc politiskās pārliecības esot “nacionālists un sociālā konservātisma jeb mūdienu latvisma (!) ideju nesējs Latvijā”.

Kas ir “latvisms”, mēs nezīnām, bet kas Valdis Šteins nav, viņš neslēpj: “Nav bijis Komunistiskās partijas biedrs, kā arī VDK, GRŪ, Mossad (!), MI-6, CIP vai citas organizācijas slepenais virsnieks, aģents vai uzticības persona.”

Un ko tad grāmatas “Latvieti, mosties!” šķīstais un kristāltīrais autors Valdis Šteins nu klāsta NRA žurnālistam Viktoram

Avotiņam: “Melnās volgas no-mainījuši melni *mercedesi*. Starpība tikai tā, ka Maskavas vietā lidinās uz Briseli. Toreiz lida Kremļa priekšā, tagad Eiropas Federācijas funkcionāru priekšā.”

Tālāk Valdis Šteins noslēpumaini čukst: “Mēs ne tuvu nezīnām jaunus “Molotova-Ribentropa” protokolus (...) Mēs neko nezīnām par 2008. gadā un citos laikos ar SVF (Starptautisko valūtas fondu. – F. G.) un citām virsvalstu organizācijām parakstītajiem valdības slepenajiem protokoliem.” Šausmas!

Tagad – uzmanību: “Ja pasaulē valda 147 korporatīvie kartēļi un 13 ģimeņu “melnās aristokrātijas” konsilji, tad Latvijā (...) Briseles administrācija (...), Latvijā valda tipisks koloniāls režīms.”

Kas ir 13 ģimeņu (maģiskais skaitlis 13) “melnās aristokrātijas” (kāpēc melnās, ne dzeltenās?) konsilji? Kurā pazemes bunkurā vai greznā viesnīcā šis konsilji perina savus velnišķīgos plānus?

Valža Šteina terminoloģija ir īpatnēja: Latvijā līdz ar “Zatlera apvērsumu” 2011. gadā vara pārgājusi “Briseles, Vašingtonas, Ņujorkas un Latvijas eirokangarisko un amerikangarisko (!) funkcionāru rokās. Tas bija (...) ierēdniecības apvērsums ar lietussargiem (!) mašīnpistoļu vietā”. Viss skaidrs: lietussargi, tātad Meierovica biedrība...

Šausmām nav gala: “Tagad mums ir svešzemju, pašmāju ierēdņu un sorosiešu (!) pārvaldīta valsts,” konstatē Valdis Šteins. Viņš apgalvo, ka Latvijā “ministrijas (...) saņem instrukcijas (...) gan no Briseles, gan Vašingtonas, gan arī no ANO mītnēm Ņujorkā un Vinē”. Ko tad darīt nabaga Latvijai, kas smok koloniālā jūgā? Izstāties ne tikai no Eiropas Savienības, bet arī no Apvienoto Nāciju organizācijas?

Nepatīk Valdim Šteinam tā ANO, jo, raugi, “1991. gadā tika legalizēts cionisms un cionisti”, jo ANO “demokrātiskais vairā-

kums” atcēla šīs organizācijas 1975. gadā pieņemto rezolūciju, kuŗā rakstīts, ka “cionisms ir rasisma un rasistiskas diskriminācijas forma”. Kā ANO uzdrošinājās “legalizēt cionismu un cionistus”? Pats esmu laicīgs jeb sekulārs cionists un savas nacionālās valsts Izraēlas un savas dzimtenes Latvijas patriots.

Bet kas tad ir briesmīgais cionisms, salīdzinot ar 1992. gada jūnijā Riodežaneiro ANO konferencē pieņemto “slaveno Darba kartību (Agenda 21)”. Tā ir, apgalvo Valdis Šteins, “darbības programma jaunajam, 21. gadsimtam. Pētnieki (?) to nosaukuši par “zaļo masku” korporatīvam (kapitālistu) komūnismam jeb oligarchu kolektīvismam. Šīs programmas – projekta galvenā būtība ir visaptverošs uzbrukums cilvēcei. Tas ir totalitārs pasaules pārvaldes projekts”.

Ko darīt? Lekt Daugavā no Vanšu tilta, Valdi?

KĀRLIS
STREIPS

Rīgas cirkam pirmā sezona bija tālajā 1888. gadā. Arī pirms tam Latvijas galvaspilsētā bija uzstājušās ceļojošas cirka trupas no Rietumeiropas, bet slēgtās telpās iekļauts cirks toreiz bija kaut kas pavisam jauns. Un līdz šai dienai Rīgas cirks ir viens no lielākajiem un vecākajiem šāda veida cirkiem Eiropā un droši vien arī pasaulē.

Patlaban gan cirka trupa dodas viesizrādēs uz dažādām Latvijas pilsētām, jo kopš 11. februāra celtne atzīta par cilvēkiem nedrošu. Patlaban tur vēl darbojas administrācija, uzturas viesmākslinieki no citām pasaulē malām, bet izrādes tur vairs nenotiek. Nesen ziņots, ka ēkas priekšējā siena sākusī atdalīties no fasādes. Sākotnēji Latvijas būvvaldes valsts kontroles biroja direktors Pēteris Drukis paziņoja, “ja šī siena saņems papildu slodzi, tad gāzīsies virsū cilvēkiem uz trotuāra,” lai gan mazliet vēlāk cita amatpersona no tā paša biroja vēstīja, ka “šī brīža ēkas tehniskais stāvoklis neliecina par nepieciešamību noteikt ēkas īpašniekiem papildu darbības bistamības novēršanai.”

Rīgas cirks atrodas Merķeļa ielā, tur gājēju satiksme ir gana aktīva, turpat ir sabiedriskā transporta pietura, zem fasādes kāpnēm ir mazs kiosks, kuŗā tiek pārdoti un labošanai pieņemti mobilie telefoni. Pats tur viņdien nogāju garām, palūkojos, neieraudzīju nekādu spraugu starp

fasādi un sienu, bet neesmu jau speciālists. Katrā gadījumā mierinošie vārdi no minētā biroja sauc atmiņā briesmīgo traģēdiju 2013. gada novembrī, kad sabruka tirdzniecības centrs Zolitūdē. Pirms tam attiecīgā celtne bija ieguvusi balvu par arhitektonisko veidolu, piedevām traģiskajā dienā, kad pirmoreiz atskanēja signalizācija, lai liecinātu, ka kaut kas nav kārtībā, nekas netika darīts, lai cilvēkus no veikala evakuētu. Tieši pretēji, tas turpināja darbu, un sabrukumā dzīvību zaudēja 54 cilvēki.

Taču par “īpašniekiem,” kuŗiem patlaban attiecīgā iestāde neliek neko darīt. Kas tad ir Rīgas cirka īpašnieks? Valsts! Latvijas valsts. Cirkam liela nelaime bijusi tā, ka vairāku gadu garumā notika tiesvedība par īpašumtiesībām attiecībā uz celtni un zemi, uz kuŗas tā atrodas. Temida mūsu valstī darbojas lēnām, un tikai pērn Augstākā tiesa pieņēma galīgo un neapstrīdamo lēmumu par to, ka cirks pieder valstij.

Rīgas cirks ir valstiskas nozīmes arhitektūras piemineklis, tas nozīmē, ka ir stingri ierobežojumi attiecībā uz to, ko tur var darīt renovācijas un rekonstrukcijas ziņā. Taču pilnīgi nepārprotami tas ir arī kultūras piemineklis. Būdam vairāk nekā 100 gadu vecs, tas laika gaitā ir priecējis neskaitāmi daudzus cilvēkus, gan pa istam jaunus, gan sirdī jaunus. Pats tur esmu bijis

divreiz ar saviem mazajiem radniekiem. Vienreiz arēnā darbojās balti tīģeri, kas bija elpu aizraujoši. Citreiz bija burvju mākslinieki, kas tukšā būrī ielika lakatiņu, būrī apsedza ar segu un pēc pāris sekundēm, kad sega noņemta, būrī bija sunīti. Atminos, ka nodomāju – ēka tāda noplukusi, bet cirks ir cirks, un prieks tajā būt. Katrā gadījumā šī nav celtne, par kuŗu valsts varētu atļauties stiept gumiju. Saprotu, valsts budžetam ir daudz vajadzību, taču neatgriezeniski zaudēt Rīgas cirku būtu liels zaudējums pašreizējai paaudzei un it īpaši nākamajām paaudzēm. Ļoti ceru, ka situācijas glābšana nenotiks mūsu politiskajai iekārtai ierastajā gausumā.

Viena no vecākajām celtnēm Vecrīgā ir Doma baznīca, kur vecākie elementi ir no 13. gadsimta. Vecrīgā arī ir arhitektūras piemineklis “Trīs māsas” – dzīvojamie nami, celti 16. gadsimtā. Šie īpašumi tikuši rūpīgi “uzpasēti” un remontēti. Doma apkārt ilgu laiku bija stalažas, nesen no torņa gala tika nocelts un notīrīts masīvais zelta gailis.

Taču citām celtnēm Latvijas galvaspilsētā nav veicies tikpat labi. Rīgā patlaban ir 375 “vidi degradējoši objekti,” tātad – grausti. Ir arī 89 objekti, kas skaitās uzraugāmi, un vēl 239, kas vēl ir izvērtējami. Viens no graustiem ir liela celtne Marijas

ielas sākumā. Tas tukšs stāv jau ļoti daudz gadu garumā, būtībā tur ir tikai četras sienas, pirms pāris gadiem tur izcēlās ugunsgrēks, un ilgu laiku celtne būtībā bija atvērta, kas nozīmēja, ka tur pulcējās ne jau tā pozitīvākā publika. Celtne pieder privātpersonām, kuŗas nav darījušas neko, lai celtni savestu kārtībā. Pirms kāda laika noteica desmit reizes lielāku nekustamā īpašuma nodokli, lai varbūt mudinātu viņus rīkoties, bet es celtnē eju garām gandrīz katru dienu, un nekas neliecina, ka tur kaut kas notiktu. Arī Marijas ielas celtne ir arhitektūras piemineklis, tas nozīmē, ka vienkārši nojaukt to nedrīkst. Taču kāda jēga pilsētas pašā centrā no četrām mūra sienām?

Laika zobs, protams, ir gana skarbs, Rīgā un visā Latvijā papildu faktors ir 50 gadu PSRS okupācija, kuŗas laikā nekas īpašs netika darīts, lai celtnes saglabātu. Es dzīvoju mājā, kuŗā okupācijas gados visi dzīvokļi bija tā dēvētie komūnālie dzīvokļi. Manā dzīvoklī, kuŗā ir četras istabas plūs virtuve un labierīcības, brīdī, kad es ievācos, dzīvoja 11 personas (!). Turklāt daudz gadu gaitā mājas durvis stāvēja vaļā, atvērtas visiem vējiem, un kaimiņiene reiz stāstīja, ka arī padomju gados jebkuŗa atslēga tika atmūķēta, jebkuŗa kodu sistēma salauzta. Tā rezultātā kāpnu telpa kļuva par populāru tikšanās vietu narkomāniem, rē-

gulāri kāpnēs mētājās izlietas adatas. Mūsu māja tagad ir privātpašums, komūnālo dzīvokļu te vairs nav, un mums ir apsaimniekošanas sistēma. Durvis vienmēr ir slēgtas. Acīmredzot citas celtnes nav tik “laimīgas,” lai arī ir grūti iedomāties, kā cilvēki savu māju, kuŗā dzīvo, var nolaist līdz klinķim. Nē, patiesībā to nav grūti iedomāties! Rīgā ir daudz celtnu, tostarp viena, kas manai mājai iepretim, ielas otrā pusē, kuŗu denacionalizēja liela grupa cilvēku, kādreizējā īpašnieka mantinieki. Viņi nevar nonākt pie kopsaucēja par to, ko ar celtni iesākt, un lepna nams stāv tukšs.

Ļoti ceru, ka Latvijas valdība sarosīsies un Rīgas cirku savēdis kārtībā. Taču komentāru pabeigšu ar priecīgu vēsti – 4. maijā durvis pēc vairāku gadu ļoti lielas rekonstrukcijas atkal vērs Latvijas Nacionālais mākslas muzejs. Pats pirmais eksponāts, kuŗš atgriezās mājās, bija Teodora Zaļkalna hrestomatiskā skulptūra “Cūka”. Muzejs reiz man uzdāvināja “Cūkas” kopiju, piedevām ne no plastmasas, bet no īsta akmens taisītu. Atzīstos, muzeju apmeklējot, es nekad nevarēju atturēties no “Cūkas” šņukura noglaudišanas, protams, kad sargi neskatījās. Pēc 4. maija iešu atkal, glaudīšu atkal. Un priecāšos par celtni, kuŗas kapitālajam remontam nauda atradās!

PAR GRAUSTIEM

LASĀMVIELA TURPINĀJUMOS

ANNE FON KANĀLA

No vācu valodas tulkojusi SILVIJA ĢIBIETE

(Turpināts no Nr. 10)

Cik sen tas bija! Viņš tikai ar piepūli spēja atcerēties tās senās, jaukās dienas, kad viņa dēlam bija rādījusi, kā ar ausīm var saredzēt, saost un sagaršot. Palikusi bija tikai jaukā kņudoņa zem ādas, kas atgriezās, kad viņš sēdēja pie flīģeļa, un anekdotes, kuŗas viņa ar tādu patiku stāstīja.

Kad īsti beidzās Amijas ilgas un viņa, ārpusai to pat nemanot, sāka dzīvot savu ēnas dzīvi kaut kur starp sienām un tapetēm, viņam, pagātnē atskatoties, bija grūti pateikt. Pēkšņi māti vairāk sāka interesēt glāžu šķindoņa, nevis kaut kādi stāsti. *Blüthner* flīģelim viņa pieskārs vairs tikai, lai notrauktu putekļus, un viņas mūzikas kaislība aprobežojās ar stāstiem draudzenēm pie kafijas galda, uz kuŗa bija astoņas vēja kūkas un četras kafijas tasītes, par savas atvases spējam un kā apsēstai stāstot anekdotes.

“Pirms viņš iemācījās staigāt, viņa mīlākā vieta bija zem flīģeļa.”

“Flīģeli viņš mīlēja vairāk par savu rotaļu lācīti.”

“Viņu nomierināt bija iespējams tikai ar klaviermūziku.”

“Tikko kā viņš pirmoreiz apsedās man blakus pie flīģeļa, es pamanīju, cik viņš ir talantīgs.”

“Un tad es viņam teicu: “Skaties, tas ir do, un tas arī un tas arī un tas arī, veseli astoņi.” Un viņš skatās manī platām acīm un jautā: “Mamma, vai flīģelim ir veseli astoņi do?” Nu, vai nav aizkustinoši?”

Smajds, kas pēc tam parādījās viņas sejā, bija tik bezcerības pilns, ka reizēm Lauritam uznāca bailes, tā ir viņa vaina, ka mamma ir kļuvusi tik nelaimīga, jo viņš ir aizgājis tālāk bez viņas, bet viņas mūziku paņēmis sev līdzī. Mamma viņš bija atstājis bezskanās pasaulē.

Steinway skanēja piesātināti un piepildīti, un eleganti. Laurits manāmi atslāba, viņam pat izdevās zināmā mērā iznākt no sevis un dzirdēt, ko spēlē. Toņi kļuva smagāki, stikla bumbiņas apstājās sen pagājušu dienu saules staros pie bedrites blakus kapu mūra sētai.

Starp citu, izņemot Pelli, neviens viņu nebija iepazinis tik labi kā Andersona jaunkundze. Bieži vien klavierstundas laikā, kad viņa bija novērsusies, kad viņa raudzījās ārā pa logu un klausījās, Lauritu pēkšņi pārņēma kauns, it kā viņš būtu kails. Tik ļoti iepazīts, atmaskots un caurspīdīgs viņš jutās. Viņas ausis dzirdēja visu. Katru skaņu, kuŗu viņš spēlēja, bija veidojusi viņa, katru pauzi, kuŗu viņš ieturēja, bija iestudējusi viņa, šī tievā, klusā, taisnīgā sievietē. Gadu gaitā viņa bija Lauritu nepātraukti slīpējusi kā strauts mazos oļišus, viņa bija ietekmējusi zēna spēli.

Ja Andersona jaunkundze tagad būtu šeit, viņa justos apmierināta. Astotdaļpauzes bija pareizas un pāreja uz ceturtdaļakordiem izteiksmīga. Laurita labā roka vēl pēdējoreiz ļāva gammai kūlenot uz leju, tad motīvu pārņēma kreisā. Viņš juta, kā sāk svist. Darba sviedri.

Siki sviedru pilieni nopilēja no viņa matiem, kad viņš atmeta atpakaļ galvu, viņa labā roka, kā pie neredzama pavediena piesieta, uzlidoja gaisā, divas taktis palika sastingusi, tad uzmanīgi atgriezās uz klaviatūras.

Kā zibens uzliesmojums nāca atklāsmes moments: Šeit bija zāle, šeit bija žūrijas locekļi. Taču Laurits nelāvās mulsumam.

Decrescendo.

Tempa maiņu pavadīja arī tonkārtas maiņa, noskaņas maiņa, un mūzikas blakustēma kļuva melanholiska. Tajā bija ielikts skaļi izteikts jautājums, vilšanās, tas bija kā vientuļš Hamlets uz tukšas skatuves, būt vai nebūt? Un pēkšņi Lauritu pārņēma izjūta, it kā šis jautājums nāktu no viņa mutes, no viņa dzīves.

Vakariņas. Drāma četros cēlienos.

Pirmais cēliens.

Vakara noskaņa. Laurits (5) un viņa mamma (29) ēdamistabā. Tēvs (45) pārnāk no klīnikas.

Viņi dzird noklaudzam ārdurvis, pēc mirkļa kā vienmēr vienu un to pašu skaņu, ko rada viņa portfelis, kas priekšnamā tiek nomests uz marmora grīdas, Frīdas soļi; viņa nāk palīdzēt tēvam novilkt mēteli. Durvis tiek enerģiski atvērtas, Magnusa Simonsona uznāciens. Viņš apiet apkārt galdam un pavirši noskūpst sievu uz vaiga.

“Pārnāci,” viņa saka. “Mēs jau gribējām sakt tevi meklēt.”

“Labdien, mīļā, atvaino manu novēlošanos,” viņš saka, uzliek savu lielo roku Lauritam uz pleca un, dēlu ķircinādams, to paspiež. Tad apsēžas galda galā.

Frīdas uznāciens. Ekonome baltā aubē un baltā priekšautā klāj galdam, baltas porcelāna bļodas tiek liktas uz damasta galdauta, no tām ceļas smaržīgi tvaiķi. Magnuss saliek rokas lūgšanā, Laurits dara tāpat.

“Nāc, Kungs Jēzu, esi mūsu viesis un svētī to, ko Tu mums esi devis. Amen,” Amija skaita lūgšanu.

“Amen, bemen,” Laurits saka.

Klusums. Mamma viņam palīdz sagriezt gaļu un kartupeļus. Tēvs stāsta, kas noticis klīnikā. Mamma ik pa brīdim izmet “Vai patiesām,” un “Ko par to saka Ditlefsens?”, un “Tas taču ir šausmīgi.”

Otrais cēliens. Pēc pamatēdiena.

Kamēr viņi gaida Frīdu ar saldo ēdienu un kafiju, Laurita tēvs atver avīzi un māte mēģina notvert mirkli, lai parunātu par svarīgām lietām. Laurits cenšas nevienu nesadusmot, kamēr

nebūs ticis pie saldā ēdiena. Viņš zem galda šūpo kājas, un to darot aizvien trāpa pa galda kāju.

“Laurit, pietiek,” Amija saka.

“Ministru prezidents Erlanders atgādina: Sociālas valsts jēga pastāv tajā, lai cilvēkiem palīdzētu, un nevis lai noņemtu no viņiem visu atbildību”, Magnuss lasa *Svenska Dagbladet* virsrakstu. “Tā gan. Ja Tage Erlanders nebūtu sociālis, no viņa iznāktu gudrs valstsvīrs.”

“Tēt, tu taču arī palidzi cilvēkiem, vai ne? Tu dari tā, lai viņi varētu labāk redzēt,” Laurits ēzdams saka.

“Diemžēl nevienam no sarkanajiem tas acis nav atvēris,” Magnuss norūc un turpina šķirstīt avīzi.

“Laurit, neviens nerunā ar pilnu muti,” Amija cenšas vest dēlu pie kārtības. Un, pievērsusies vīram:

“Zini, man šķiet, ka tas Palme, kuru viņi nesen ievēlēja par valsts padomnieku, ir tīri simpātisks. Es viņu redzēju televīzijā.”

Laurita tēvs iesmejas.

“Par laimi, sievietēm politikā nav nekādas teikšanas, citādi beigās viss notiktu, vadoties pēc viņu simpātījam!”

Laurits uzliek uz šķīvja trīs mazas pankūciņas un uzciež uz tām melleņu ievārijumu.

“Varbūt tad vīriešiem nevajadzētu tik daudz spēlēt kariņu,” Amija klusu atbild.

“Kāpēc es nedrīkstu spēlēt kariņu?” Laurits, aizvien vēl ēzdams, jautā un nelaimīgā kārtā uzmet uz galdauta melleņu ievārijuma traipu.

“Patiesi, mīļā, tev vajadzētu vairāk nodoties sava dēla pareizai audzināšanai, tā vietā, lai laužītu galvu par politiku,” Magnuss saloka avīzi un sauc: “Frīda! Mums vajadzīga lupata!”

“Izskatās kā asinis”, Laurits priecīgi ieminas.

Tēvs uzmet viņam dusmīgu skatienu.

“Laurit, pietiks!” mamma uzkliež.

Trešais cēliens. Pie kafijas.

“Šodien pie mums bija Andersona jaunkundze,” Amija saka.

“Kas ir Andersona jaunkundze?” Magnuss izklaidīgi vaicā un iedzer malku pupiņu kafijas. Laurits koncentrējas uz pankūkām.

“Laurita klavieru skolotāja.”

“Ak, jā, pareizi. Un tu vēl jo projām domā, ka zēnam labāk ir plinkšķināt klavieres, nevis uzaudzēt mazliet lielākus muskuļus kopā ar skautiem?”

Laurits paskatās uz mammu. Uz viņas kakla parādās sarkani plankumi.

“Viņa šķiet diezgan stingra...”

“Nu tad jau saprātīga persona.”

“Vēl viņa teica, ka Laurits ir talantīgs,” Amija turpina. “Tātad es nebušu kļūdījies.”

“Mīļais bērns, vai es tevi kaut reizi esmu radījis iespaidu, ka

apšaubītu kādu no taviem lēmumiem?” Laurita tēvs jautā un pieceļas no galda.

“Nē, protams, nē, es tikai domāju...”

“Man tādā gadījumā nāksies iemācīt viņam ķert zivis. Lai zēns neklūst pavisam jocīgs.”

“Ak, jā, ķert zivis!” Laurits iesaucas un apgāž savu ūdens glāzi.

“Frīda, Dieva dēļ!” tēvs iesaucas. “Kur lupata!”

Amija raugās ārā pa logu.

Priekšskars.

Tēvs viņam bija tūlī otrajā vietā aiz mīļā Dieva. Tā tas bija bijis vienmēr. Laurits tēvu bija mīlējis bez nosacījumiem un baidījies no viņa, bija nepieciešami tikai dažī baznīcas apmeklējumi, lai viņā rastos pārliecība, ka nevajag sadusmot ne Dievu, ne tēvu, un ka cilvēks kļīst pa zemi, lai saņemtu Viņa žēlastību un rīkotos Viņam par prieku. Dievam. Vai tēvam. Kas gan spēja viņus atšķirt?

Īsi pēc tam, kad Laurits bija sācis mācīties klavierspēli, Magnuss no karaļa bija saņēmis ordeni par izciliem panākumiem acu slimību ārstēšanā – pēc Laurita domām, tas bija vēl viens tēva dievišķuma pierādījums. Un pat visur klātesamības ziņā tēvs mierīgi turēja līdzī Visu augstajam: Viņš redzēja visu – ar Staļina palīdzību. To viņš glabāja savā darbistabā, kur tas peldēja burkā ar svēdrainu formaldehīdu, un visus uzmanīja.

“Staļins redz visu,” Magnuss bija mierīgi teicis, kad Lauritam pirmoreiz bija atļauts ienākt tēva kabinetā. Tēvs viņā noraudzījās caur savām lielajām brillēm. “Visu, Laurentij. Arī tad, kad manis nav mājās.”

Viņš uzlika roku dēlam uz galvas un pasmaidīja. Kļūt vēl mazākam un nenozīmīgākam vairs nebija iespējams. Viņš jutās šī teikuma, šī respekta nomākts.

No Staļina viņam bija vairāk bail nekā no doktora Lagerkranca un atombumbām. Arī māte atteicās pat pieskarties burkai, kurā atradās lielais, dzislotais acu ābols ar zilo varavīksneni. Līdz pat šai dienai Laurits jutās nepatīkami, kad bija jāiet “uz pāris vārdiem” tēva darbistabā, kur viņā no tumšā plaukta noraudzījās šī diktatora detaļa. Jautājoši. Nosodoši.

“Kad Staļins 53. gadā nomira, kāds krievu kolēģis no patoloģijas taisīja liķa sekciju,” tēvs stāstīja, kad vien radās tāda izdevība. “Katra ārsta sapsnis, vai ne? Viņš bija man parādā kādu pakalpojumu – es viņam reiz biju palīdzējis nokļūt Rietumos. Jā! Sakariem ir jābūt! Un es teicu: “Andrejevič, ja iespējams, rezervē man vienu aci.” Un mēs brālīgi dalījāmies, kā jau kolēģi. Es tiku pie kreisās, viņš sev paturēja labo aci.”

Laurits šim stāstam ticēja. Viņš ticēja visam, ko tēvs teica. Dievam viņš ticēja.

IEMESLS

Romāns

Tūlī aiz Dieva, gandrīz vai svētā Pētera vietā, bija krusttēvs Jons. Viņa domas bija vienīgās, kuras Magnuss ņēma vērā – pat ja tās reizēm atšķīrās no viņa pašā domām. Laurits mīlēja tēvoci Jonu, pat ļoti, neskatoties uz to, ka viņš bija tēva labākais draugs. Vai arī varbūt tieši tāpēc. Kad viesojās tēvocis Jons, mājā kļuva siltāk. Jons spēlēja tenisu, burāja, sauca viņu par Laurentiju, jokojā un veida viņam no saviem ārzemju ceļojumiem mazas dāvanīņas, kuras Laurits sargāja kā lielus dārgumus. Āfrikas mazais koka zilonītis atradās viņa istabā uz grāmatplaukta, un Teksasas reindžera cimds kā trofeja pilnīgi neskatrs karājās pie sienas.

Tēvocis Jons bija biežs viesis viņu Odina ielas namā, viņa apciemojumi bija tik regulāri, ka bija kļuvuši gandrīz vai ikdienišķi: tādās reizēs no Magnusa darbistabas nāca vīriešu klusinātā balsis un zili cigāru dūmi, brīžam arī smieklis; abu cilindrus Frīda jau turēja gatavībā, kad viņi pēc glāzītes konjaka bibliotēkā devās uz tikšanas ložā; nopietnā familiaritātē viņi runāja par lietām, no kurām Laurits nesaprata pilnīgi neko.

Reizēm pirms iemigšanas Laurits sev slepus jautāja, kāpēc tēvs nevarētu kaut nedaudz līdzināties tēvocim Jonam, vai vēl labāk, kāpēc tēvocis Jons nevarēja būt viņa tēvs, jo viņš taču Lauritu mīlēja stiprāk un zināja daudz labāk, kurš no sērkokčiņu kastītes automobiļiem tādām zēnam kā viņš bija steidzami nepieciešams. Un, kaut gan viņš nekad netika saņēmis apmierinošu atbildi uz šo jautājumu, kaut kādā veidā viņu nomierināja tas, ka arī Dievam bija nepieciešami padomnieki. Tas tēvu padarīja gandrīz vai par cilvēku.

Vidusdaļas pēdējās astotdaļas skanēja klusu un maigi; viņš aizmūrēja elpu, lai varētu sakoncentrēties un no jauna atsauktu atmiņā tēmas vieglumu, kurai tagad bija jāskan vēl rotaļīgāk, vēl atbrīvotāk.

Viņš ļāva vaļu sešpadsmitdaļām, nedzirdami izelpoja caur degunu, un viņa sejā atgriezās smajds. Pelles smajds. Viņa labākais draugs, kurš tagad atradās kaut kur Spānijā. Bez viņa.

Vēl pirms iemācījušies staigāt, Laurits un Pelle jau kopā cepa smilšu kūkas un, protams, turpināja draudzēties, kā to bija darījušas viņu mātes vēl ilgi, pirms viņi bija nākuši pasaulē. Bija saglabājusies kāda melnbalta fotogrāfija, uz kuras bija redzamas divas piecdesmito gadu dāmas uzkasītām frizūrām, šauros svārkos, sakrustotām kājām un platu pavasara smaidu sēžam parkā uz soliņa. Fotografija, kas atspoguļoja pilnīgu uzticēšanos nākotnei un dzīvei.

(Turpinājums sekos)

Latviešu leģionārus pieminot

(Turpināts no 1. lpp.)

Sākotnēji bargākais sods par izvairīšanos no mobilizācijas bija līdz pat sešiem mēnešiem ieslodzījumā. 1943. gada 24. novembrī nodibināja Sevišķo kara tiesu, paredzot arī nāvessoda piespriešanu. 1944. gada vasarā Berlīnē pat pieņēma lēmumu, kas gan nekad oficiāli netika publicēts, ka ikvienu personu, kuŗa nepakļaujas mobilizācijai 48 stundu laikā, var nošaut.

1943. gada pavasarī pie Ļeningradas izveidoja 2. latviešu SS-brīvprātīgo brigādi, kas līdz 1944. gada janvārim cīnījās Volchovas frontē. 1943. gada vasarā Latvijā sāka formēt 15. latviešu SS-brīvprātīgo divīziju, bet 1944. gada martā 2. latviešu brigādi pārveidoja par 19. latviešu SS-brīvprātīgo divīziju. Abas divīzijas tika iekļautas VI SS korpusā un cīnījās Krievijā – pie Novosokolņikiem, Veļikajas upes, Bardovo – Kudeveras pozīcijās un pie Opočkas, bet 1944. gada jūlijā ar smagām kaujām atkāpās uz Latviju. 19. latviešu divīzija turpināja cīņas Vidzemē – pie Lubānas, Tīras, Kārdzabas, Mores, bet kara beigās – Kurzemē pie Džūkstes, Lestenes, Blīdenes un Irlavas. 15. latviešu divīziju nosūtīja pārformēšanai uz Vāciju, kur tās atsevišķas vienības no 1945. gada janvāra līdz maijam aizvadīja cīņas Rietumprūsijā, Pomerānijā un Berlīnes ielenkumā.

Latviešu leģionāru noskaņojumu Otrajā pasaules karā raksturo daudzi pretējo karojošo pušu dokumenti. Drošības policijas un SD komandieris Latvijā R. Lange savā 1943. gada 1. augusta pārskatā rakstīja: "Šeit, sevišķi virsnieku aprindās, bieži tiek apspriests jautājums par valsts aizsardzības nepieciešamību vācu atkāpšanās gadījumā. Latvieši, kuŗi atrodas frontē, vairāk uzstājas par sadarbību ar vāciešiem, bet tajās latviešu kaŗaspēka vienībās, kuŗas atrodas dzimtenē, arvien vērojams krasi nacionāls noskaņojums un visa vāciskā noliegšana. Virsnieku korpuss acimredzot atrodas šovinistisko aprindu augošanās iespaidā. Tas pastiprina nedisCIPLINētību un vāciešiem naidīgas izpausmes kaŗaspēkā", bet PSRS Valsts Drošības Tautas komisārs V. Merkulovs 1943. gada 24. jūlija atzina, ka "leģiona formēšanu vācieši uzsāka 1943. gada februāra beigās. Formāli tika pasludināts, ka leģions tiek veidots uz brīvprātības pamatiem, tomēr faktiski leģiona formēšana notika noteiktu vecuma grupu vīriešu piespiedu mobilizācijas kārtībā".

Dažādi ir arī vācu augstāko komandieru latviešu leģionāru militāro spēju novērtējumi. Tā 15. divīzijas komandieris Heilmans 1944. gada 1. aprīlī pēc smagajām cīņām Veļikajas upes krastos, kas prasīja gandrīz divus tūkstošus latviešu leģionāru dzīvību, savus kaŗavīrus raksturoja sekojoši: "Trūkst daudz virsnieku, sevišķi instruktoru. Komandieri ir nepieredzējuši vienību vadīšanā un audzināšanā. Instruktori ir nepietiekami apmācīti. Vienību apmācības stāvoklis ir ļoti trūcīgs. Sliktais apmācību un audzi-

Latviešu ieroču SS brigādes leģionāri cīņu laikā Volchovas frontē. 1943. g. rudens // FOTO: Latvijas Fotografijas mūzejs

nāšanas stāvoklis sevišķi slikti atsaucas uz apiešanos ar ieročiem, zirgiem, satiksmes līdzekļiem un darba rīkiem. Vienības kodolam, kam pēdējās kaujās bija lieli zaudējumi, cīņas griba un cīņas gars ir labs, jauns iesaistījums kaujās ļoti problemātisks [...] Divīzija pie pašreizējā vājā apbruņojuma un apmācības stāvokļa piemērota ļoti ierobežotai izmantošanai aizsardzībai". Toties pēc cīņām Kurzemes frontē, kur latviešu leģionāriem bieži vien nācās izturēt daudzskaitlīgu pretinieka pārspēku un aizstāvēt vēl pēdējo sarkanās armijas neiekaroto Latvijas teritoriju, armiju grupas "Kurland" virspavēlnieks Hilperts 1945. gada 1. aprīlī ziņojumā armijas ģenerālštābam Vācijā par latviešu 19. divīziju rakstīja: "Kaujas spēju ziņā, arī uzbrukumu operāciju veikšanai – teicama divīzija. Tas sakāms, neskatoties uz jaunāko rotu komandieru pašreizējo iztrūkumu. Ļoti laba pulku un divīzijas vadība. Mierīgos frontes sektoros tā var kļūt politiski nestabila".

Kopumā ap 3000 latviešu kaŗavīru Otrā pasaules kara laikā apbalvoja ar 1. un 2. šķiras Dzels-

krustiem, deviņu latviešu vārdi ir ierakstīti Vācijas bruņoto spēku Goda sarakstos, bet sešpadsmit latviešu kaŗavīri saņēma Vācu Krustu zeltā. Divpadsmit latviešu leģionāri (Voldemārs Veiss, Žanis Butkus, Žanis Ansons, Kārlis Aperāts, Miervaldis Ādamsons, Roberts Ancāns, Alfrēds Riekstiņš, Roberts Gaigals, Nikolajs Galdiņš, Andrejs Roberts Freimanis, Andrejs Voldemārs Reinholds, Kārlis Sensbergs) kļuva par Bruņinieka pakāpes Dzelskrusta kavalieriem, kas ir lielākais nevācu tautības kaŗavīru skaits, kas saņēmuši šo apbalvojumu. Vācijas bruņotajos spēkos Otrajā pasaules karā cīnījās arī trīs policijas pulki, seši robežapsardzības pulki, pieci būvpulki, vairāki būvbataljoni un citi latviešu militārie formējumi. 1943. gada oktobrī nodibināja Liepājas – Grobiņas latviešu aviācijas vienību, uz kuŗas bāzes izveidoja aviācijas leģionu "Latvija", kas sastāvēja no divām nakts kaujas eskadriļām. Latviešu kaŗavīri cīnījās arī Vācijas armijas izpalīgu (*Hilfswillige*) rindās, Vācijas kara flotē un citās militārās vienībās. 1927. un 1928. gadā dzimušos

zēnus, kā arī ap 1000 meiteņu un sieviešu 1944. gada vasarā iesaistīja vācu gaisa spēku palīgdienestā. Līdz pat kara beigām latviešu gaisa spēku palīgi un palīdzes pildīja dienestu vācu zenīrtilerijas vienībās un citos novietojumos Kurzemē un Vācijā.

Ap 30 000 – 50 000 latviešu leģionāru savas dzīvības atstāja kauju laukos. Otrajam pasaules karā beidzoties, Rietumu sabiedroto gūstā nonāca ap 25 000, bet gandrīz 50 000 latviešu kaŗavīru nokļuva padomju gūstā un PSRS filtrācijas un Gulaga noietnēs. Starptautiskajā Nirnbergas tiesas procesā 1946. gadā SS pasludināja par noziedzīgu organizāciju, vienlaikus atzīstot, ka tas attiecināms uz "personām, kas, piederēdamas pie šīs organizācijas, personiski piedalījušās noziegumu pastrādāšanā, bet neattiecas uz personām, ko valsts piespiedusi iestāties par locekļiem tādā veidā, ka tām neatlika nekāda cita iespēja, un ja šīs personas nav piedalījušās noziegumos". Daudzi leģionāri pēc kara dienēja Rietumu sabiedroto

okupācijas zonās Vācijā izveidotajās sardžu, transporta un būvniecības, bet vairāki simti latviešu kaŗavīru pat piedalījās nacistisko kara noziedznieku Nirnbergas turpinājuma procesu apsardzē. ASV pārvietoto personu komisija Frankfurtē 1950. gada 1. septembrī pieņēma lēmumu, ka "Baltiešu ieroču SS vienības (baltiešu leģioni) ir uzskatāmi kā atšķirti un īpatni nolūkā, ideoloģijā, aktivitātēs un SS kvalifikācijās, un tādēļ komisija tās neuzskata kā ASV naidīgas". Arī Latvijas Republikas Saeima 1998. gada 29. oktobrī deklarēja, ka "Latvijas valdības pienākums ir 1) prasīt no okupētājvalstīm un to tiesību pārņēmējvalstīm, lai tās saskaņā ar starptautisko tiesību normām samaksātu Latvijas pilsoņiem, to ģimenes locekļiem un mantiniekiem kompensācijas par zaudējumiem, kas tiem radušies sakarā ar prettiesisku mobilizāciju okupētājvalstu armijās, 2) rūpēties par latviešu kaŗavīru goda un cieņas aizskārumu novēršanu Latvijā un ārzemēs".

Latviešu leģionāru kapsēta. Volchova, 1943. g. // FOTO: Latvijas Fotografijas mūzejs

Latviešu leģionāri gājienā apmācību laikā. Paplaka, 1943. g. vasara. // Foto: Latvijas Okupācijas mūzejs

REGĪNA JAKOBIDZE,
Gruzijas latviešu biedrības Ave Sol! priekšsēde

Gruzijas latviešu biedrība *Ave Sol!* 2016. gada 6. martā ielika kārtējo ķēdītes posmu. Ķēdītes, kuŗa vieno Latviju un Gruziju jau daudzus gadus.

2016. gada 7. martā admirālim Teodoram Spādem jubileja – 125 gadi. Protams, rodas jautājums – kāds sakars Latvijas Republikas pirmajam admirālim ar Gruziju? Kāpēc viņa jubileju svin latviešu biedrībā Gruzijā?

Ir divi iemesli atzīmēt mūsu admirāļa jubileju. Pirmkārt, jaunais jūras virsnieks Teodors Spāde iesāka savu karjēru Krievijas impērijas Melnās jūras kara flotē. Sākoties Pirmajam pasaules karam, Teodoru Spādi iesauc Baltijas jūras flotē un komandē uz praprosčiku skolu Petrogradā. Apmācības notiek četrus mēnešus, un 1915. gada aprīlī viņu aizsūta uz Batumi, kur bazējas viņa Melnās

jūras kara flotes kuģis. Pirmā pasaules kara ugunskrīstības T. Spāde iziet cīņās ar Vācijas un Turcijas jūras kara flotes kuģiem. Batumi notiek arī Teodora Spādes personīgās dzīves svarīgākais notikums – viņš šalaulājas ar gruzinieti Nadeždu Švelidzi.

Otrs iemesls svinēt admirāļa jubileju – Gruzijas latviešu biedrības *Ave Sol!* konsekventais darbs, kuŗš saistīts ar latviešu atstātā mantojuma pētīšanu. Patēicoties šim darbam, Gruzijā ir uzliktas jau četras piemiņas plāksnes latviešiem – māksliniekam Jūlijam Straumem, ķīmiķim Robertam Kupcim, farmaceitam Edvardam Ābolam un admirālim Teodoram Spādem.

Par Latvijas Republikas admirāli Teodoru Spādi mēs uzzinājām 2013. gada pavasarī, kad militārais vēsturnieks Valdis Ju-

ris Kursietis uzdāvināja mums Juŗa Ciganova un Mārtiņa Bistera 2002. gadā izdoto grāmatu "Admirālis Teodors Spāde", pievēršot mūsu uzmanību faktam – admirāļa jūras virsnieka karjēra četrus gadus bija saistīta ar Melno jūru un Gruziju.

2013. gadā ar ideju pētīt admirāļa biografijas Gruzijas laiku vērsās pie mums gruzīns – vēsturnieks, kuŗš pēta sava radnieka dzīvi, arī jūras virsnieks, – Badri Gogvadze. Viņš atnāca jau ar savām zināšanām. Sadarbības rezultātā ir radušās vairākas publikācijas latviešu un gruzīnu valodā, 2014. gadā Latvijas vēstniecībā novadīta iepazīšanās konference, kuŗā aktīvi piedalījās Latvijas militārais atašējs Jānis Dreimanis. 2014. gada septembrī Latvijas prezidenta Andŗa Bērziņa vizītes laikā protokolā

Jūras kapteinis Teodors Spāde. 1934. gads

bija iekļauts Batumi Jūras akadēmijas apmeklējums un admirāļa Teodora Spādes piemiņas plāksnes atklāšana.

Atceroties latviešu admirāļa

T. Spādes 125. gadskārtu, 6. martā biedrības telpās noritēja vairāki notikumi – stāsts par padarīto darbu pēdējo divu gadu laikā, Teodora Spādes biedrības prezentācija, – kuŗu ir radījis Badri Gogvadze un iedvesmojis jau 11 cilvēkus kļūt par domubiedriem. Plānota izstāde – gruzīnu mākslinieces Tinatin Čumburidzes gleznu izstāde, gleznas ir radušās Latvijā divu plenēru laikā, un starp tām ir admirāļa sievas portrets.

Admirālis T. Spāde bijis ļoti talantīgs cilvēks un ir daudzu dzejoļu autors, ir ielānota neliela literārā daļa – admirāļa dzeja latviešu un gruzīnu valodā. Gruzīnu valodā tulkojis dzejnieks Koba Čumburidze.

Pēc biedrības iniciatīvas jubilejas sarīkojums pabeigts ar aizrūgumu par abu dvēselēm Sv. Trīsvienības pareizticīgo baznīcā.

VALDA LIEPIŅA

Laikam nav nekā skaistāka par iespēju izdziedāt mūsu tautas vēsturi un likteni. Parasti to darām caur mūsu tautasdziesmām, bet Lūcijas Garūtas un Andreja Eglīša kantāti "Dievs, Tava zeme deg!" sniedz pārdzīvojumu, kādu retāk sastopam. Tāda privilēģija vēlreiz tika Luksemburgas korim *Meluzīna* un Latvijas korim *Cantus Fortis* svētdien, 6. martā. *Meluzīna* kantāti "Dievs, Tava zeme deg!" dziedāja pērn Briselē un atkal Hāgā (Nīderlandē) šā gada janvārī – abas reizes apvienotā BENELUX koru sastāvā. Šoreiz dziedājam ar *Cantus Fortis*, Ivara Cinkusa vadībā. Šo kantāti es pirmo reizi dziedāju aptuveni 1970. gadā Austrālijā, pēc tam Gotlandes Pasaules dziesmu svētkos 1979. gadā. Šķiet, ka ar katru reizi pārdzīvojums kļūst spēcīgāks. Ja iepriekšējās reizēs dziedājums bija tieši saistīts tikai ar Latviju, tad šodien, to dziedot, ir jādomā par daudz plašāku "zemi", Dieva Zemi, kuŗa deg... Protams, ka šo kantāti nevaram dziedāt, neiedomājoties par pārdzīvojumu, kas valdīja Vecajā Ģertrūdes baznīcā 1944. gada 15. martā, kad Sarkanā armija tuvojās Latvijai. Un tomēr... Skaidri apzināmies, ka pasaules miers arī šodien tiek apdraudēts.

5. un 6. marts bija skaista tikšanās un atkal tikšanās abu koru dziedātājiem. Pirms gada *Meluzīna* ar *Cantus Fortis* Sv. Pētera baznīcā atskaņoja Gabriela Forē (*Gabriel Faure*) *Rekviēmu*. Šajā svētdienā tas skanēja Luksemburgā, abiem korim atkal kopā sanākot. *Meluzīnas* diriģente Jūlija Norvele smalki un iejutīgi diriģēja šo darbu, kas ir viena no populārākajām un visvairāk atskaņotajām piemiņas mesām Rietumeiropas tradīcijas mūzikas vēsturē. Baritona solo dziedāja Nauris Indzeris un pie ērgelēm bija starptautiski pazīstamā ērgelniece Iveta Apkalna, kuŗa Luksemburgā labi pazīstama, jo pirms vairākiem gadiem koncertā atklāja Luksemburgas filharmonijas ērģeles.

Luksemburgā skan "Dievs, Tava zeme deg!"

Jūlija Norvele, Iveta Apkalna, Ivars Cinkuss
// FOTO: Bruno de Séré

Tomēr, lai mēs tiktu līdz koncertam, ērgelnieci, diriģentiem un solistiem bija smags ceļš ejams. Mūs, koristus, "palaida brīvsoli" pēc trīs stundu mēģinājuma Luksemburgas (ne visai siltajā) Svētā Alfonsa baznīcā, bet viņi vēl palika teju līdz pusnaktij. Jau mēģinājuma laikā ērģeles (kas atrodas baznīcas daļā, nevis augšā) bija jāpārbīda, lai diriģenti un ērgelniece varētu viens otru saskatīt, tad vēl bija jāpielāgojas baznīcas akustikai, jo korī ērģeļu skaņa sasniedza ar nokavēšanos. Nu, lūk – liels pārbaudījums koru koncentrācijai un diriģentu "stingrajai rokai". Neraugoties uz līdz vēlai nakts stundai nostrādāto laiku, ar svaigu un apgarotu seju nākamajā dienā diriģenti, solisti un ērgelniece sveica mūs – gatavi skaistam koncertam.

Un tāds tas arī bija! Baznīca bija pilna. Pirms koncerta klātesošos uzrunāja jaunā (gan vēl neapstiprinātā) nerezidējošā vēstniece Ilze Rūse (Hāga), uzsverot dziedāšanas nozīmi latviešu tautai un nedaudz ieskicējot kantātes un Latvijas tā laika vēsturi. Viņa teica, ka latviešu koru Luksemburgā *Meluzīna* un koru no Latvijas *Cantus Fortis* lieliskais Forē, Ešenalda un Garūtas skaņdarbu izpildījums Luksemburgas Svētā Alfonsa baznīcā "apliecina Latvijas koru dziedāšanas pasaules dimensiju un iespējas ar mūzikālu pārdzi-

vojumu vēstīt par Latviju. Tik vērienīgu projektu, kāds izvērtās šis, mazajai Luksemburgas saimei nebūtu bijis iespējams īstenot bez Sabiedrības integrācijas fonda un privātu ziedotāju atbalsta.

Kā pārgājiens no Forē *Rekviēma* uz kantāti skanēja latviešu komponista Ērika Ešenalda (1977) skaņdarbs *O salutaris hostia* korim un soprānu solo. Pie diriģenta pulsts nāca Ivars Cinkuss un soprānu solo dziedāja Jūlija Norvele un Ginta Rūse (Latvija). Taisnību sakot, pirmo reizi šo skaņdarbu visā savā skaistumā dzirdēju baznīcā.

Atskanot pirmajiem "Dievs, Tava zeme deg!" akordiem, mani allaž pārskrien trīsas. Šoreiz tās bija vēl izteiktākas. Mēs dziedājam ne tikai saviem tautiešiem, kam kantāte un tās nozīme ir saprotama un nozīmīga, bet pilnajā baznīcā atradās ļoti daudz cittautiešu, kuŗiem, cerēju, mūsu kultūra un vēsture kļūs saprotamāka tieši caur mūsu dziedājumu. Biju redzējusi vairākus savus latviešu, angļu un vācu kolēģus un pazīstamus baznīcā. Nekļūdījos. Kantāte viņiem bija liels pārsteigums. Mana vācu kaimiņiene teica, ka tas esot bijis "kaut kas īpašs", un, lai gan zinot, ka mēs esot neprofesionāli korī, viņai bijis grūti tam noticēt.

Aprīņojamas ir diriģenta Ivara Cinkusa spējas ar dažiem it kā

Foto: Bruno de Séré

maziem norādījumiem no koru izdabūt milzīgas pārmaiņas dziedājumā. Ar milzīgu spēku atskanēja kantātes pirmie vārdi "Dievs, Tava zeme deg!". Un šī enerģija neatkāpās nevienu brīdi visā dziedājumā, arī tur, kur dziedājam klusināti. Solists, baritons Nauris Indzeris, kuŗš ar tenora solistu Mārtiņu Zvīguli sēdēja korim priekšā, vēlāk stāstīja, ka pilnīgi jutis mūsu enerģijas dvasu uz galvas, kad dziedājam šis skaņas! Solistu dziedājumi skanēja iejutīgi, pārdzīvojumu pilni. Zvīgulis ar savu maigo tenoru nevarēja neaizkustināt, dziedot vārdus "Ai, zemite, tēvu zeme, Kā es tevi pasargāšu?". Bija tiešām jāsakoncentrējas, lai kamols kaklā netraucētu tālākai dziedāšanai. Latviešu mūzikā viens no skaistākajiem *a capella*

skaņdarbiem, šķiet, skanēja patiesi un tīri Luksemburgas baznīcā šajā svētdienas pievakarē. Te der atcerēties, ka 1990. gadā šī tēvreize korim vēlreiz kļuva par visas latviešu tautas atkalapvienotāju XX Dziesmu svētku izskaņā. Šādi svēti brīži, kas saistās ar kantāti, nav aizmirstami.

Izskanot pēdējiem kantātes akordiem, baznīcā uz brīdi valdīja klusums. Un tad aplausi un klausītāju kājas celšanās. Cieņas apliecinājumi korim, diriģentiem, solistiem un ērgelnieci. Esmu apceļojusi pasauli, un dziesma – mūsu latviešu dziesma – seko un vieno. Atsaucoties uz vēstniecei teikto – dziesma tiešām sniedz iespējas ar mūzikālu pārdzīvojumu vēstīt par Latviju.

Jau 50 gadus Latvijas nacionālais putns – baltā cielava

VALIJA BERKINA

Martā no siltām zemēm Latvijā atgriezies liels skaits gājputnu. Starp tiem būs arī Latvijas nacionālais putns – baltā cielava (*Motacilla alba*), kuŗa šo godpilno nomināciju ieguva pirms 50 gadiem – pēc Japānas galvaspilsētā Tokijā 1960. gada maijā notikušās Starptautiskās putnu aizsardzības padomes (*International Council for Bird Preservation*, tagad – *BirdLife International*) XII konferences. Tur, starp citu, tika pieņemts lēmums ar ieteikumu pasaules valstu valdībām izvēlēties "savu putnu" kā nacionālo simbolu, izmantojot to dabas un jo īpaši spārnoto draugu aizsardzības popularizēšanā.

Pirms 55 gadiem Japānas galvaspilsētā Tokijā 1960. gada maijā notika Starptautiskās putnu aizsardzības padomes (*BirdLife International*) XII konference, kur ieteica izvēlēties savas valsts "nacionālo putnu". Lai vērstu lielāku uzmanību dabas aizsardzībai. Uz to ātri noreāģēja Apvienotās Lielbritānijas Karalistes ornitologi, – ar populārā britu laikraksta *The Times* starpniecību organizēja iedzīvotāju aptauju, kuŗas rezultātā jau 1960. gada nogalē tapa zināms, ka Anglijā

lielākais vairākums nobalsoja par sarkanriklīti – kā par valsts nacionālo putnu. ASV par nacionālo lepnumu izvēlējās vareno baltgalvas ērgli, kuŗš vēl šodien grezno valsts ģerboni un ir uz 1 dolara naudaszīmes. Zviedrijā putnu pētnieki avīzes *Dagens Nyheter* slejās pauda vēlmi noskaidrot savas tautas viedokli, kur lielākais vairākums izvēlējās melno meža strazdu. Savukārt Dānijā par nacionālo putnu kļuva paugurknābja gulbis, Austrijā – bezdelīga, Beļģijā – lauku piekūns, Īrijā – paceplītis, Polijā – jūras ērglis, Somijā – ziemeļu gulbis, Zviedrijā – melnais meža strazds, Norvēģijā – ūdensstrazds, bet Francijā par nacionālo putnu kļuva – arī Latvijas lauku sētā tik labi pazīstamais – gailis. ES mazākās valsts Luksemburgas iedzīvotāji visai trāpīgi izvēlējās vismazāko Eiropas putniņu zeltgalvīti. Rietumvācijā par nacionālo putnu atzina balto stārķi, vēlāk to izvēlējās arī Čehijā, Baltkrievijā un Lietuvā. Savukārt Igaunijas Dabas pētnieku biedrība 1962. gadā un tās atbalstītāji balsoja par bezdelīgu, kuŗas attēls redzams laikrakstos un drukātos izdevumos, uz pasta aploksnēm, emblēmām, nozīmītēm un pat

Latvijas nacionālais putns kopš 1965. gada ir baltā cielava // FOTO: no LOB archīva

uz skolēnu formastērpu piedurknēm.

Pasaules valstis bija jau izvēlējušās lielu skaitu Latvijā labi pazīstamo un populāro putnu sugu. Pirms 50 gadiem Latvijas Dabas un pieminēkļu aizsardzības biedrības un citi ornitologi 1965. gadā lēma, ja jau valstī redzamāko putnu balto stārķi "paņēmušas" vairākas citas valstis, nolēma par Latvijas nacionālo putnu atzīt balto cielavu ar domu, ka katrs ir redzējis cielaviņu gan pilsētā, gan laukos. Latvijas lēmumu Starptautiskajā putnu aizsardzības

padomē apstiprināja 1969. gadā.

Baltā cielava ir viena no 10 pasaulē un viena no četrām Latvijā sastopamām cielavu sugām. No sprīdi garā ķermeņa pusi sastāda aste. To ir viegli atpazīt gan pēc melnbaltajām krāsām – uz baltā ķermeņa izdalās samtaini melnā "cepurīte" galvā un pelēcīgā muguras daļa, gan pēc gaitas un uzvedības. Nepārtraukti atrodas kustībā, pat koka zarā sēžot, – ik pa britiņam sašūpo garo, slaido asti, knosās, bužina spalvas. Cielava veikli skraida pa zemi un apstājoties šūpo garo asti augšup – lejup. Ne velti angļiski cielavu sauc *wagtail*, no *wag* – kustināt, vēcināt un *tail* – aste. Vairums zvirbulveidīgo kārtas putnu ir labi dziedātāji, tomēr baltā cielava neizceļas ar vokālām dotībām. Pirms trim gadiem Latvijas Ornitoloģijas biedrības (LOB) izdotajā krājumā "Latvijas putnu balsis" iespējams saklausīt, ka tā izdala tik īsus divzilbju saucienus, kurus iespējams aprakstīt kā: kučiņ, kučiņ!

Tāpat kā kārtas lidzinieks zvirbulis, cielavas galvenokārt uzturas apdzīvotu vietu tuvumā – gan laukos, gan pilsētā – un pie ūdenstilpēm. Pārtiek no kukaiņiem, tādēļ priekšroku dod kļajiem, plašiem laukiem, kur var labi pārredzēt lielos un mazos lidoņus. Tā ir dabai derīgs putns, jo iznīcina daudzus kaitēkļus. Mājvietu rod ēku pažobelēs, mūra sienu spraugās un nišās, malķa grēdās, koku un akmeņu krāvumos un arī cilvēku darinātos būros.

Cielavu pāris pēcnācējus gādā maijā un jūnijā, izdējot katrā reizē pa 4 – 8 raibām olinām. Pēc izšķīšanās mazuļi vēl pusotru līdz divas nedēļas pavada ligzdā un tad sāk patstāvīgu dzīvi. Oktobrī dodas ziemeļos uz Afriku.

Starptautiskā mērogā atzītais Latvijas nacionālais putns – baltā cielava – ir viens no visbiežāk minētajiem putniem latviešu folklorā un tautasdziesmās:

Cielaviņa, gludgalvīte, / Dzīsim govīs paģaņīt! / Tu zināji lielu mežu / Deviņiem stūrīšiem, / Es zināju dābolīnu / Deviņām lapīnām!

Leģendāra ir Raimonda Paula un Leona Brieža dziesma "Cielaviņa".

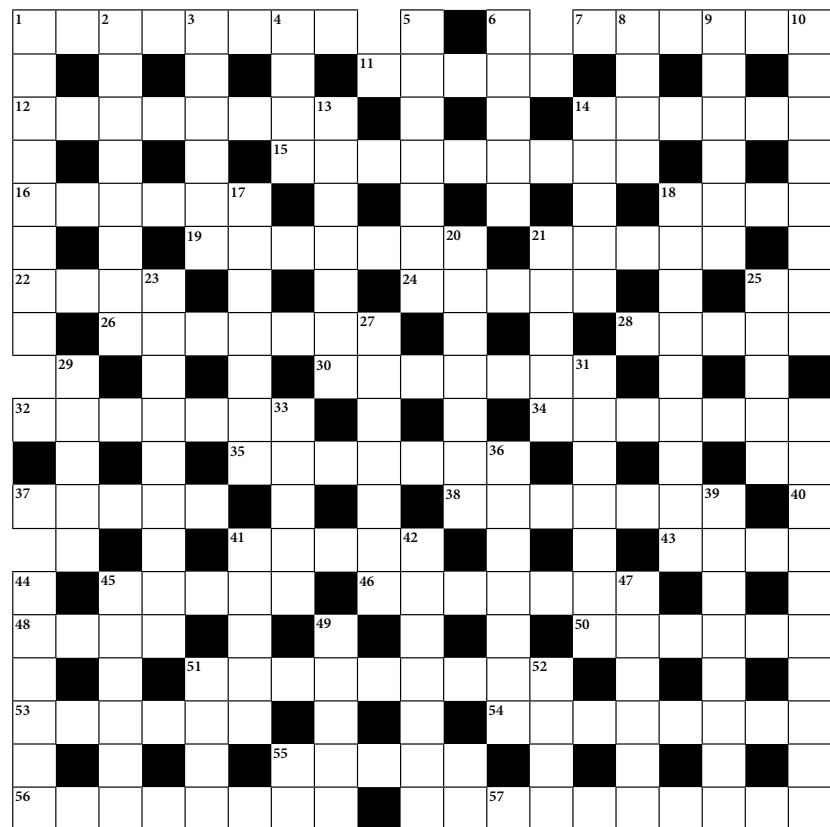
Baltā cielava ir 1985. gadā dibinātās Latvijas Ornitoloģijas biedrības (LOB) logo, bet no 2014. gada 18. novembrī ir kļuvusi arī par Ogres novada simbolu. Tad svinīgā ceremonijā Ogrē, Brīvības ielas skvērā pie strūklakas, tika atklāta tēlnieka Jāņa Karlova darinātā baltās cielavas skulptūra "Sargātāja". Tās mirdzoši baltie spārni tiecas pretim debesīm, it kā aicinot cilvēkus lūkoties pāri ikdienībai uz daudz būtiskākām lietām... Bet skulptūras pakājē satupuši mazi putniņi, kas simbolizē, ka cielava ir ne tikai tautas modinātāja, bet arī sargātāja... Siltajos gadalaikos šeit vienmēr ir ziedi, kas nolikti oficiālos svētkos, gan jaunlaulāto kāzu dienā, gan uz šejieni atnāk iedzīvotāji un pilsētas viesi.

No 2015. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam Latvija bija prezidējošā valsts Eiropas Savienības (ES) Padomē, un tās laikā, izmantojot Latvijas nacionālo putnu – balto cielavu – kā simbolu, tika ES dalībvalstu pārstāvjiem stāstīts par Latvijas valsts dabas vērtībām un kultūrvēsturisko mantojumu. Šogad rekordagri, jau 18. februārī, Latvijā sākuši atgriezties pirmie baltie stārķi. Redzētas dzērves, vairākas zosu sugas, lauku baloži un ķivītes, – tā ziņo putnu vērotājs **Kaspars Funts**.

Tas liecinot, ka arī baltā cielava drīz būs klāt.

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

latviešu dziedātājs un dziesmu autors (dz. 1931. g.). 10. Narkotisku vielu sastāvdaļa. 13. Pieskarties. 14. Mazvērtīgas mantas. 17. Mākslinieks. 18. Valža romāns ".....bērni". 20. Kakla mugurpuse. 21. Tāds, kas pēkšņi sākās. 23. Latviešu rakstnieks, dzejnieks, dramaturgs (1869–1933). 25. Vīrieša vārds jūlijā. 27. Sakārtoti datu kopumi. 29. Vēriģis. 31. Aktieŗa darbības arēna. 33. Savrupa slēgta reliģiska grupa. 36. Atsevišķi atgadījumi. 39. Dzied. 40. Darba istaba. 41. Upe Ziemeļaustrumāzijā. 42. Mūzikaļš lūpziēzu dzimtas puskrūms ar smaržīgiem ziliem ziediem. 44. Latvijas Nacionālās operas direktors (1996–2013). 45. Pūt. 47. Spilgts iespaids. 49. Dzīt asnus, dīgt. 51. Sako-pot. 52. Iet pa pēdām.

Krustvārdu mīklas

(BL Nr.10) atrisinājums

Līmeniski. 1. Lapsas. 7. Tālava. 10. Kaktusi. 11. Pokāli. 12. Eliass. 13. Plutons. 14. Sērija. 15. Apinis. 16. Viese. 19. Takas. 22. Palau. 24. Grodi. 25. Sutana. 26. Tirāde. 27. Niere. 28. Kusli. 31. Apses. 34. Imams. 37. Treses. 39. Tunisa. 40. Kadriļa. 41. Dineja. 42. Proves. 43. Rintala. 44. Kapela. 45. Sasist.

Stateniski. 2. Apotēma. 3. Spānija. 4. Skipa. 5. Skauti. 6. Rupors. 7. Tiesa. 8. Laiviņa. 9. Visbija. 16. Vakanti. 17. Elodeja. 18. Emīters. 20. "Klubs". 21. Spaļi. 22. Parma. 23. Ledus. 29. Ukrainā. 30. Lestene. 32. Pankoks. 33. Ekscess. 35. Madona. 36. Maigas. 38. Skara. 39. Tapas.

Līmeniski. Ziemas sporta spēle. 7. Lēns mūzikas temps. 11. Laukums ar zāli. 12. Rūdolfa Blaumaņa luga "...nams". 14. Labības augi. 15. Pilsētvalsts Dienvidaustrumāzijā. 16. Sievietes vārds jūnijā. 18. Valgot. 19. Spējīgs runātājs. 21. Nodarbošanās. 22. Garena, ar kolonnu rindu norobežota telpas daļa. 24. H. Ibsena luga. 26. Padarīt pakļāvīgu. 28. Kaina nogalinātais brālis. 30. Izcilas spējas. 32. Neliels kaķu dzimtas plēšējs. 34. Gaļas veikāls (*novec.*). 35. Laika mērvienība. 37. Degviela. 38. Iecirtīgs. 41. Vēlreiz. 43. Ganas galvaspilsēta. 45. Bērnu grāmatas "Pienenīte"

autore. 46. Satikšanās. 48. Zemes mērvienība. 50. Pieklājīga vīriešu uzrunas forma Turcijā. 51. Latviešu tautiskā laikmeta ideologs (1837–1875). 53. Pundurvalsts starp Franciju un Spāniju. 54. Mācību rezultāta novērtējums. 55. Pašreizējais Sīrijas prezidents. 56. Saritināts. 57. Kopaina.

Stateniski. 1. Komponista De-liba balets. 2. Nams, kurā darbojas pilsētas pašvaldība. 3. Pama-na. 4. Rūdolfa Blaumaņa luga "Ļaunais...". 5. Negatīvais tēls Pumpura eposā "Lāčplēsis". 6. Infekcijas slimība. 8. Ievērojama aktrise, dziedātāja. 9. Arzemuju

ZIŅAS ĪSUMĀ

Saldus pilsētai šogad aprit 160 gadu un slavenajam māksliniekam **Janim Rozentālam 18. martā – 150. dzimšanas diena.** J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā 18. martā atklāja interaktīvu ekspozīciju "Sapņu tornis". Mūzejs sadarbibā ar *Latvijas Pastu* atklāja arī Jāņa Rozentāla 150. dzimšanas dienai veltītu pastmarku.

Pateicoties aktīvākajiem ziedotājiem Līvānos, Valmierā, Jelgavā, Rēzeknē, Daugavpilī, Ventspilī, Cēsīs, Jūrmalā, Liepājā un Ikšķilē, **Labdarības akcijā Palīdzī trūcīgiem mazuļiem februārī** *Maxima Latvija* veikalos saziēdoti 19 100 eiro, no kuriem 16 015 – veikalu ziedojumu kastītēs pie kasēm, 2911 eiro – no pārdotajiem *AS Tukuma piens*, *AS Laima* un *SIA Rīgas piensaimnieks* produktiem. Tādējādi palīdzēts 996 bērniem līdz divu gadu vecumam Rīgā un novados, izsniedzot 1 252 autiņbiksīšu un 996 piena maisījumu iepakojumus.

Latvijas bibliotēkās 1. martā tika dots starts erudīcijas spēlei "Iz-zini Latvijas monētās iekaltās kultūrzīmes!", kas norisināsies **līdz 22. martam**. Sacensībā aicināts piedalīties bibliotēkā reģistrētos lietotājus, pārbaudot savas zināšanas un meklējot pareizās atbildes. Vērtēs individuālos dalībniekus un bibliotēkas trijās kategorijās – pagastu, mazpilsētu un reģionu galvenās bibliotēkas. Veiksmīgākie spēles dalībnieki balvās saņems Latvijas bankas 2015. gadā izlaistās kolekcijas monētas, savukārt aktīvāko bibliotēku pārstāvji tiks aicināti uz *Gada monētas 2015* nobeiguma sarīkojumu 28. aprīlī Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā.

Liepājas bibliotēkā Libris 9. martā atklāta tautas lietišķās mākslas studijas "Zitars" meistarurveidotā dzintara rotu izstāde, kur apskatāmi kniepķeni, kaklarotas, auskari, saktas, metāla važiņas un citas etnografiskās rotaslietas. Studijas veidoto kniepķeni ir valkājis arī eksprezidents Vaira Viķe-Freiberga. Izstāde apskatāma līdz 30. aprīlim.

PAR DAUGAVAS VANAGU DZĪVI

Vai tvaiks neaiziet svilpē?

LIGITA KOVTUNA

Redakciju sasniegusi kāda DV biedru sarakste, kur cita starpā izlasāms:

Zigurds Rīders. „Lielāko tiesu DV biedri ASV vairs neabonē Laika avīzi. Tamdēļ DVM arī iet dibenā! (..) Nedomāju, ka mēs varēsim DVM glābt. Mans ieteikums ir neslēgt kādus līgumus ar Ligitu!” (Domāts redakcijas līgums ar DVCV par DV Mēnešraksta izdošanu – L.K.)

Andrejs Mežmalis. „DV Mēnešraksta (DVM) abonēšanas maksa ASV ir \$45.00 ASV dolari, kā tas ir norādīts katra DVM izdevumā. Tas tika reklamēts avīzē Laiks. (..) Mēnešraksta atbildīgā redaktore vēlas konkrētu līgumu par DVM izdošanu; viņa neprasa algu, jo pati ir DV biedre, bet viņai apnik nepārtrauktie aizvainojumi, kurus viņa saņem pamatā no vienām un tām pašām personām. Tas nu ir panāks! Lūdzu, dariet zināmu DV CV prezī-

dijam, vai DV zemes un DV biedri vēlas saglabāt DV Mēnešrakstu! Ja vēlamies to saglabāt, tad abonementu skaitam ir jāpalielinās, tas nedrīkst kristies, kā tas notiek pašlaik. DVM abonē tikai 8% no kopējā DV biedru skaita. (..)

Paldies visiem, kuriem ir interese šajā jautājumā – saglabāt DVM.”

Saņēmusi šādu vēstījumu, nevaru atturēties no komentāra.

Jūs piekritīsit, ka ikvienas nopietnas organizācijas vai kopienas darbība nav iedomājama bez sava saziņas orgāna, kas informē, sniedz iespēju viedokļu apmaiņai, izziņas materiāliem, kas chronoloģizē darbību, atstājot to arī vēsturei utt. Šāda loma ir arī DV Mēnešrakstam. Pēc manas pārlicības, tā aiziešana nebūtībā ir nopietns signāls pašas organizācijas beigu sākumam. Objektīvā īstenība liecina, ka Daugavas Vanagi vēl gana sparīgi darbojas, un par to latviešu sabiedrībai ir jāzina.

Pagalām neizprotamas ir Rīdera kunga nievas par avīzi „Laiks”, ko, viņaprāt, Daugavas Vanagi nelasot. Man ir citāda informācija. Kā Laiks, tā Brīvā Latvija turpina pastāvēt, tādējādi arī apliecinot, ka latviešu sabiedrība pasaulē ir organizēta, darbspējīga un tai ir ko vēstīt, apspriest, atstāt vēsturei.

Vai tā nav pārlietu liela atbildība – mudināt uz trimdas preses izdevumu ignorēšanu vai pat slēgšanu?

Un vēl precizējums – A. Mežmalis raksta, ka esmu DV biedre, taču tā isti nav – no visas sirds darbojos, lai celtu DV labo slavu

sabiedrībā un stāstītu par tās veikumu, pati nebūdam organizācijas biedre (esmu gan ALAs biedre), kā arī Mēnešraksta redaktora darbu daru bez finansiālas atbildības, tas gan.

Glūži dabiski, ka vēlos noslēgt līgumu ar DV CV, jo neskaidribas par turpmāko Mēnešraksta likteni neļauj man konkrēti plānot redakcijas darbu.

Lasu un pārlasu lielisko, emocionāli spriego un trāpīgo Guntas Reynolds uzrunu DV Hamiltonas nodaļas 65. gadadienas svētkos. „Vai jūtam tautas dzirksti?”, „Vai esam par viegliem?”, „Vai mēs

kam deram?” – šādus glūži eksistenciālus jautājumus, iedvesmojusies no Valdemāra Avena dzejoļa, Gunta uzdod sev un biedriem. Es vēlos pievienot savu jautājumu – vai pārāk daudz tvaika neaiziet svilpē, savstarpēji „apkarojoties” un strīdoties?

(Guntas Reynolds publikāciju varēsiet izlasīt DV Mēnešraksta nr.1. š.g. aprīlī:

Izmantojot izdevību, vēlos no sirds pateikties visiem, kas ir atsaucīgi un atbalstoši! Un aicinu abonēt Mēnešrakstu – savu vēsturisko saziņas līdzekli, kā arī sūtīt rakstus, foto, vēstules! Cita – globāla izdevuma taču nav.

ARTURS RUBENIS

Klīvlāndes DV apvienības pilnsapulce

Pilnsapulce norisinājās 6. martā Apvienotās draudzes nama zālē, piedaloties 54 biedriem. Sapulci atklāja apvienības priekšnieks Zigurds Rīders.

Pirms gada sapulces DV gājienā ieradās baznīcā un piedalījās dievkalpojumā. Sprediķoja māc. Sarma Eglīte, ērgelniece Līga Zemesarāja, bet Bībeles pantus lasīja Jānis Vaskis.

Sapulci sākot, zālē Latvijas karogu ienesa goda sardze: Jānis Hāznere (karognesis) un Gvido Kubuliņš un Ēriks Reineks.

Ar klusuma brīdi pieminēja pērn mūžībā aizgājušos apvienības biedrus: Aristīdu Jūliju Ceru (1932-2015), Kārli Freimani (1920-2015), Ritu Kauguru (1926-2015), Neliju Kronīti (1928-2015), Valentīnu Loginu (1920-2015), Veru Pagrahu (1932-2015), Charles Roskey (1935-2015) un Māru Zemesarāju (1964-2015).

Z. Rīders atzīmēja Latvijā notikušo DV organizācijas 70. gadu jubileju, kurā piedalījušies Latvijas valdības pārstāvji, Valsts prezidents Raimonds Vējonis, kā arī Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Viņš atgādināja arī par paredzēto 16. marta sanākšanu Sunset kapos pieminēt Latviešu leģiona cīņas pret padomju okupantiem. Z. Rīders arī izskaidroja par kritušo leģionāru pārapbedīšanu Lesenes kapos, kurū mirstīgās atliekas ar Vācijas valdības starpniecību pārvestas no Krievijas kara laukiem.

Sanāksmi iesākām ar māc. Sarmas Eglītes lūgšanu, kam sekoja gada sapulces atklāšana. Par sapulces vadītāju izraudzīja Jāni Resni, par sekretāri Veltu Šulcu, par balsu skaitītājiem – Revīzijas komisiju, bet viņi netika pie darba – lēmumus pieņēma ar aklamācijām.

2015. gada sapulces (8.III. 2015.) protokolu nolasīja Velta Šulca, un to pieņēma bez iebildēm.

Par aizgājušā gada darbību ziņoja Vanadzū kopas priekšiece Ilze Hāznere, stāstot par piedalīšanos DV delegātu sapulcē, par Vanadzū pavasara sarīkojumu (kopā ar teātra kopas izrādi), Jāņu sarīkojumu (kopā ar KLB),

rudens bazāru, gada svētkiem novembrī un piedalīšanos Ziemassvētku tirdziņā. Atbalstīti „Sveika, Latvija!” braucēji un audžuģimenes Latvijā.

Apvienības gada svētki noris 8. novembrī, ar Astrīdas Jansones uzrunu (par grāmatu „Meža meitas”) un pusdienām. Vaira Kubuliņa saņēma DV nozīmi zeltā. 10. novembrī notika Lāčplēšu godināšana Sunset kapos. Izsakām pateicību visiem darītājiem un atbalstītājiem!

Biedrzinis Jānis Zaķis ziņoja, ka apvienībā ir 187 biedri/mūža biedri, no tiem sapulcē piedalījās 54.

Par sarīkojumiem runāja Oļģerts Kubuliņš – sarīkojumu nozares vadītājs, par aprūpes nozari ziņoja Vilnis Kubuliņš, uzskaitot saņemto ziedojumu apmērus: bazāra ienākumi bijuši \$ 3405.30, Ziemassvētku akcijai saziēdoti \$ 2287 ziedojumos.

Vilmārs Kukainis (informācijas nozare) ziņoja, ka latviešu valodas studiju stipendijas Kentas universitātei tagad kārtot palīdzot Zenta Apine. Aizvesto Baltiešu piemiņas akts šogad notiks 19. jūnijā, Apvienotās draudzes dievnāmā.

Klīvlāndes DV Teātra kopas vadītājs režisors Arturs Rubenis pastāstīja, ka kopa piedalīsies Vanadzū pavasara sarīkojumā ar uzvedumu. Pašlaik sagatavošanā Vasku Jāņa komēdija „Krize rožu dārzā,” piedaloties Baibai Apelei, Zentai Apinei, Karmenai Cickovskai, Ilzei Hāznerei un Andai Prātiņai. Maijas Strautas-Maklūras vietā bija lomu jāuzņemas Ilgai Rubenei. Izrāde notiks 5. jūnijā.

Apvienības finanču pārskatu sniedza nozares vadītājs Ēriks Reineks, uz ekrāna parādot visus izdevumu-ienēmumu ciparus. Sapulce pārskatu pieņēma.

Revīzijas komisija konstatējusi, ka visi norēķini ir kārtībā, par to ziņoja komisijas priekšsēdis Gvido Kubuliņš, izsakot valdei, Vanadzūm un visiem darbiniekiem pateicību par veikto.

Apvienības priekšnieks Zigurds Rīders atzīmēja, ka noslēdzies vēl viens sekmīgs darba gads un izteica visiem darba darītājiem un atbalstītājiem pateicību. Pārskatus

un ziņojumus pieņēma, izsakot pateicības par veikto darbu. Klīvlāndes Latviešu biedrības priekšnieks Haralds Mazzariņš izteica pateicību DV par pagājušā gada kopējo Jāņu sarīkošanu Rešņu mājās.

2016. gada budžetu, ko sagatavojis Finanču nozares vad. Ēriks Reineks, pieņēma \$ 12 000 apmērā.

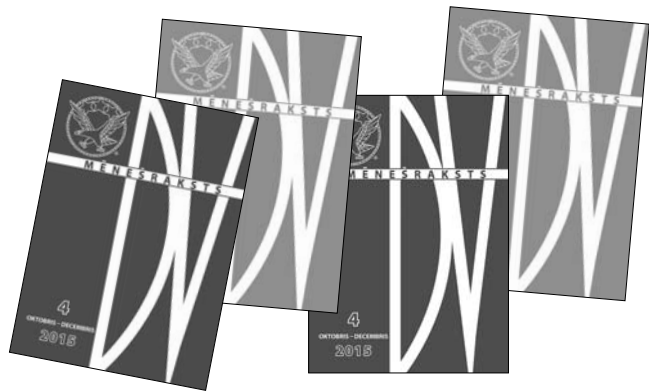
Apvienības amatpersonu un Vanadzū kopas vēlēšanās pārvēlēja visus aklamācijas kārtībā. Apvienības valdē: Zigurds Rīders (priekšnieks), Velta Šulca (sekretāre), Laimonis Krūmiņš (kasieris), Oļģerts Kubuliņš (Sarīkojumu nozare), Vilnis Kubuliņš (Aprūpes nozare), Ēriks un Zigurds Reineki (abi Finanču nozare), Jānis Zaķis (biedrzinis), Vilmārs Kukainis (Informācijas nozare), Jānis Hāznere, Pēteris Noviks un Gunārs Raņķis (visi Saimniecības nozare).

Revīzijas komisijā – Gvido Kubuliņš, Kristīne Kubuliņa un Jānis Resnis.

Vanadzū valdē – Ilze Hāznere (priekšiece), Valda Zemesarāja (priekšieces vietiece), Velta Šulca (sekretāre), Līga Zemesarāja, (kasieris), Ilga Rubene, (sarīkojumi) un saimnieces: Zane Āboliņa, Zenta Apine, Vaira Krūmiņa, Astrīda Rīdere, Ingrida un Vita Reinekas, Guna Vilkolaka (Wilkolak) un Irma Zaķe.

Gada sapulcei sekoja Vanadzū sarūpētās pusdienas (šoreiz šķiņķis, vārti kartupeļi, Astrīdas Rīderes sakņu un zaļo pupiņu sacepums ar sarkano biešu salātiem – no Zentas Apines dārza). Veltas saldskābā rupjmaize ar ķirbjiem. Pusdienas bija papildinātas ar dažādiem saldiem cepumiem un kafiju (un dažu labu stipro padzērienu piedevām). Saimnieces savu darbu bija veikušas godam. Ēdiena dalītājos piedalījās visjaunākā Vanadzū Krista Albertiņa un Guna Vilkolaka ar Zentu Apini.

Sekoja par Cēdelgemu uzņemtas filmas izrāde. Par to gan jāsa – neizdevusies. Komentārus nevarēja saņemt, bildes bija par tumšu un nevajadzīgi izstiepti paskaidrojumi. Tas nebija profesionāls darbs.

PASŪTINIET DAUGAVAS VANAGU MĒNEŠRAKSTU!

Abonementa likmes:

Amerikā, Kanadā un Austrālijā – EUR 35
(Vietējā valūtā: Amerikā – \$45.00, Kanadā – \$51.00, Austrālijā – \$58.00)
Latvijā – EUR 27.00, citur Eiropā – EUR 32.00

Abonējiet DVM, nosūtot abonētāju vārdus, adreses un DVM abonementu samaksas DVM koordinātoriem/pārstāvjiem:

Latvijā – DV CV pārstāvniecība Latvijā, Mārstaļu ielā 5, Rīga LV-1050, Latvija. e-pasts: dvcv1@inbox.lv; tel: +371 26003710.

ASV – Imants Kalniņš, 42 Hackensack St., Wood-Ridge, NJ 07075, USA

e-pasts: kimants@aol.com; tel: (201) 933-8234

Kanadā – Skaidrite Tērauds, 28 Deering Cresc., Toronto, ON M2M 2A3, Canada. Tel. (416) 225-5534.

Ja ir grūtības nosūtīt samaksu par DVM elektroniski, tad to var veikt, arī rakstot čekus uz Daces Rudzitis vārda, ar piezīmi „Par DVM”, un tos nosūtot uz avīzes „Laiks” kantori 114 4th Ave NW, Largo, FL33770.

Rakstus, lūdzu, sūtiet uz Rīgas redakciju:

Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV 1011, LATVIA

E-pasts: redakcija@laiks.lv

Fakss: +371 67326784

Tālr.: +371 67326761

Daugavas Vanagi, sasauksimies, un lai mums veicas saglabāt DVM!

Filmas „Cēdelgema” izrāde raisa atmiņas

ĢIRTS JĀTNIEKŠ

Pēc plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojuma baznīcas lejas zālē 6. martā KIK!M! izkārtojumā tika rādīta Latvijas Okupācijas muzejā tapusi filma „Cēdelgema” (latviešu valodā ar angļu subtitriem).

Ģirts Jātnieks iepazīstināja ar filmu, norādot, ka Beļģijas pilsēta, kurā bija nometne, Beļģijas flāmu valodā tiek rakstīts „Zedelgem” un

tā to arī izrunā. Vācieši sākuši lietot nosaukumu savā valodā un to izrunāja „Cedelgem”. Šo rakstīšanas veidu pārņēma latvieši visus trimdas gadus, bet jaunajā ALA izdotajā „Latvju Enciklopēdijā” (2006) ir lietota rakstība „Zedelgem”.

Otrā pasaules kara beigās angļu zonā gūstā padevās 11 727 latviešu karavīru. Angļi vienojās ar

beļģiem par kara gūstekņu nometināšanu Cēdelgemā, Beļģijas armijas pirmskaļa municijas noliktavu kompleksā.

Dokumentālā filma „Cēdelgema” stāsta par astoņos mēnešos piedzīvotajiem pārdzīvojumiem un pazemojumiem šajā kara gūstekņu nometnē. Ģirts Jātnieks bija novietojis ekrāna priekšā zīmētu Beļģijas karti, parādot Cēdelgemu, un foto no DV karavīru atceres 2005. gadā ar bijušajiem Minesotas cēdelgemiešiem Jāni Poguli, Amandu Freibergu, Viktoru Benislavski un Vili Kurmi.

Filmu PAL sistēmas draudzes aparatūrā rādīja māc. Dags Demandts. Nometne ar nosaukumu „POW Camp 2227” bija sadalīta trīs no-

dalījumos (cages). Pirmajos divos bija latvieši, bet trešajā visu baltiešu pārstāvji. Visapkārt nometnei bija dzeloņstieņu žogi, kuŗus patrulēja beļģu karavīri. Nometnes komandants bija angļu pulkvedis-leitnants (lieutenant-colonel). Filmā bija fotoattēli no nometnes laikiem, kā arī krāsu fotografijas un filmu fragmenti no tagadējiem laikiem, rādot, kā šī vieta izskatās, intervijas ar tagadējo pilsētas vadību. Intervijas ar bijušiem gūstekņiem, ieskaitot Jāni Poguli, kuŗu 2012. gadā intervēja Lelde Neimane no Okupācijas muzeja. Filma, kuŗa bija ļoti profesionāli uzņemta ar skaidru, labu stāstījumu, ilga 57 minūtes.

Pēc filmas Amands Freibergs, kuŗam bija tikai 19 gadi, kad viņš

tika atlasīts no Cēdelgemas, stāstīja par saviem piedzīvojumiem. Ineses Erdmanes tēvs Igors Senkolovičs arī bija gūsteknis, un viņai ir tēva dienasgrāmata, kuŗā ir ieraksti sīkā, glītā rokrakstā: dziesmu vārdi (ieskaitot dziesmiņu, ko gūstekņi sacerēja par nometni), vēstules ģimenei, dienas piedzīvojumu apraksti u.c. Ineses meita Ingrīda lasīja izvilktus no dienasgrāmatas. Kopā bija apmēram 60 klausītāju. Ziedoņi tiks nodoti Okupācijas muzejam.

Kopš 2000. gada mūžībā ir aizsauti bijušie Minesotas cēdelgemieši: Viktors Benislavskis, Rainis Bērziņš, Oļģerts Dauka, Kārlis Lubuzis, Pēteris Olšteins, Andrejs Spārniņš un Gunārs Stopnieks.

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

MEKLĒ

02.01.2016. pazudusi VAS šķirnes kucīte, atsauca uz vārdu – Brenda. Nav kakla siksnas, ir draudzīga. Pēdējo reizi redzēta Jaunmārupes apkārtnē. Ja esat redzējuši kaut kur klistam vai zināt atrašanās vietu, ļoti lūdzu zvaniet. Palīdziet Brendai nokļūt mājās! Dāsna atlīdzība garantēta! Tālr.: 26569652

Filmas izrādes izkārtoņāji Elmārs Priedītis, Amands Freibergs, Ģirts Jātnieks, Inese Erdmane, Ingrīda Erdmane. // FOTO: Maija Zaeska

Godinot Valtera Nollendorfa līdzšinējo devumu Latvijai, sveiksim viņu 85. dzimšanas dienā, ziedojot Okupācijas muzeja Nākotnes Namam.

ASV čeki rakstāmi uz OMFA un sūtāmi:

OMFA, c/o Ilze Resnis,
10930 Nollwood Drive,
Chardon, OH 44024, USA

Draugi tuvumā un tālumā

PĒRK

latviešu mākslinieku – S.Vidberga, L.Liberta, Voldemāra Skultes, J.Tīdemaņa, N.Strunkes, V.Tones, R.Sutas, V.Purvīša, J.Rozentāla, Skulmes u.c. gleznas. Interesē arī citi latviski mākslas darbi un senlietas.

Tālr.: 727-421-9658

E-pasts: latgalerija@gmail.com

Latvijas un ASV kopuzņēmums

“BALVINAMI”,

LV Reģ. Nr. 40003640547, piedāvā apsaimniekot vai nopirkt Jums piederošu daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Latvijā.

Zvaniet: 845-462-3317 (NY).

VESELĪBAS

APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

**IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI**

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: pārcelšanās (uz vai no Latvijas), auto transports, gaisa kravas un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piekt. dienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latvju biedrība (53 N 7th St, Philadelphia PA 19123).

5. aprīlī 11:00 pensionāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un Latvijas Botāniskā dārza darbinieces **Ievas Bondares** referāts par dabu Latvijā. Saiets beigsies ar dzimumdienu svinēšanu pie kafijas galda. Viesi arvien laipni gaidīti!

ŅUJORKA (NY)

DV nams (115 W 183 St. Bronksa, NY).

19. martā 15:00 priekšnesums „Cēdelgema”. Daugavas Vanadzū dibināšanas **65g+1 jubilejas** atcere – dalisimies atmiņās par organizācijas bagāto vēsturi un no sirds veikto darbību. Runātāji: **māc. Juris Saivars, Maija Paegle, Eleonora Šturma, dzejn. Rita Gāle**, u.c. Pusdienu galds. Ieeja pret zied., sākot ar \$25. Info: DV priekšn. Marija Maher, producete, tālr.: 908-277-1251.

24. martā izcilā latviešu operdziedātāja mecoprāns **Elina Garanča** uzstāsies *MetOpera* G. Doniceti operā „**Roberto Devereux**”. Info: www.metopera.org

ŅUDŽERSIJA (NJ)

2. aprīlī 13:00 Priedainē **Ņudžersijas Latviešu Kreditbiedrības pilnsapulce**. Pēc tam uzkodas, bārs un sabiedriskais starpbrīdis. 15:00 **Ņudžersijas Latviešu biedrības pilnsapulce**. Kreditbiedrības un N.J. Latviešu biedrības valdes darbinieki laipni lūdz visus biedrus piedalīties Jūsu biedrības gada sapulcē!

PRIEDAINE (NJ)

18. martā 13:00 kino izrāde – **Normunda Punča** debijas filma, vēstures drāma „**Segvārds Vientulis**”. 15:00 ģimenes filma „**Ūdensbumba Resnajam Runcim**”. Saiziedotā summa tiks pārskaitīta filmas ražotājiem. Lūdzam ņemt līdzi groziņus! Info: 732-610-8226.

19. martā 10:00 AM **Ņudžersijas Latviešu skoliņa** sadarbībā ar NJ Latviešu biedrību rīko **Lieldienu pasākumu**. Pasākuma viesi: **Liepājas Leļļu teātra** mākslinieki. Programmā: olu krāsošana, izrāde „**Kā zaķis par zaķi brauca**”, rotaļas, olu vārīšana lielajā čuguna katlā uz uguns-kura. Lieldienu tradīcijas: šūpošanās, sejas mazgāšana strautiņā, dzērveņu ēšana, raganu riklīšu siešana, putnu dzišana. Pēcpusdienā maltīte laukā pie uguns-kura. Lūgums atbalstīt pasākumu ar ziedojumiem savu iespēju robežās.

17. aprīlī plkst. 14.00 Ērika Raistera piemiņas fonda Pavaŗaŗa sarīkojums. Programmā: ERPF balvas pasniegšana dzejniecei, māksliniecei, publicistei Sarmai Muiŗniecei Liepiņai, laureātes daiŗdarbu lasījumi un dzejniece Meirānes (Šleseres) stāstījums par laureāti; Jāņa Grigalinoviŗa-Lejas veidota videoizrāde par Lielās mūzikas balvas pasniegšanas ceremoniju Latvijā

ar epizodi par Lielās balvas saņēmējas ņujorkietes Daces Apeŗānes godināšanu.

Cienasts, loterija. Vēlamais Iejas ziedojums, sākot ar \$20.

SAGINAVA (MI)

Trillium Banquet Center (6415 State St, Saginaw MI).

16. aprīlī 17:00 Saginavas Latviešu kluba gadskārtējais **Pavaŗaŗa sarīkojums ar Trejpiŗsētu ansambļa koncertu**. Lūdzam visiem apmeklētājiem pieteikties līdz 6. aprīlim! Iejas zied. Pie kases \$ 45, bet, samaksājot iepriekŗš līdz 6. aprīlim, – \$40. Ķekus lūdz rakstīt uz „*Latvian Club of Saginaw*”. Pieteikties pie: Rita Martinsons, 3746 Chilton Dr, Saginaw MI 48603, tālr.: 989-792-9716, e-pasts: DainisRita@aol.com; vai Jānis Skābardis, 3630 E Curtis Rd, Birch Run, Saginaw MI 48415, tālr.: 989-777-1607.

SIETLA (WA)

Sietlas latv. sab. centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125), www.seattlatviancenter.com

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēkai turpmāķ nebūs noteikts darba laiks, sakarā ar lasītāju skaita samazināŗanu. Par vēlmi apmeklēt bibliotēķu zvanīt **Māŗai Prāvs**, tālr.: 727-851-9414.

19. martā 14:00 Latvieŗu biedrības **Gada svētki – 50 gadu jubileja!** Par Biedrības dibināŗanas vēsturi stāstīs **Gundega Vilemsone**, koncerta daļā uzstāsies visi mūsu labāķie mākslinieki. Pēc koncerta baudīsim **Māŗītes Rubīns** aukstajā galdā piedāvāto cienastu, iedzēŗot kafiju vai paŗu līdznestos stiprāķus dzēŗienus, kā arī uz Biedrības veselību pacelsim glāzi ŷampanieŗa. Svētku noslēģumā maestro **Ilmāŗs Dzenis** un **Pēteris Ozols** gādās par deķu mūziku. Vakara gaitā būs iespēja izlozēt 5 vērtīgus dāvanu grozus. Visi laipni aicināti svinēt mūsu Biedrības pusgadsimta jubileju! Iejas ziedojums, sākot ar \$20.

22. martā 13:00 videoizrāde – 2015. gada skolēnu Dziesmu un deķu svētku Noslēģuma koncerts Meŗaparka Lielajā estrādē. Kafija un cepumi. Iejas ziedojums, sākot ar \$3.

7. aprīlī 10:00 Biedrības valdes sēde.

PAZIŅOJUMS – Latvian American Shipping Line sūtījumus uz Latviju pieņems aprīļa mēnesī. Tad arī tiks pieņemtas grāmatu kastes. Sūtījumi Latvijā nonāķ jūnija sākumā. Klientiem, kuŗi dodas prom no Floridas pirms aprīļa, lūdzam sazināties ar **Sybilu Krēŗliņu**, tālr.: 404-543-4141, e-pasts: sk.kreslins@gmail.com, lai sūtījumus pieņemtu ārpus kārtas. Ar jautājumiem var griezties arī pie **Anitas**, tālr.: 973-755-6565, ext.5, vai 973-744-6565.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāķ. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving St, Brookline, MA 02445). Māc. Dace Zuŗmane. **18. martā** 18:00 draudze rīķo *Stephan Jacobs* fotogrāfiju izstādi. **24. martā** 11:00 Zaļās Cet. dievk. ar dievg. **25. martā** 19:00 Lielās Piekt.dievk. ar dievg. **27. martā** 9:00 Lieldienu dievk. Pēc Dievk. olu meklēŗana bērniem un Lieldienu brokastis. **8. maijā** 11:00 dievk. Ķimenes dienas pankūķu brokastis.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Treŗdienās** 17:00 Bībeles stunda. **Treŗdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemŗanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek 10:00 no rīta. Māc. Biruta Puiķe *Wilson*. **26. martā** 11:00 Bībeles stunda. **27. martā** dievk. ar dievg. Lieldienu brokastis. **10. aprīlī** dievk. ar dievg. Nodarbības bērniem. **23. aprīlī** 11:00 Bībeles stunda. **24. aprīlī** dievk. ar dievg.

• **Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Lutheran Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievkalpojumu laiks 14:00. Pēc dievk. visi lūģti pie kafijas galda! **20. martā un 10. aprīlī** dievk. notīķ Sandra un Jāņa Ciguŗu mājās (603 Sabal Palm Ln, Palm Beach Gardens FL 33418), diak. Abija Vents.

• **Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). **27. martā** 9:00 Kristus Augŗāmcelŗšanās laķu vadīts dievk.

• **Dŗamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītāķs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kruķkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. Māc. Ieva Dzelgalvis. 17:00 **20. martā** Pūpolu svētd. dievk. ar Sv. vak., valdes ievēŗana amatā. **24. martā** 14:00 Zaļās Ceturtd. dievk. ar Sv. vak. **25. martā** 19:00 Lielās Piekt.dievk. ar Sv. vak. **27. martā** 8:00 Lieldienu dievk. Seko Lieldienu brokastis groziņķ veidā. **3. aprīlī** Angļu val. dievk. ar dievg.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Bībeles stundas** 10:00 notiek katrā mēneŗa otrajā un ceturķtajā treŗdienā. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30. **20. martā** 11:00 dievk. **24. martā** 11:00 dievk. **25. martā** 19:00 dievk. **27. martā** 9:00 Lieldienu dievk. Lieldienu brokastis.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375,

e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galīņa, tālr.: 402-475-8106. Dr. pr. Kāŗlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. Dievkalpojumi notiek pirmajā un ceturķtajā svētdienā plkst. 10:00. Otrajā svētd. dievk. angļu val. Pensionāru saiets katrā otrajā ceturķdienā. **27. martā** Lieldienu bufete. **10. aprīlī** pankūķu pusdienas. **1. maijā** Vidienas prāv. Ilze *Larsen*. Māc. lekcijas: **3. aprīlī, 18. maijā**. Bībeles stunda: **20. aprīlī, 25. maijā**.

• **ManĶesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilīnskis, tālr.: 413-568-9062. **19. martā** 11:00 Pūpolu sestd. Dievk. ar dievg., diak. Linda Sniedze *Taggart*. Sarīkojums Lieldienu ievadam.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lauma Zušēŗica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. Dievk. notiek katru svētdienu 10:00.

• **Mineapoles St. Paulas dr.:** **20. martā** 11:00 Pūpolu svētd. dievk. ar Sv. vak. Bērniem būs uzruna un svētd. skola. Dievk. kuplināŗ „**Mineapoles Dvēsele**” un **Benjamiņŗ Alķe** (trompete). Sadraudzība un māc. **Dāģa Deimānda** prezentāķija „**Lutera dāvana pasaulei – Mazais Kateķisms**”. **22. martā** 19:00 Bībeles stunda. **24. martā** 14:00 Zaļās Cet. dievk. ar Sv. vak. **25. martā** 18:00 Lielās Piekt.d. dievk. ar Sv. vak. Dievk. kuplināŗ **Tina** (vijole) un **Dzintars** (klavieres) **Josti**. **27. martā** 8:00 Kristus Augŗāmcelŗšanās svētku dievk. – Lieldienas. Dievk. kuplināŗ **koris**. Spreidīķis angļu valodā. Pēc dievk. dr. jauno vīru sarūpētas Lieldienu brokastis. Visi mīļi aicināti! **3. aprīlī** 10:00 Baltās svētd. dievk. Sadraudzība.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Leikvudā Igaunķu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ). Īstbrānsvīķā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

Māc. Ieva Puŗmucāne-*Kineyko*, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

20. martā 12:30 Leikvudā Pūpolu svētd. dievk. **24. martā** 12:30 Leikvudā Zaļās Cet. dievk. ar dievg. **25. martā** 17:00 Īstbrānsvīķā Lielās Piekt.d. dievk. ar dievg. **27. martā** 8:00 Īstbrānsvīķā Lieldienu rīta dievk. Groziņķ brokastis. **3. aprīlī** 12:30 Leikvudā dievk. **10. aprīlī** 13:30 Īstbrānsvīķā dievk. **17. aprīlī** 12:30 Leikvudā dievk. ar dievg. **24. aprīlī** 13:30 Īstbrānsvīķā dievk. ar dievg.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

St. Andrew Lutheran Church

(335 Reynolds Ave, Parsippany NJ). Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY).

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY 10003). Īstorānŗa *Holy Trinity Church* (153 Glenwood Ave, East Orange NJ).

19. martā 14:00 Manhatenā (*Seafarers*) dievk., māc. Saliņŗ.

20. martā 10:00 Jonkeru bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars.

10:30 Salas bazn. dievk. ar dievg., māc. Saliņŗ.

24. martā 10:00 Jonkeru bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars.

13:00 Īstorānŗā dievk. ar dievg., diak. Kaņeps.

25. martā 19:00 Jonkeru bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars.

19:00 Salas bazn. dievk. ar dievg., māc. Saliņŗ.

27. martā 8:00 Jonkeru bazn. Lieldienu dievk., māc. Saivars.

Lieldienu brokastis.

8:00 Salas bazn. Lieldienu dievk., māc. Saliņŗ.

• **RoĶesteras latv. ev. lut. Krusta dr.:** (1900 Westfall Rd, Rochester NY). Diakone Linda Sniedze *Taggart*. **27. martā** 14:00 Kristus Augŗāmcelŗšanās svētku dievk.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginaw, MI). Māc. Roberts Franklīns. Dr. sekretāre Vija Arīns, e-pasts: vijaarins@yahoo.com **27. martā** 13:00 Lieldienu dievk. ar dievg., māc. Roberts Franklīns. Kafija.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdiņŗ, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@sanrr.com. Māc. Mārtiņŗ Rubenis. Dievkalpojumi notiek 12:00. **26. martā** Lieldienu dievk. ar dievg. **9. aprīlī** 12:00 dievk., māc. M. Rubenis. Kafijas galds un dr.sapulce.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katrā mēneŗa treŗajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņķiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlatvianchurch.org

20. martā 10:30 Pūpolu svētd. dievk. ar dievg. **24. martā** 17:00 Takomā (*First Lutheran Church, 524 T^h St*) Zaļās Cet. dievk. ar dievg. **25. martā** 19:00 Lielās Piekt.d. dievk. ar dievg. **27. martā** 10:30 Lieldienu dievk. ar dievg. Lieldienu brokastis \$22, bērniem zem 10 g.v. – \$10. Lūdzu pieteikties pie Selgas Pētersones līdz 21. martam. Tālr.: 206-365-7123, e-pasts: namamate@hotmail.com. **3. aprīlī** 10:30 angļu val. dievk. ar dievg. Kristības.

• **Skenķedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). **20. martā** 14:00 Lieldienu dievk. ar dievg., dz.grām. Diak. L. Sniedze-*Taggart*. Sēde.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935.

(*Turpināts 19. lpp.*)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katrs pirmās svētdienas dievk. notiks Biedrības namā plkst. 14:00.**

20. martā Bībeles stunda. **25. martā** 16:00 *Our Savior* bazn. Lielās Piektdienas dievk. **27. martā** 11:00 Biedrības namā Lieldienu svētbrīdis ar pašu nestām brokastīm. Turpināsim iesāktās tradīcijas – piedalīšanos vērtēšanā ar pašu krāsotām dekoratīvām olām, kā arī ar godalgu tiks novērtēta skaistākā dāmu cepure. Visi, it visi mīļi gaidīti! **3. aprīlī** 14:00 Biedrības namā dievk. **10. aprīlī** Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: [\[sympatico.ca\]\(http://sympatico.ca\)](mailto:sukse@</p>
</div>
<div data-bbox=)

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola. 10:00 Zaķiši. 11:00 dievkalpojums. Kafijas galds. Grāmatu galds.

20. martā Pūpolu svētd. Vakarēdiena dievk. ar jauno ērģeļu iesvētīšanu. Viešņa – ērģelniece **Ilze Akenberga**. Dāmu komitejas aicinājums uz sadraudzību un iepazīšanos: „Nāc iepazīties!” Lūdzam ņemt līdzi groziņus kopējam galdam! Sveiksim februāra un marta jubilārus! **24. martā** 19:30 Sv. vak. dievk. – meditācija & sakraments. **25. martā** Sv.vak. dievk. **27. martā** 8:00 Lieldienu rīta dievk. ar Sv. vak. Pēc dievk. Dāmu komiteja mīļi aicina uz Lieldienu brokastīm! Ieeja \$20, bērniem \$6. **3. aprīlī** Kārtējā skolas diena. Sv. vak.

dievk. 19:30 Padomes konstruēšanas sēde. **10. aprīlī – Draudzes 65. jubilejas svinības!** Kārtējā skolas diena. Svētku dievk. un sadraudzība. Visi mīļi gaidīti! **16. aprīlī – Losandželosas vīru koŗa koncerts.** Riko LOV. **17. aprīlī** Kārtējā skolas diena. Dievk. **24. aprīlī 11:00- 16:00** Atvērto durvju diena. Info: dclatviesuskola@gmail.com 11:00 Svētbrīdis dievnāmā angļu un latviešu valodā. **28. aprīlī** 19:30 Literārais vakars.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** Ebenezer Lut. Church (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **25. martā** 15:00 Lielās Piektdienas dievk. ar Sv. vak., diak. Indriķis Kaņeps.

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zkldraudze.wordpress.com Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – svētdienās. Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

PATEICĪBA

“Zelta zvaigzne atmirdzēja, pie Dieviņa aizejot...”

Šī gada 27. februārī atvadījāties no Lailas un Edgara Galiņa Sietlas draudzes dievnāmā un pēc tam Latviešu nama lielajā zālē. Zaudēt tik mīlus cilvēkus tik ārkārtīgi īsā laikā ir prātam nesaprotami, bet varbūt vēl daudz neapņēma ir saņemt tik neiespējami daudz mīlestības un līdzjūtības no ģimenes, radiem, draugiem, laikabiedriem, Sietlas latviešu sabiedrības un tās organizācijām gan ar ziediem, naudas vēltēm un vienreizēji bagātu dievkalpojumu baznīcā. Funerālijas vadīja prāveste Daira Cilne, paldies par garīgo stiprinājumu. Vēl pateicībā mūsos ilgi skanēs Andra Āboliņa ērģeļu mūzika, koŗa dziedātā Ā. Abeles „Lūg-

šana” Maijas Riekstiņas vadībā un Lailas un Edgara draugu „Tek saulīte” dziedājums Lolitas Rīzmanes aparē, Paula Berkolda izjustie dziedājumi un Katrianas Zommeres skaistā balss, atskāņojot manu veltījumu Lailai. Tik apgaroti atvadu vārdi no bērniem Ērika un Paula, no dēla un brāļa Māŗa Galiņa.

Daudzi, pat tuvi radi, satikās tur pirmo reizi, bet mīlestība un tuvība plūda trīs paaudžu vidū no jaunākā līdz vecākam visos virzienos.

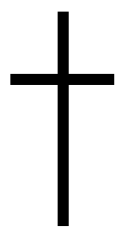
Miļš paldies visiem, kas braucāt tuvus un tālus ceļus, Jūs visi bijāt apliecinājums, ka mīlestība nekad nebeidzas!

Ar cieņu un mīlestību
PĒTERIS GALIŅŠ

Ivars Galiņš

BRĀLIM

*Ir bēdu bedres jāaizbeŗ,
Kapu vārti jāaizveŗ
Un kauss ar bēdām jāizdzeŗ
Sauss, lai priekam rastos vieta
Pirms saules rieta.
Ir vārti vakardienai jāveŗ ciet
Un jāatveŗ tie jaunai dienai,
Jo dzīvē vēl ir ceļš, ko iet...*

Mūŗībā aizgājis mūsu mīļais vīrs, tēvs, brālis

JĀNIS TAUBE

Dzimis 1929. gada 31. martā Rīgā, Latvijā,
miris 2016. gada 20. janvārī Losandželosā, Kalifornijā.

*Dzimtā zemē, tālā saulē
Vedīs tevi mūsu atmiņās.
/Ingrīda Viksna/*

Viņu mīļā piemiņā paturēs
SIEVA DACE
DĒLS JĀNIS ĒRIKS AR SIEVU PEGIJU
MEITA MARUTA AR VĪRU MARC
MĀSA VIJA
RADI UN DRAUGI AMERIKĀ UN LATVIJĀ

Dieva mierā aizgājusi mana mīļā mammīte

HELĒNE SKUJA,
dzim. LIBRECHTS

Dzimusī 1921. gada 15. augustā Jelgavā,
mirusī 2016. gada 7. februārī Kalifornijā

*The light of God surrounds me,
The love of God enfolds me,
The love of God protects me,
The presence of God watches over me,
Wherever I am, God is!*

Viņu mīļā piemiņā paturēs
MEITA ARIANE VĪTOLS, ZNOTS VALDIS
UN VIŅAS MAZBĒRNI AR ĢLIMENĒM
KRISTĪNA PELA, MARKUS VĪTOLS UN ROMĪNA SHANE

Dzīlās skumjās paziņojam, ka 12.martā mūŗībā aizgājusi mūsu mīļā māsiņa un tante

ILZE CERBULE

Dzimusī 1953. gada 12. decembrī Filadelfijā,
mirusī 2016. gada 12. martā Redingā

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.*

MĀSA DACE UN BRĀLIS KĀRLIS AR ĢIMENĒM

Mūŗībā aizsauktas

fil! INDRA RUTKA MICHALOVSKA

* 1929. gada 22. jūlijā Saldus, Latvijā
† 2014. gada 13. oktobrī Sietlā, Vašingtonā

fil! FANIJA HARTMANE MATĪSA

* 1917. gada 26. augustā uz kuŗa Baltijas jūrā
† 2014. gada 13. oktobrī Des Moines, Vašingtonā

fil! LAUMA DEKSNE SAUTIŅA

* 1940. gada 11. martā Liepājā
† 2015. gada 24. augustā Centennial, Kolorādo

fil! MAIJA SKRULE-NEIMANE

* 1940. gadā Latvijā
† 2015. gada 20. novembrī Windham, Ņujorkā

fil! SARMĪTE LAPIŅA GREENWOOD

* 1946. gada 17. aprīlī Nirnbergā, Vācijā
† 2015. gada 24. novembrī Milvokos, Viskonsinā

Fil! INESE GRĪNVALDE

* 1941. gada 15. februārī Rīgā
† 2016. gada 13. februārī Rīgā

Sit tibi terra levis

Mīļā atmiņā paturēs
KORPORĀCIJAS GUNDEGA LOČEKLES

Mūŗībā aizgājis mūsu

fil! LEO VEDNERS

ing., 1957.II

Dzimis 1925. gada 27. maijā Sērenē,
miris 2015. gada 20. novembrī West Islip, NY

Sit tibi terra levis!

LETTONIAS KONVENTS UN FIP!B!

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Porziņģim 13 punkti

Neraugoties uz ne pārāk augstu metienu precizitāti, Kristaps Porziņģis guva 13 punktus Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) meistarsacīkšu spēlē, bet viņa pārstāvētā Ņujorkas *Knicks* komanda izcīnīja pārliecinošāko uzvaru šosezon. *Knicks* izbraukumā ar 128:97 pārspēja Finikssas *Suns* basketbolistus.

Porziņģis sekmīgi realizēja soda metienus, bet no spēles trāpīja divus no desmit metieniem. *Knicks* pirms šīs spēles šosezon nebija atradusies vadībā ar vairāk nekā 31 punkta pārsvaru, tomēr šajā spēlē Ņujorkas klubam izdevās pilnīgi viss, tāpēc nobeigumā tika svinēta uzvara tieši ar šo 31 punktu. Šis *Knicks* vienībai bija tikai piektais panākums iepriekšējo 22 spēļu laikā. Porziņģis laukumā pavadīja 22 minūtes un 21 sekundi, kas bija tikai septītais labākais rādītājs komandā, realizējot vienu no septiņiem izpildītajiem divpunktu metieniem, vienu no trim tālmetieniem un astoņus no deviņiem soda metieniem. Latvietis trāpīja pirmos astoņus soda metienus, bet deviņais tika aizņemts garām.

Suns komandā debitēja latviešu izcelsmes basketbolists Čeiss Badingers, kurš tai pievienojās nesēn.

Anastasija Grigorjeva – ceturto reizi Eiropas čempione!

Rīgā pirmo reizi notika Eiropas meistarsacīkstes gan brīvā cīņā vīriešiem un sievietēm, gan arī grieķu-romiešu cīņā vīriešiem. Pirms 90 gadiem 1926. gadā Latvija uzņēma pirmās kontinenta meistarsacīkstes, kas gan pulcēja tikai grieķu-romiešu cīņas meistarus no septiņām valstīm, jo brīvā cīņa Eiropā vēl nebija guvusi popularitāti. Savukārt 2003. gadā Rīgā notikušajās Eiropas meistarsacīkstēs sacentās tikai brīvās cīņas pārstāvji sievietes un vīriešu konkurencē. Eiropas meistarsacīkstes Rīgā pulcēja 650 sportistus no 38 valstīm.

Cikstonei **Anastasijai Grigorjevai** izdevās ceturto reizi karjērā izcīnīt zelta medaļu. Lai tiktu līdz finālam, Grigorjeva guva trīs ļoti drošas uzvaras – ar 11:2 uzvarēja Kristu Tundi Inči no Rumānijas, ar 11:0 – vācieti Nadīni Veinaugu un ar 10:0 – ungārieti Mariannu Sastinu, kuŗa pērnasar uzvarēja pirmajās Eiropas spēlēs, startējot svarā līdz 60 kilogramiem.

Finālā Grigorjeva drāmatiskā cīņā svara kategorijā līdz 63 kg pārspēja ukraiņieti Jūliju Tkaču. Čempiones titulu ieguva noskaidrojās tikai pēc video atkārtotuma noskatīšanās pēdējā sekundē. Cīņa sākās piesardzīgi un taktiski, bet pēc pusotras minūtes

Drīz būs uzvara

Grigorjeva veica pirmo pārmetienu un ieguva vadību ar 2:0. Tieši ar šādu rezultātu arī beidzās pirmais periods. Otrajā periodā ukraiņiete centās biežāk uzbrukt un spriedze palielinājās. Vienu punktu viņa atguva, bet 11 sekundes pirms beigām panāca arī otro punktu. Savukārt par neapmierinātu ukraiņietes protestu Grigorjeva atguva vadību ar 3:2. Atlikušajās desmit sekundēs Tkača izdevās veikt izšķirošo uzbrukumu, tomēr tiesneši to neieskaitīja divu punktu apmērā un uzvara tika piešķirta Grigorjevai.

Savu tiesu triumfa sajūtas atņēma arī nervozā cīņas uzvarētājas noteikšana, jo visu izšķīra tiesnešu lēmums, kas bija pilnīgi objektīvs, uzsvēra čempione. Grigorjeva atzina, ka fināla pēdējās sekundēs nedaudz kļūdījās, jo pretēji trenera norādījumiem nekoncentrējās absolūtai aizsardzībai, kā rezultātā ļāva pretiniecei iekerties kājās.

Anastasija Grigorjeva uz goda pjedestala

Grieķu romiešu cīņā Daugavpīlētis **Nikita Masjūks** sāka ar trijām uzvarām, sensacionāli iekļuva pusfinālā un nobeigumā izcīnīja piekto vietu. Tas ir Masjūka lielākais panākums karjērā.

Nikita Masjūks (pa labi) cīnījās varonīgi

Līdz šim Masjūkam labākais sasniegums bija devītā vieta 2013. gada pasaules junioru meistarsacīkstēs, savukārt 2012. gada Eiropas kadetu meistarsacīkstēs viņš finišēja septītajā vietā.

Medaļas Eiropas ziemas kausa izcīņā

Rumānijā risinājās Eiropas ziemas kausa izcīņa mešanu disciplīnās. Latvijas pārstāvji izcīnīja divas medaļas.

Lina Mūze šķēpu aizmeta 61,26 m tālumā, kas ir tikai par 71 centimetru tuvāk nekā viņas personiskais rekords. Lina ilgu laiku bija šo sacensību lidere, taču nobeigumā pirmo vietu ieguva vāciete Kristīne Husonga, kuŗas rezultāts – 61,80 m. Mūzei nedaudz pietrūka līdz Riodežaneiro olimpiskajam normatīvam, kas ir 62 metri.

Lina Mūze

Pērn Lina šajās sacensībās ierindojās sestajā vietā.

Zigismunds Sirmāis

Zigismunds Sirmāis ir trīskāršs šo sacensību uzvarētājs. Šoreiz viņa šķēps lidoja 75,41 metrus tālu, kas izrādījās labākais rezultāts jau pirmajā mēģinājumā. Rezultāts ir patālu no Riodežaneiro Olimpisko spēļu kvalifikācijas normatīva, kas ir 83 metri. Par uzvarētāju kļuva Vladimirs Kazlovs no Baltkrievijas – 79,34 m. Otro vietu izcīnīja itālietis Norberts Bonveki ar 76,66 m tālu metienu.

Sirmajam joprojām pieder Eiropas ziemas kausa sacensību rekords, kuŗu viņš sasniedza 2011. gadā, kad šķēpu raidīja 84,47 m tālu, toreiz labojot arī pasaules rekordu junioriem. Eiropas ziemas kausa izcīņā viņš uzvarēja arī 2013. un 2014. gadā, bet pērn bija desmitais.

U-23 vecuma grupas sacensībās 11. vietu ieņēma **Patriks Gailums**, kuŗš šķēpu raidīja 67,46 metrus tālu. Uzvarētāja vācieša Juliāna Vēbera rezultāts – 81,24 m.

Starptautiskā Vieglatlētikas federāciju asociācija (IAAF) apstiprinājusi 800 m skrējējas Līgas Velveres dalību pasaules meistarsacīkstēs (PM) telpās Portlendā, ASV. 5. februārī, *Track Town USA High Performance Meet* sacensībās Portlendā Velvere sasniedza jaunu Latvijas rekordu 800 m skrējienā – 2:03,08. PM normatīvs šajā disciplīnā ir 2:02,50. Ievērojot augstos sacensību normatīvus, sportistes sasniegtais rezultāts ļauj piedalīties PM telpās. Šobrīd Velveres rezultāts ir 30. vietā pasaules rangā.

Līga Velvere (pirmā no kr.)

Samoilovs: Mūsu priekšrocība, ka neesam klasisks pāris

Latvijas vadošais un viens no labākajiem plūdmales volejbola duetiņiem pasaulē Aleksandrs Samoilovs un Jānis Šmēdiņš nav klasisks pāris šajā sporta veidā, bet tas viņiem ir priekšrocība un trumpis, uzskata Samoilovs.

Plūdmales volejbolisti Samoi-

Aleksandrs Samoilovs un Jānis Šmēdiņš

lovs un Šmēdiņš nav klasisks šī sporta veida duets, kur viens no pāriniekiem ir augumā garāks un izteikts blokētājs, bet otrs isāks un spēlē tikai aizsardzībā. „Tā noteikti ir priekšrocība un mūsu trumpis. Mēs varam kardināli mainīt savu spēles zīmējumu. Genadijs (Samoilovs – tēvs un treneris) treniņprocesā saka, ka viņš negrib, lai mēs būtu mūziķi, kas spēlē pēc notīm, bet spēlētu džežu. Proti, lai mēs spēlētu dažādi. Mēs trenējam visu, lai būtu daudzpusīgi, pastāstīja Samoilovs.

Aptuveni pusotru mēnesi Samoilovs un Šmēdiņš aizvadīja treniņnometnē Ēģiptē, kur tika ieguldīts smags darbs, tomēr bez traumām neizdevās iztikt – Samoilovam plīsa muskulis. „Savainoju vēdera presei sānu muskuli. Ārsts teica, ka šī trauma ir ļoti populāra hokejistiem. Divas dienas trenējām gremdservi. Bija jāuztaisa kādas simt serves. Muskulis mazliet neizturēja – vajadzēja vairāk izstāpīties,” atzina volejbolists. „Nedēļa man bija pilnībā brīva, pēc tam pakāpeniski atsāku trenēties, bet nometnes beigās atkal varēju darīt visu, izņemot gremdservi un uzbrukuma sitienu. Ārsts pateica, ka tagad viss ir sadzījis, tas dod psiholoģisku atvieglojumu.”

Pēc *Grand Slam* posma Brazīlijā Samoilovs un Šmēdiņš turpinās treniņus atsevišķi – Samoilovs dosies uz Dubaju, kur projekta gaitā viņš vadīs treniņus un trenēsies arī pats, savukārt Šmēdiņš sezonas galvenajām sacensībām gatavoties mājās. Pēc tam no 25. marta līdz 10. aprīlim abi kopā dosies uz treniņnometni Losandželosā.

Pašlaik Riodežaneiro olimpisko spēļu rangā Samoilovs un Šmēdiņš ieņem piekto vietu, kaut daļu pagājušās sezonas viņi nevarēja startēt traumā dēļ. Olimpiskā ranga uzskaitē beigsies 13. jūnijā. Rēķinot katram pārim rezultātus no 12 labākajiem turnīriem, pēc ranga 15 vadošie pāri izcīnīs ceļazīmi uz olimpiādu. Treneri un paši sportisti atzīst, ka jau par 99% olimpiskajām spēlēm ir izdevies kvalificēties.

„Pirmkārt, psiholoģiski tas ir atvieglojums. Atceroties Pekinu un Londonu, līdz pēdējam turnīram bija jāstartē un naktīs nevarējām gulēt. Tagad varam koncentrēties darbam un par to nav jādomā. Tas arī bija fiziski grūti, jo no paša pirmā turnīra vajadzēja rezultātu. Tagad varam spēlēt testa režīmā. Galvenais mērķis ir visu izmēģināt, lai uz olimpiskajām spēlēm sasniegtu optimālo formu,” norādīja Samoilovs.

Spēka trīscīņā – jauns Eiropas rekords

Tartu risinājās 2016. gada **Eiropas meistarsacīkstes spēka trīscīņā**, kur teicamus panākumus guva Latvijas pārstāvji. Valmierietis **Mārtiņš Krūze** kļuva par Eiropas čempionu klasiskajā spēka trīscīņā, bet aizputietis **Māris Juzups** izcīnīja bronzas medaļu.

Spēka trīscīņnieku goda pjedestals

Māris Juzups startēja svara kategorijā līdz 120 kilogramiem un Mārtiņš Krūze – virs 120 kilogramiem. Krūze laboja visus Latvijas rekordus kategorijā virs 120 kilogramiem, kā arī laboja Eiropas sportistu rekordus pietupienos un spēka trīscīņas summā. Jaunais Latvijas un Eiropas rekords pietupienos ir 390,5 kg, spiešanā jaunais Latvijas rekords ir 230 kg, vilkmē – 340 kg. Summā Mārtiņš savāca 960,5 kilogramus, kas ir Jauns Latvijas un Eiropas rekords klasiskajā spēka trīscīņā. Tuvāko konkurentu igauni Krūze apsteidza summā pa 63 kilogramiem. Māris Juzups pietupās ar 320 kilogramiem, līdz ar to sasniedza Latvijas rekordu pietupienos un ieguva Eiropas bronzas medaļu. Viņš uzspieda guļus 222,5 un vilkmē pacēla 305 kilogramus, kas spēka trīscīņas summā deva 847,5 kilogramus – jauns Latvijas rekords kategorijā līdz 120 kilogramiem. Juzupu apsteidza Ukrainas un Bulgārijas sportisti.

125 km kalnu ultramaratonā latvieši starp 30 elites skrējējiem

Spānijai piederošajās Kanāriju salās ar 125 kilometru kalnu taku skrējienā sākās pasaules ultragaŗo skrējienu tūre (*UTWT*). 8000 augstuma metru bagātajā skrējienā *Transgrancanaria (TGC)* lielisku sniegumu demonstrēja vairāki Latvijas sportisti. **Romāns Evarts** un **Andris Ronimoiss** ierindojās ātrāko 30 finišētāju vidū.

Romāns Evarts finišu sasniedza 15 stundās, 49 minūtēs un 35 sekundēs, izcīnot 22. vietu starp 905 dalībniekiem.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS